

MENDELOVA ZEMĚDĚLSKÁ A LESNICKÁ UNIVERZITA V BRNĚ
FAKULTA LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ
Ústav lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie

**Komplexní zhodnocení současného stavu a péče o maloplošná zvláště
chráněná území CHKO Poodří**

Diplomová práce

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: Komplexní zhodnocení současného stavu a péče o maloplošná zvláště chráněná území CHKO Poodří zpracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b Zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědom, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle §60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladu spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně, dne 7.4.2015

.....

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval všem, kdo mi jakýmkoli způsobem pomohli k vytvoření této práce, především vedoucímu práce Ing. Martinu Svátkovi PhD. za velice vstřícný přístup a odborné vedení. Nejvíce však chci poděkovat svým blízkým za nemalou podporu a trpělivost.

ABSTRAKT

Daniel Kolář

Název: Komplexní zhodnocení současného stavu a péče o maloplošná zvláště chráněná území CHKO Poodří

V této práci bylo zhodnoceno Metodikou hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček 2005) 15, strukturou odlišných maloplošných zvláště chráněných území (ZCHÚ), spadající pod správu CHKO Poodří. V rámci výsledného hodnocení je zřejmé, že současný stav je dobrý u 10 mZCHÚ, u 4 mZCHÚ je stav průměrný, a u 1 mZCHÚ je stav hodnocen jako špatný.

Péče je u 9 mZCHÚ hodnocena jako dobrá, u 5 mZCHÚ hodnocena jako průměrná a v jednom případě je hodnocení péče nevyhovující (jde o srovnávací hodnocení území, které již není po dobu 1 roku v seznamu mZCHÚ CHKO Poodří).

Práce se zabývá a navrhuje částečná opatření k zachování o zlepšení stavu a péče těchto chráněných území a na závěr posuzuje komplexní rozbor stavu a péče mZCHÚ ve správě CHKO Poodří.

Klíčová slova: hodnocení stavu a péče, CHKO Poodří, komplexní hodnocení, maloplošná zvláště chráněná území

ABSTRACT

Daniel Kolář

Title: Complementary evaluation of the current state and care of small-scale protected area of the PLA Poodří

This thesis deals with assessment and evaluation of state and care of 15 structurally diverse small scale specially protected landscape areas (SPLA) under the PLA Poodří authority, applying the Methodology of Evaluation of Small-scale Specially Protected Landscape Areas (Svátek and Buček 2005). In terms of the final evaluation, the current state of the SPLAs has been defined as good in the case of 10 SPLAs as average in the case of 4 SPLAs and has been defined as bad in the case of 1 SPLAs . The assessed care has been defined as good in the case of 9 SPLAs, as average in the case of 5 SPLAs, and as poor in one case (it is a comparative evaluation of an area which was excluded from the list of SPLAs of the PLA Poodří a year ago).

The thesis deals with and suggests partial measures and remedies concerning preservation or improvement of the state and care of the protected areas in question. In the conclusion, the thesis assesses and evaluates the complementary analysis of the state and care of small-scale SPLA administrated by PLA Poodří.

Key words: assessment of state and care, complementary evaluation, PLA Poodří, small-scale specially protected landscape areas

Vysvětlivky (použité zkratky)

mZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území

Kód ZCHÚ – kód dle Ústředního seznamu ochrany přírody AOPK ČR, případně jiný
identifikační kód území

Kategorizace ZCHÚ: NPR - národní přírodní rezervace

NPP - národní přírodní památka

PR - přírodní rezervace

PP - přírodní památka

CHKO - chráněná krajinná oblast

SCHKO - správa chráněné krajinné oblasti

Předmět ochrany - řazeno dle významu (na prvním místě nejvýznamnější předmět
ochrany)

Cíl ochrany - uveden cíl ochrany (cíl péče)

IP - inventarizační průzkum

OP - ochranné pásmo

CHKO - chráněná krajinná oblast

SCHKO - správa chráněné krajinné oblasti

ÚSOP - Ústřední seznam ochrany přírody

AOPK - Agentura ochrany a přírody

PUPFL - půda určená k plnění funkce lesa

ČHMÚ - Český hydrometeorologický ústav

MŽP - Ministerstvo životního prostředí

JV - jihovýchod

SV - severovýchod

JZ - jihozápad

SZ - severozápad

S – sever

V – východ

J – jih

Z - západ

Jiné zkratky a vysvětlivky v textu.

OBSAH

1. ÚVOD	12
2. CÍL PRÁCE	13
3. METODIKA	14
3.1. CÍL A PRINCIPY ZPRACOVÁNÍ	14
3.2. POSTUP HODNOCENÍ STAVU A PÉČE V ZCHÚ (SVÁTEK A BUČEK 2005)	15
3.3. VÝBĚR LOKALIT	18
3.4. POSTUP TERÉNNÍHO ŠETŘENÍ	19
3.5. ZPRACOVÁNÍ DAT	20
4. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ CHKO POODŘÍ	21
4.1. POLOHA A ZÁKLADNÍ ÚDAJE	21
4.2. GEOLOGIE	21
4.3. HYDROGEOLOGIE	22
4.4. GEOMORFOLOGIE	23
4.5. HYDROLOGIE	23
4.6. PODNEBÍ	24
4.7. PŮDA	25
4.8. FLORA	25
4.9. FAUNA	27
5. MALOPLOŠNÁ ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ VE SPRÁVĚ CHKO POODŘÍ	30
5.1. KATEGORIE MALOPLOŠNÝCH ZCHÚ	30
5.2. MALOPLOŠNÁ ZCHÚ NA ÚZEMÍ CHKO POODŘÍ	30
5.3. MALOPLOŠNÁ ZCHÚ MIMO ÚZEMÍ CHKO POODŘÍ	30
6. VÝSLEDKY	32
6.1. PR BAŘINY	32
6.1.1. <i>Poloha a přírodní charakteristika území</i>	32
6.1.2. <i>Základní údaje o území PR Bařiny</i>	34
6.1.3. <i>Hodnocení současného stavu a péče v PR Bařiny</i>	36
6.1.4. <i>Výsledné hodnocení</i>	39
6.1.5. <i>Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Bařiny:</i>	41
6.2. NPR KALUŽA	42
6.2.1. <i>Poloha a přírodní charakteristika území</i>	42
6.2.2. <i>Základní údaje o území NPR Kaluža</i>	43
6.2.3. <i>Hodnocení současného stavu a péče v NPR Kaluža</i>	44

6.2.4. Výsledné hodnocení	48
6.2.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPR Kaluža:	50
6.3. NPP ŠIPKA	51
6.3.1. Poloha a přírodní charakteristika území	51
6.3.2. Základní údaje o území NPP Šipka.....	53
6.3.3. Hodnocení současného stavu a péče NPP Šipka	55
6.3.4. Výsledné hodnocení	59
6.3.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPP Šipka.....	60
6.4. PR ZBRAŠOVSKÉ ARAGONITOVÉ JESKYNĚ.....	61
6.4.1. Poloha a přírodní charakteristika území	61
6.4.2. Základní údaje o území NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně	63
6.4.3. Hodnocení současného stavu a péče.....	65
6.4.4. Výsledné hodnocení	69
6.4.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně	70
6.5. NPR HŮRKA.....	71
6.5.1. Poloha a přírodní charakteristika území	71
6.5.2. Základní údaje o území NPP Hůrka u Hranic	74
6.5.3. Hodnocení současného stavu a péče.....	76
6.5.4. Výsledné hodnocení	80
6.5.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPR Hůrka u Hranic	81
6.6. PR KOTVICE.....	83
6.6.1. Poloha a přírodní charakteristika území	83
6.6.2. Základní údaje o území PR Kotvice	85
6.6.3. Hodnocení současného stavu a péče.....	87
6.6.4. Výsledné hodnocení	91
6.6.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Kotvice	93
6.7. PR POLANSKÝ LES	94
6.7.1. Poloha a přírodní charakteristika území	94
6.7.2. Základní údaje o území PR Polanský les	96
6.7.3. Hodnocení současného stavu a péče.....	97

6.7.4. Výsledné hodnocení	101
6.7.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Polanský les	102
6.8. PR RÁKOSINA	103
6.8.1. Poloha a přírodní charakteristika území	103
6.8.2. Základní údaje o území PR Rákosina	104
6.8.3. Hodnocení současného stavu a péče.....	105
6.8.4. Výsledné hodnocení	109
6.8.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Rákosina.....	110
6.9. NPR POLANSKÁ NIVA.....	111
6.9.1. Poloha a přírodní charakteristika území NPR Polanská niva.....	111
6.9.2. Základní údaje o území	113
6.9.3. Hodnocení současného stavu a péče.....	115
6.9.4. Výsledné hodnocení	119
6.9.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPR Polská niva.....	121
6.10. PR BARTOŠOVICKÝ LUH	122
6.10.1. Poloha a přírodní charakteristika území	122
6.10.2. Základní údaje o území	126
6.10.3. Hodnocení současného stavu a péče.....	130
6.10.4. Výsledné hodnocení	130
6.10.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Bartošovický luh	132
6.11. NPP ODKRYV V KRAVAŘÍCH.....	133
6.11.1. Poloha a přírodní charakteristika území	133
6.11.2. Základní údaje o území NPP Odkryv v Kravařích.....	135
6.11.3. Hodnocení současného stavu a péče.....	136
6.11.4. Výsledné hodnocení	139
6.11.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPP Odkryv v Kravařích.....	141
6.12. PP LANDEK.....	142
6.12.1. Poloha a přírodní charakteristika území	142
6.12.2. Základní údaje o území	144
6.12.3. Hodnocení současného stavu a péče.....	145

6.12.4. Výsledné hodnocení	149
6.12.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PP Landek.....	151
6.13. PR KORYTA	152
6.13.1. Poloha a přírodní charakteristika území	152
6.13.2. Základní údaje o území PR Koryta	154
6.13.3. Hodnocení současného stavu a péče PR Koryta.....	155
6.13.4. Výsledné hodnocení	160
6.13.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Koryta	162
6.14. PP MEANDRY STARÉ ODRY.....	163
6.14.1. Poloha a přírodní charakteristika území	163
6.14.2. Základní údaje o území PP Meandry Staré Odry	164
6.14.3. Hodnocení současného stavu a péče.....	166
6.14.4. Výsledné hodnocení	170
6.14.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PP Meandry Staré Odry	171
6.15. PUSTÉ NIVY	172
6.15.1. Poloha a přírodní charakteristika území	172
6.15.2. Základní údaje o území	173
6.15.3. Hodnocení současného stavu a péče území Pusté nivy.....	174
6.15.4. Výsledné hodnocení	178
6.15.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PP Pusté nivy.....	179
6.16. SOUHRNNÉ POROVNÁNÍ HODNOCENÝCH MZCHŮ	180
6.16.1. Hodnocení současného stavu.....	180
6.16.2. Hodnocení péče.....	182
7. DISKUSE.....	185
7.1. HODNOCENÍ STAVU A PÉČE ÚZEMÍ PUSTÉ NIVY.....	194
7.2. SROVNÁNÍ JEDNOTLIVÝCH HODNOCENÍ STAVU A PÉČE O ÚZEMÍ PUSTÉ NIVY.....	194
7.2.1. Hodnocení stavu území	185
7.2.2. Hodnocení péče o území	186
7.2.3. Celkové hodnocení	187

7.3. KOMPLEXNÍ ZHODNOCENÍ MZCHÚ VE SPRÁVĚ CHKO POODŘÍ.....	196
8. ZÁVĚR.....	197
9. SUMMARY.....	197
10. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY.....	198
10.1. LITERATURA.....	198
10.2. WEBOVÉ STRÁNKY.....	199

1. ÚVOD

Jeden ze způsobů ochrany přírody v České republice je péče o zvláště chráněných území (ZCHÚ). Tato území mají buď velkoplošný, nebo maloplošný charakter. Vždy zaujímají prostor nebo předmět zvláštního významu z hlediska ochrany národního nebo regionálního přírodního bohatství. Velkoplošná území tvoří národní parky (NP) nebo chráněné krajinné oblasti CHKO, maloplošná území zahrnují národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP). O tato území je třeba náležitě pečovat a zachovávat předmět ochrany konkrétního území. Orgány ochrany přírody, pověřeny správou těchto území, se při péči o tato území zpravidla řídí platným plánem péče.

V poměrně nedávné době (v roce 2005) byla vytvořena a začala se v tomto odvětví vědy uplatňovat Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček 2005), jejíž výstupy zobrazují stav a péči v daném území, jak z celkového pohledu, tak z různých konkrétních hledisek. Výhodou této metodiky (Svátek a Buček 2005) je rychlost celkového zhodnocení, univerzálnost jednotlivých kritérií při využití metodiky v maloplošných ZCHÚ s různým předmětem ochrany a s možností objevit klíčové problémy těchto území.

Tato diplomová práce využívá metodiku (Svátek a Buček 2005) v 15 maloplošných ZCHÚ. Území jsou ve správě CHKO Poodří, a buď leží přímo v území CHKO Poodří (PR Kotvice, PR Koryta, PR Bartošovický luh, PR Bařiny, PP Pusté nivy, PP Meandry Staré Odry, NPR Polanská niva, PR Polanský les, PR Rákosina) nebo je jejich poloha do 25 km od hranice zvolené CHKO (NPR Hůrka u Hranic a NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně, NPR Kaluža, NPP Šipka, NPP Odkryv v Kravařích a PP Landek).

2. CÍL PRÁCE

Cílem této práce je zhodnotit Metodikou hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných území (Svátek a Buček 2005) stav a péči vybraných 15 mZCHÚ nacházejících se ve správě CHKO Poodří, navrhnout soubor opatření, která by pomohla k zajištění a zachování souboru ekosystémů chráněných území a v závěru komplexně posoudit současný stav a péči o maloplošná ZCHÚ v chráněné oblasti.

První fáze zpracování bude zaměřena na charakteristiku přírodních podmínek, současný stav vybraných území a další vývoj sítě maloplošných chráněných území. Abychom mohli provést hodnocení, je třeba shromáždit materiály o stavu a činnosti v chráněných územích (plány péče, inventarizační průzkumy a jiné dostupné materiály), z nichž získáme základní přehledné informace o ZCHÚ. Následným krokem bude provedení terénního průzkumu chráněných území a vyhodnocení jejich stavu a zajištění péče. Tento průzkum se zaměří na získání aktuálních informací o reálném stavu území a výsledcích péče na základě hodnocení jednotlivých kritérií uvedených v použité metodice. Závěrem bude provedeno souhrnné srovnání výsledků stavu a péče jednotlivých rezervací a jejich komplexní vyhodnocení v rámci CHKO Poodří.

3. METODIKA

Pro zpracování tématu mé diplomové práce byla použita Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček 2005).

Kapitoly 3.1 a 3.2 jsou převzaty z této metodiky (Svátek a Buček 2005).

3.1. Cíl a principy zpracování

Cílem metodiky je rychlé získání aktuálních informací o stavu maloplošných zvláště chráněných území a o adekvátnosti a efektivnosti péče o tato území. Výsledky hodnocení stavu a managementu jednotlivých chráněných území upozorňují nejen na klíčové problémy jednotlivých území, ale především umožňují získat přehledné aktuální informace o stavu a péči v lokálních a regionálních sítích chráněných území. Metodika je koncipována tak, aby ji bylo možné aplikovat i při hodnocení všech maloplošných území se zvláštním statutem ochrany, například biocenter, biokoridorů a interakčních prvků, tvořících skladebné součásti územních systémů ekologické stability krajiny i registrovaných a evidovaných významných krajinných prvků.

Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných chráněných územích je založena na následujících principech:

- jednoduchost

Stav i péče jsou hodnoceny na základě jednoznačných a snadno hodnotitelných kritérií pomocí verbálně numerické stupnice. Zavedení kvantitativních multiplikátorů pro stanovení váhy kritérií umožňuje výsledné celkové zhodnocení úrovně stavu a péče o území.

- univerzálnost

Kritéria a ukazatele byly vybrány tak, aby je bylo možno využít ve všech kategoriích zvláště chráněných území s rozmanitými předměty ochrany a také v dalších územích se zvláštním statutem ochrany. Pro všechny typy území je použit stejný postup hodnocení. Díky tomu je možné srovnání výsledků hodnocení v rozmanitých souborech chráněných území.

- rychlost

Hodnocení je založeno především na terénní rekognoskaci, částečně také na využití a sekundární analýze disponibilních materiálů o území. Metodika je koncipována tak, že terénní průzkum území menšího než 100 ha lze zvládnout za jeden den (více jak 90 % maloplošných zvláště chráněných území v ČR nepřekračuje výměru 100 ha). V případě rozsáhlých území tvořených výrazně odlišnými částmi je možno hodnotit odděleně jednotlivé části chráněného území a na základě jejich hodnocení následně získat hodnocení celého území.

- komplexnost

Přestože jde o jednoduchou a rychlou metodu, hodnoceny jsou všechny důležité aspekty péče i stavu území. K hodnocení je využíván „nejlepší expertní úsudek“, umožňující nalezení slabých (záporných) i silných (kladných) stránek stavu i péče. Závěrečné výsledné hodnocení pak odráží celkovou úroveň péče a stavu území.

Metodika byla koncipována především pro potřeby provádění vrchního státního dozoru MŽP v maloplošných zvláště chráněných územích. Hodnocení může provádět každý odborník seznámený se základy ekologie a současné nauky o ochraně přírody (sozologie).

3.2. Postup hodnocení stavu a péče v ZCHÚ (Svátek a Buček 2005)

K hodnocení maloplošných ZCHÚ dochází na základě 16 kritérií. Osm kritérií hodnotí současný stav; charakteristika těchto kritérií je v tab. 3.1. Zbývajících osm kritérií hodnotí péči o maloplošné ZCHÚ; charakteristika těchto kritérií je uvedena v následující tabulce.

Tab. 1: Kritéria hodnocení současného stavu území

Název kritéria	Stručná charakteristika hodnocení kritéria
zachovalost	posouzení zachovalosti území z hlediska předmětu ochrany
struktura	hodnocení prostorové, věkové a druhové struktury biocenóz
významné druhy	hodnocení stavu a vývoje populací zvláště chráněných a sozologicky významných druhů
reprodukce	hodnocení schopnosti reprodukce populací
narušení obnovy	posouzení závažnosti a rozsahu narušení obnovy

invazní a expanzivní druhy	s důrazem na výskyt invazních neofytů a neozoi
skládky a odpad	s ohledem na jejich rozsah a dopad na současný stav území
jiné negativní vlivy	hodnocení dalších případných negativních faktorů ovlivňujících stav území

Tab. 2: Kritéria hodnocení péče o území

Název kritéria	Stručná charakteristika hodnocení kritéria
dokumentace	posouzení kvality existující dokumentace o území
značení hranic	hodnocení kvality značení hranic území
cesty	posouzení péče o síť cest (regulace návštěvnosti, eroze, fragmentace)
ochranné pásmo	hodnocení funkčnosti ochranného pásma i všech jevů v něm se vyskytujících
omezování vnějších negativních vlivů	posouzení eliminace všech významných a zřetelných negativních vlivů z okolí
péče o obnovu	hodnocení opatření, která obnovu ochraňují, umožňují či podporují
zásahy	hodnocení veškerých zásahů a opatření, ovlivňujících stav území
dosahování cílů ochrany	celkové posouzení péče vzhledem k dosahování cílů ochrany

Při hodnocení je třeba posuzovat všechna kritéria stavu i péče. Pouze výjimečně, není-li hodnocení daného kritéria možné či smysluplné, je přípustné kritérium vypustit. Hodnotitel musí uvést důvody, proč nebylo kritérium hodnoceno. V žádném případě nelze vypustit kritérium zachovalost a dosahování cílů ochrany.

U každého kritéria je základním principem hodnocení vždy srovnání aktuálního skutečného stavu (či péče) s optimálním stavem (či péčí) daného území. Optimální stav (péče) je takový stav (péče) území, při kterém jsou nejlépe naplněny cíle jeho ochrany a chráněné území tak nejlépe plní svůj účel. Optimální stav (péče) se u různých chráněných území pochopitelně liší, tak jako se liší předměty a cíle jejich ochrany.

Při hodnocení chráněného území je tedy posuzována míra souladu jeho současného stavu s optimálním stavem, nikoliv významnost či hodnota chráněného území.

Stupnice k hodnocení kritérií

Každé z 16 kritérií uvedených v tab. 3.1 a tab. 3.2 je ohodnoceno stupněm dle verbálně numerické stupnice (tab. 3.3).

Tab. 3: Verbálně numerická stupnice

Číslo stupně	Označení stupně
0	extrémně nízký
1	velmi špatný
2	špatný
3	průměrný
4	dobrý
5	vynikající

U každého kritéria znamená udělení stupně 0 nejhorší (nejnižší) ohodnocení; stupeň 5 značí nejlepší (nejvyšší) hodnocení. U všech kritérií tedy platí zásada: čím vyšší stupeň, tím lepší hodnocení.

Výsledné hodnocení

Jednotlivá kritéria mají pro odlišení své důležitosti přidělen násobný koeficient (multiplikátor). Násobný koeficient je pevně stanoven (blíže viz Svátek a Buček, 2005), hodnotitel jej nemění. Násobným koeficientem se vynásobí udělený stupeň a získá se tak příslušný počet bodů pro dané kritérium.

Takto získané body se sečtou pro všechna hodnocená kritéria současného stavu; obdobně se sečtou i body pro všechna hodnocená kritéria péče.

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ je pak vypočítáno jako procentuální podíl získaného celkového počtu bodů z maximálně možného počtu bodů, jež lze pro hodnocená kritéria stavu získat; obdobně výsledné hodnocení péče o ZCHÚ je vypočítáno jako procentuální podíl získaného celkového počtu bodů z maximálně možného počtu bodů, jež lze pro hodnocená kritéria péče získat.

Tab. 4: Výsledné hodnocení se slovním komentářem**Výsledné hodnocení v ZCHÚ**

%	současný stav	péče
0 – 30	velmi špatný (VŠ)	velmi špatná (VŠ)
31 – 50	špatný (Š)	nedostatečná (N)
51 – 71	průměrný (P)	průměrná (P)
71 – 90	dobrý (D)	dobrá (D)
91 – 100	vynikající (VY)	vynikající (VY)

3.3. Výběr lokalit

Hodnocení současného stavu a péče bylo prováděno v 15 maloplošných ZCHÚ v CHKO Poodří a okolí. Všechna tato území byla vybrána tak, aby strukturně pokrývala celý komplex mZCHÚ ve správě CHKO Poodří. Mezi tato území bylo zařazeno i jedno dnes již trvale zrušené (Pusté nivy, zrušeno jako mZCHÚ v roce 2014). Zařazeno bylo z důvodu jeho hodnocení stejnou metodikou před třemi lety (Kolář 2012). S využitím obou hodnocení v této práci bude srovnáván vývoj stavu a péče území PP Pusté nivy za dané podmínky (zrušení ochrany tohoto území).

Tab. 5: Vybraná maloplošná ZCHÚ a jejich stručný popis (AOPK 2015)

Název	Kat.	Popis území	Správa
Bařiny	PR	Říční terasa s prameništi	CHKO Poodří
Kaluža	NPR	Ojedinelý smíšený lesní porost	CHKO Poodří
Šipka	NPP	Archeologicky vzácná lokalita s cennou biodiverzitou	CHKO Poodří
Zbrašovské aragonitové jeskyně	NPP	Krasové území	CHKO Poodří
Hůrka u Hranic	NPR	Území s krasovými jevy	CHKO Poodří
Kotvice	PR	Druhově bohaté území s rybníky	CHKO Poodří
Polanský les	PR	Lužní les	CHKO Poodří
Rákosina	PR	Rákosina, krajinný prvek	CHKO Poodří
Polanská niva	NPR	Lužní les v nivě řeky Odry	CHKO Poodří
Bartošovický luh	PR	Přírodní luh	CHKO Poodří
Odkryv v Kravařích	NPP	Geologický odkryv písků	CHKO Poodří
Landek	PP	Lesní společenstva a útvary neživé přírody	CHKO Poodří
Koryta	PR	Lesní porost se vzácnými druhy	CHKO Poodří
Meandry Staré Odry	PP	Meandrující tok Odry s tůněmi	CHKO Poodří
Pusté nivy	PP	Zbytek výmladkového lesa	CHKO Poodří

3.4. Postup terénního šetření

Veškerá terénní šetření probíhala na podzim roku 2014, v říjnu a listopadu.

Příprava terénního šetření

Před započítím terénních prací byly na doporučení Metodiky hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček, 2005) nastudovány příslušné plány péče k jednotlivým územím, které ke studijním účelům ochotně poskytli pracovníci správy CHKO Poodří.

Samotnému terénnímu šetření také předcházela žádost o povolení vstupu do národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací a přírodních památek, které bylo uděleno CHKO Poodří s č. SR/0054/PO/2014.

Doprava mezi jednotlivými ZCHÚ byla z důvodu časové náročnosti realizována osobním vozem.

Vlastní terénní průzkum

Vlastní terénní průzkum začínal vždy podél hranic daného ZCHÚ. Tímto úkonem byl zjištěn způsob a stav značení hranic, umístění státních znaků (NPR, NPP velký státní znak, v případě PR a PP malý státní znak). Další kritéria byla hodnocena při průzkum celého území. Všechny poznatky hodnocení, včetně udělování stupňů k jednotlivým kritériím stavu a péče, byly zaznamenávány v terénu. Také byla pořizována fotodokumentace současného stavu, ale i aspektů ovlivňující stav i péči v daném ZCHÚ.

V rámci terénního průzkumu byla ohodnocena všechna kritéria. Pouze kritérium významné druhy nebylo většinou hodnoceno, protože není možné registrovat všechny významné druhy rostlin a živočichů. S touto eventualitou počítá i metodika (Svátek a Buček 2005). Informace a o stavu významných druhů na dané ZCHÚ jsou převzaty z příslušného plánu péče nebo inventarizačního průzkumu.

3.5. Zpracování dat

Počítačový program

Pro zpracovávání získaných dat byl použit počítačový program (Svátek a Svátek 2005), který po vložení popisu ZCHÚ a jednotlivých kritérií hodnocení, včetně přiděleného stupně (0–5), vypočítal a zobrazil výsledná hodnocení, jak současného stavu, tak i péče v ZCHÚ, včetně tabelárních a grafických výstupů.

4. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ CHKO POODŘÍ

4.1. Poloha a základní údaje

Území chráněné krajinné oblasti Poodří se nachází v Moravskoslezském kraji, v severovýchodní části Moravské brány mezi obcemi Mankovice a Vrážné nedaleko Oder a jižním okrajem Ostravy. Plošná výměra činí 81,5 km². Nadmořská výška se pohybuje v rozpětí mezi 212 m n. m. (Odra v PR Polanský les) a 310 m n. m. (část komunikace severovýchodně od vrchu Salaš). Základní částí tohoto území je rovinatá oderská niva, na ni pak navazují zvýšené okraje říčních teras a terasových plošin. Páteř celého bioregionu tvoří tok řeky Odry, která protéká územím CHKO Poodří v délce 57,5 km. Přirozený charakter silně meandrujícího toku zůstal zachován ve značném rozsahu a také výskyt různých typů stanovišť jako jsou louky, vodní toky, mokřady, rybníky a lesy je předpokladem pestré flory a fauny v celé oblasti Pooderského bioregionu.

Chráněná krajinná oblast Poodří byla zřízena Vyhláškou ministerstva životního prostředí České republiky č. 155/1661 Sb., ze dne 1. května 1991 a v roce 1993 byla tato oblast vymezena jako mokřad mezinárodního významu v rámci celosvětové konvence Úmluva o mokřadech, majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva (Ramsarská konvence). V roce 2005 byla CHKO Poodří zařazena na Seznam ohrožených mokřadů. CHKO Poodří je současně zařazeno do seznamu evropských významných ptačích území v rámci projektu zaštitěného ICBP (International Council for Bird Preservation), dnes BirdLife International.

(AOPK ČR 2013)

4.2. Geologie

Území CHKO Poodří leží na rozhraní dvou geologických celků – Českého masivu a Západních Karpat. Bázi tvoří plagioklasové pararuly. Na ně nasedají paleozoické uloženiny, jež jsou zastoupeny devonskými a karbonskými sedimenty variské předhlubně. Tyto komplexy jsou zcela překryty mořskými sedimenty tzv. miocénní karpatské předhlubně. V mořské pánvi zde sedimentovaly vápnité jíly, slíny a písky. Koncem terciéru moře ustoupilo a zdejší území pak již bylo až do současnosti souší. V CHKO tyto sedimenty nevycházejí nikde na povrch, neboť jsou zcela překryty kvarténními sedimenty různých litologických typů.

Z příkrovových jednotek Karpat zde byly ověřeny horniny těšínského příkrovu slezské jednotky v godulském vývoji (pískovce a jílovce) a dále horniny podslezské jednotky (vrstvy jílu a jílovců), které zde mají větší zastoupení. Poodří je výjimečné tím, že sem v pleistocénu dvakrát zasáhl ze severu kontinentální ledovec. Dle dosavadních výzkumů se tak stalo ve starším i mladším zalednění.

V CHKO Poodří byly zjištěny často eratické horniny, které k nám byly transportovány z velkých vzdáleností, a to až ze Skandinávie. Tvoří je načervenalé severské žuly, žuly rapakiwi, žuloruly, kvarcity, porfyrické a biologické ruly, porfyry, pískovce aj. Ojedinele tyto horniny dosahují i velikosti kolem 1m, někdy i více. Jsou to tak zvané bludné balvany. Podle původu je lze dělit na nordické (ze Skandinávie), blízké (z polského Horního a Dolního Slezska) a lokální (z našeho území). V meziledovém období se zde ukládaly písكوšterky, které tvoří bázi morfologicky výrazné pravobřežní terasy.

Ve vrchní pleistocénu (würmu) překryly krajinu sprašové pokryvy, z nichž v důsledku silného výluhu a půdotvorného vývojového procesu vývoje vznikly dnešní žlutohnědé sprašové hlíny, které nyní kryjí povrch na terasách mimo vlastní nivu. Sprašové pokryvy dosahují mocnosti 3-5 m.

(AOPK ČR 2013)

4.3. Hydrogeologie

Z hydrogeologického hlediska je možno území CHKO Poodří rozčlenit na dva odlišné celky: nivu řeky Odry a hlavní terasu Odry a jejích přítoků. Jejich režim je určován především geologickou stavbou a morfologií území.

V oderské nivě dochází za vyšších vodních stavů k infiltraci z řeky do dobře propustných štěrkopísků údolní terasy. Zvyšuje se tak napjatost hladiny podzemní vody, výrazně ovlivňovaná nadložními méně propustnými povodňovými hlínami. Pozvolna dochází k nasycování půdního profilu a v místech terénních depresí či snížené mocnosti hlín vystupuje podzemní voda až na povrch. Dochází tak k obohacování nivu vodou v pásu širokém až několik set metrů od řeky. V období sucha údolní terasa dotuje zpětně skrytým přítokem vodní toky a mírně tím nadlepšuje jejich vodní stavy.

Hydrogeologicky relativně nepropustné podloží hlavní terasy tvoří okraj podslezské a slezské jednotky či neogenních sedimentů. Dotace do štěrků se děje převážně z atmosférických srážek. Štěrky jsou následně odvodňovány množstvím pramenů vyvěrajících u paty terasového svahu.

(AOPK ČR 2013)

4.4. Geomorfologie

Z geomorfologického hlediska spadá území CHKO Poodří do celku Moravské brány, podcelku Oderská brána, která se zde člení na okrsky Oderskou nivu, Bartošovickou pahorkatinu a Klimkovickou pahorkatinu.

Oderská niva má charakter roviny o maximální nadmořské výšce 271 m n. m. Nejvýraznějším morfologickým tvarem je samotné koryto řeky Odry, které si i přes místní úpravy zachovalo z velké části charakter přirozeného silně nížinného toku střední velikosti s četnými volnými meandry zaříznutými do povodňových hlín. Šířka říční nivy se pohybuje mezi 1,5–3,0 km, směr údolí je od Oder k Jeseníku nad Odrou ZSZ–VJV a dále až do Ostravy JV–SV. Z tvarů reliéfu, jež vytvořil člověk, jsou nejnapadnější rybníční a protipovodňové hráze, různé příkopy, tělesa železničních tratí a komunikací vedených na náspech.

Bartošovická pahorkatina zasahuje okraj nivy po celém jejím JZ–SV okraji. Terasový svah je převážně velmi strmý, převyšující nivu v průměru 15–20 m. Vytváří pás na pravém břehu Odry mezi Jeseníkem nad Odrou přes Bartošovice ke Staré Vsi nad Ondřejnicí. Pouze v nevelkých úsecích je svah přerušen údolními přítoky Odry (Luha, Jičinka, Sedlnička, Lubina a Ondřejnice).

Klimkovická pahorkatina tvoří severozápadní okraj nivy v prostoru na levém břehu Odry od Mankovic přes Suchdol nad Odrou, Studénku ke Klimkovicím.

(AOPK ČR 2013)

4.5. Hydrologie

Voda na území celé CHKO Poodří je důležitým prvkem, na který je vázáno spousta rozmanitých biotopů. Území spadá do povodí Odry. Řeka Odra tvoří osu oblasti a protéká jí v délce 57,5 km. Směr toku je v části mezi Mankovicemi a prostorem mezi Jeseníkem nad Odrou a Bernarticemi nad Odrou ZSZ–VJV. Mezi Jeseníkem a Bernarticemi se prudce lomí a ve zbývající části teče JZ–SV směrem. Podélný sklon se průměrně pohybuje mezi 1–2 promile.

Přirozený charakter silně meandrujícího toku zůstal zachován ve značném rozsahu. Odra patří k nejzachovalejším nížinným tokům střední velikosti u nás. Nicméně i na řece Odře bylo v minulosti provedeno několik vodohospodářských zásahů různého charakteru, které spočívaly ve směrové úpravě toků, zpevnění paty břehů kamenným záhozem, výsadbě keřových druhů vrb do svahů břehů. Součástí vodohospodářských

úprav jsou i jezy a balvanité skluzy. Významnou součástí hydrologické sítě oblasti jsou stará vodní díla.

Zásadní význam pro mokřadní ekosystémy má zachovalost průtokového režimu, který není ovlivněn žádným větším technickým dílem v horní části povodí a vodní stavy proto v průběhu roku výrazně kolísají (0,671 m³/s–91 m³/s v profilu Bartošovice v letech 1971–1990). Několikrát ročně dochází v CHKO Poodří k rozsáhlým povrchovým rozlivům, a to především při jarním tání sněhu. Další rozlivy se mohou vyskytnout při extrémních srážkách. Voda se při povodních volně rozlévá do krajiny. Každoročně zaplavené území má rozlohu 16–20 km², tj. přibližně 1/5 až 1/4 rozlohy CHKO Poodří. Nacházejí se v něm pouze louky s množstvím rozptýlené zeleně. Zápavy jsou zde běžným a přirozeným jevem. Povodeň v roce 1997 připomněla, že údolní nivy jsou územím, kde dochází při rozlivu retenzi vody a přirozenému zpomalení povodňové vlny. Dle údajů ČHMÚ došlo vlivem inundace ke snížení kulminačního průtoku na Odře v Ostravě asi o 100 m³/s.

Zachování přirozeného režimu povrchových rozlivů, váhaných na klimatické odchylky jednotlivých let, je jedním z hlavních úkolů ochrany přírody. Je jednou z hlavních podmínek pro zachování nivního ekosystému a má i protipovodňový význam pro níže položená území.

(AOPK ČR 2013)

4.6. Podnebí

CHKO Poodří je zařazena do oblasti mírně teplá, okrsek B6–mírně teplý, vlhký s mírnou zimou, pahorkatinový až rovinatý.

Tab.6: Klimatické hodnoty

Průměrná roční teplota:	7-8,8 °C
Průměrné roční srážky:	600-800 mm
Délka vegetační doby:	140-160 dnů
Roční průměrná oblačnost:	60%
Průměrné teploty vegetačního období:	14-16°C
Průměrné srážky vegetačního období:	400-500 mm
Průměrná celková výška sněhu spadlého za rok:	75-100 cm
Průměrný úhrnný roční výpar:	450-500 mm

Tab. 7: Četnost směrů větru v % (měření Mošnov)

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	klid
11,8	15,8	3,0	1,8	9,4	35,5	12,1	2,7	8,1

Pro oblast Poodří existuje výjimečná řada pozorování a měření a zatím není ve vodním režimu pozorovatelný trend ubývání vody či růstu extremit povodní. Jedná se o běžné odchylky jednotlivých let.

(AOPK ČR 2013)

4.7. Půda

Z pedologického pohledu je možné oblast opět rozdělit na dva celky a to na Oderskou nivu a hlavní terasu Odry a jejích přítoků. V Oderské nivě se vyskytují převážně gleje a fluvizemě, jejichž množství odpovídá míře ovlivnění podpovrchovou vodou. Na tyto půdy jsou vázány trvalé travní porosty, vlhké louky a velká část mokřadních společenstev charakteristických pro CHKO Poodří. Na hlavní terase se vyskytují převážně luvizemě, místy hnědozemě. Na tyto půdy je také závislá velká část zemědělské výroby v CHKO Poodří.

Na svazích teras se pak nacházejí kambizemě, využívané často (především v případě vyšších sklonů svahů) jako PUPFL. Na terasových svazích, které jsou intenzivně zemědělsky obhospodařovány, je závažným problémem vodní eroze. Dochází zde k odnášení zemědělské půdy, která je při jarních i letních rozlivech ukládána v nivě řeky a zanáší koryta rybníčních náhonů.

(AOPK ČR 2013)

4.8. Flora

Z hlediska regionálně fyto geografického členění České republiky je území CHKO Poodří součástí fyto geografické oblasti *Mesophyticum*, fyto geografického obvodu Karpatské mezofytikum (*Mesophyticum carpaticum*), fyto geografického okresu 76. Moravská brána, podokresu Moravská brána vlastní a fyto geografického okresu 83. Ostravská pánev.

Pestrost květeny je dána především výskytem různých typů stanovišť, jako jsou louky, vodní toky, stará říční ramena, mokřady, tůňe, rybníky, lesy. V CHKO se aktuálně vyskytuje 19 zvláště chráněných druhů rostlin, z toho 3 druhy hub.

Louky tvoří jedinečný souvislý komplex o ploše více než 2 300 ha. V závislosti na vlhkostních poměrech stanoviště a způsobu obhospodařování na nich lze spatřit několik typů druhově odlišných společenstev, která se mohou vzájemně prolínat či vytvářet četné mozaiky. Na nejvlhčích místech, jako jsou terénní sníženiny, se vyskytují poměrně chudé porosty vysokých ostřic například ostřice štíhlé (*Carex acuta*) nebo ostřice pobřežní (*Carex riparia*). Méně vlhkostně náročná jsou pcháčová společenstva s pcháčem potočním (*Cirsium rivunale*) či pcháčem šedým (*Cirsium canum*) a psárkové louky s typickými zástupci psárkou luční (*Alopecurus pratensis*), metlicí trsnatou (*Deschampsia cespitosa*), kostřavou luční (*Festuca pratensis*), kohoutkem lučním (*Lychnis flos-cucli*) a krvavcem totenem (*Sanguisorba officinalis*). Nekosením tato společenstva pozvolně přechází v tužebníková lada dominantním zástupcem tužebníkem jilmovým (*Filipendula urmaria*). Vlhkostně nejméně náročné jsou pak ovsíkové louky s ovsíkem vyvýšeným (*Arrhenatherum elatius*), nápadně kvetoucím zvonkem rozkladitým (*Campanula patula*), škardou dvouletou (*Crepis biennis*) a kopretinou bílou (*Leucanthemum vulgare*).

Nejrozsáhlejšími stojatými vodami jsou v CHKO Poodří rybníky. Přibližně na třetině rybníčních ploch se hospodaří způsobem šetrným k přírodě a vyskytují se zde běžná i vzácnější společenstva vodních rostlin. Typickým společenstvem jsou rákosiny, ale v hlubší vodě rybníků lze objevit i kriticky ohrožené druhy jako kotvice plovoucí (*Trapa natans*) nebo vodní kapradinu nepukalku plovoucí (*Salvinia natans*). V zabahněných mělčinách tůní a slepých ramen se často objevují některé druhy lakušníků jako ohrožená žebratka bahenní (*Hottonia palustris*) nebo stulík žlutý (*Nuphar lutea*).

Kontaktním a významným typem stanoviště pro louky i vody jsou lesy, přestože v CHKO Poodří zaujímají rozlohu pouze kolem 10% a řadí tak CHKO k nejméně lesnatým chráněným krajinným oblastem. Jednotlivé lesní komplexy jsou součástí vyhlášených přírodních rezervací (PR Koryta, PR Bartošovický luh, PR Bařiny), ve kterých se vyskytují společenstva s dubem letním (*Quercus robur*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*), lípou srdčitou (*Tilia cordata*) a vzácněji také s jilmem vazem (*Ulmus laevis*). Tvrdé luhy místně vytvářejí mozaiky s druhově výrazně odlišnými měkkými luhy. V měkkých luzích se z dřevin uplatňují hlavně vrby jako vrba bílá (*Salix alba*) a vrba křehká (*Salix fragilis*). Bylinné patro se vyznačuje chráněnou sněženkou podsněžníkem (*Galanthus nivalis*) či lilií zlatohlavou (*Lilium mahagon*) nebo rozšiřující svou populaci orseje jarní (*Ficaria verna*), dymnivkou dutou (*Corydalis cava*) a sasanky hajní (*Anemone nemerosa*). Kromě lesů je v krajině významně zastoupena také

mimo lesní zeleň, jež má mnohdy liniový charakter, vytváří břehové porosty vodních toků, remízky, obklopuje vodní plochy a svým druhovým složením může odpovídat některým lesním typům, za které bývá také považována. Jako mimo lesní zeleň se uplatňují rovněž porosty některých druhů vrb keřovitého charakteru, či porosty s druhy trnkou obecnou (*Prunus spinosa*), hlohem (*Crataegus sp.*), javorem babykou (*Acer campestre*), třešní ptačí (*Prunus avium*), brslenem evropským (*Euonymus europaea*), svídou krvavou (*Cornus sanguinea*) a lískou obecnou (*Corylus avellana*), jež velmi často vytvářejí i lesní lemy.

(AOPK ČR 2013)

4.9. Fauna

Fauna CHKO Poodří je značně ovlivněna jeho polohou v rámci střední Evropy. Vymezené území leží na rozhraní biogeografických podprovincií západokarpatské a hercynské, rozdělených nivou řeky Odry, ze severu zasahuje okrajově polonská podprovincie. Jádrem tvoří Pooderský bioregion (Culek a kol. 2003). Zoogeograficky je CHKO Poodří zařazena do oblasti palearktické, eurosibiřské podoblasti, provincie listnatých lesů (Buchar 1983). Území je svým charakterem v celém baltickém úmoří jedinečné, reprezentuje celou řadu ohrožených druhů živočichů a jejich společenstev náležejícím především ke karpatské fauně.

Na území CHKO Poodří je v současné době potvrzen výskyt 158 zvláště chráněných druhů živočichů (podle kategorizace § 14 odst. 1 vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb. a přílohy č. III vyhlášky), přičemž v kategorii kriticky ohrožené se nachází 31 druhů živočichů, v kategorii silně ohrožené se nachází 81 druhů a v kategorii ohrožené je zařazeno 46 druhů. Dále se zde nacházejí nechráněné druhy uvedené v Červeném seznamu ohrožených druhů bezobratlých České republiky (Farkač a kol. 2005), v Červeném seznamu mihulí a ryb České republiky (Hanel a Lusk 2005) a v Červeném seznamu obratlovců České republiky (Plesník a kol. 2003).

Za zmínku jistě stojí uvést několik chráněných a někde zcela vzácných druhů živočichů z řad bezobratlých, mimořádné populace žábřonožek sněžných (*Siphonophores grubii*), velevruba malířského (*Unio pistorum*), škeble ploché (*Pseuodonta complanata*) nebo svinutce kruhovitého (*Anisus spirorbis*). K dalším vzácným druhům patří rak říční (*Astacus fluviatilis*) osídlující vhodné úseky Odry a některé přítoky.

Arachnofauna Poodří je zastoupena 154 druhy, mezi nejvzácnější patří plachetnatka (*Porrhomma lativelum*) a křížák pruhovaný (*Argiope bruennichi*) je rozšířen na většině luk. Podmáčené louky hostí stenotopní hydrofilní druh saranče tlustou (*Stethophyma grossum*).

K dobře zdokumentovaným patří motýli (*Macrolepidoptera*) čítající asi 650-700 druhů a mezi nimi chráněné druhy otakárek (*Papilio machaon*), batolec (*Apatura ilia*), modrásek bahenní (*Sanguisorba officinalis*) a ohniváček černočerný (*Lycaena dispar*). Jedním z unikátních společenstev bezobratlých jsou brouci vázaní na neregulované nížinné toky. K těmto patří *Abax schueppeli rendschmidti* žijící v náplavech a březích Odry.

Z 36 druhů vážek, které jsou významnou bioindikační skupinou kvality vodních a mokřadních biotopů, jsou to v CHKO se vyskytující a vzácné druhy šídlatka velkoskvrnná (*Lestes macrostigma*), klínatka obecná (*Gomphus vulgatissimus*) a vážka jarní (*Sympetrum fonscolombii*).

Z obratlovců, ze společenstva ryb v povodí Odry žije asi 33 druhů, některé nepůvodní, vzhledem k umělému zarybnování vodních toků a rybníků na území CHKO. K významným patří uspokojivé stavy střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*), ostroretky stěhovavé (*Chondrostoma nasus*) a parmy obecné (*Barbus barbus*). Mezi nejvzácnější a nejohroženější patří piskoř pruhovaný (*Misgurnus fossilis*) žijící v slepých ramenech a tůních a je ohrožen vysycháním a zazemňováním tůní.

Obojživelníci jsou nejpočetnější skupinou obratlovců v CHKO Poodří. K těmto patří skokan skřehotavý (*Rana ridibunda*), ropucha obecná (*Bufo bufo*) a taky čolek obecný (*Triturus vulgaris*). Ohrožené jsou druhy, které se rozmnožují v tůních, které vysychají. K těmto patří vzácná blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*). Díky bohatým populacím žab je hojná užovka obojková (*Natrix natrix*).

Doposud bylo na území mokřadů CHKO Poodří zastíženo více jak 400 druhů ptáků, které poskytují živočichům refugia během jejich životního cyklu a umožňují jejich další šíření po překonání nepříznivých podmínek (odpočinková stanoviště při jarních a podzimních tazích ptactva střední Evropou). Mokřady Poodří leží na významné ptačí tahové cestě střední Evropou. Na jejich území je cca 700 ha rybníků, na nichž se většina druhů zdržuje. Mezi typické představitele této avifauny patří například kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*), rzohlávka rudozobá (*Netta rufina*), morčák velký (*Mergus mengarsen*) a husa velká (*Anser anser*). V závislosti na biotop rybníků se zde vyskytují volavka bílá (*Egretta alba*), jeřáb popelavý (*Grus grus*), kolpík bílý (*Platalea*

leucorodia), popřípadě rybák bahenní (*Chliodinas hybridus*). Nárůst početnosti díky celoplošnému mapování lze potvrdit u chřástala polního (*Crex crex*) a křepelky obecné (*Coturnix coturnix*).

Ze savců žije v CHKO například bobr evropský (*Castor fiber*), vydra říční (*Lutra lutra*), nepůvodní druh psík mývalovitý (*Nyctereutes procyonoides*) a norek americký (*Mustela vison*). Ze zoogeografického hlediska je zajímavý výskyt ježka východního (*Erinaceus concolor*) i západního (*E. europaeus*) a výskyt myšice temnopásé (*Apodemus agrarius*). Mezi létající savce žijící v této oblasti jsou zajímavé druhy netopýrů ne zcela typické pro „vodní“ oblasti a to netopýr ušatý (*Plecotus auritus*) či netopýr hvízdavý (*Pipistrelus pipistrelus*).

(AOPK ČR 2013)

5. MALOPLOŠNÁ ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ VE SPRÁVĚ CHKO POODŘÍ

5.1. Kategorie maloplošných ZCHÚ

Do kategorizace maloplošných ZCHÚ jsou zahrnuty NPR, NPP, PR a PP. Definice těchto území dle legislativy (Zákon č.114/1992 Sb.) zní takto: „ přírodní rezervace jsou menší útvary soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast“. Přírodní památky, respektive národní přírodní památky jsou definovány jako přírodní útvary menší rozlohy, geologické a geomorfologické útvary, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, které vedle přírody formoval svou činností i člověk.

5.2. Maloplošná ZCHÚ na území CHKO Poodří

Celková plocha MZCHÚ v rámci CHKO Poodří činí 836,86 ha, což je 10,2 % její rozlohy. Na území CHKO Poodří je vyhlášeno celkem 11 zvláště chráněných území.

Vybráno a hodnoceno bylo 9 maloplošných zvláště chráněných území ležících na území CHKO Poodří, z toho 7 v kategorii přírodní rezervace (PR Polanský les, PR Rákosina, PR Bažantula, PR Kotvice, PR Koryta, PR Bartošovický luh, PR Bařiny), 1 v kategorii národní přírodní rezervace (NPR Polanská niva) a 1 v kategorii přírodní památka (PP Meandry Staré Odry).

(AOPK ČR 2015)

5.3. Maloplošná ZCHÚ mimo území CHKO Poodří

V působnosti Správy CHKO Poodří je dalších 10 mZCHÚ, která nejsou součástí plošného komplexu CHKO Poodří. To jsou 3 mZCHÚ v kategorii národní přírodní rezervace (NPR Hůrka u Hranic, NPR Kaluža, NPR Čantoria) a 7 v kategorii národní přírodní památka (NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně, NPP Skalická Morávka, NPP Landek, NPP Odkryv v Kravařích, NPP Šipka, NPP Ptačí hora a NPP Velký Roudný). Vybraná mZCHÚ pro hodnocení v této práci jsou představena v následující části.

(AOPK ČR 2015)

5.4 Hodnocená mZCHÚ

Devět z patnácti vybraných hodnocených maloplošných ZCHÚ leží na území CHKO Poodří (Pooderský bioregion), tři maloplošná území leží v Opavském bioregionu, dvě se nacházejí v Hranickém bioregionu a jedno náleží k Podbeskydskému bioregionu (Culek a kol. 1996). Všechna tato území patří pod Správu CHKO Poodří.

(AOPK ČR 2015)

Tab. 8: Vybraná maloplošná ZCHÚ a jejich stručný popis (AOPK 2015)

Název	Kat.	PLO	Správa
Bařiny	PR	39	CHKO Poodří
Kaluža	NPR	32	CHKO Poodří
Šipka	NPP	39	CHKO Poodří
Zbrašovské aragonitové jeskyně	NPP	37	CHKO Poodří
Hůrka u Hranic	NPR	37	CHKO Poodří
Kotvice	PR	39	CHKO Poodří
Polanský les	PR	39	CHKO Poodří
Rákosina	PR	39	CHKO Poodří
Polanská niva	NPR	39	CHKO Poodří
Bartošovický luh	PR	39	CHKO Poodří
Odkryv v Kravařích	NPP	32	CHKO Poodří
Landek	PP	32	CHKO Poodří
Koryta	PR	39	CHKO Poodří
Meandry Staré Odry	PP	39	CHKO Poodří
Pusté nivy	PP	39	CHKO Poodří

6. VÝSLEDKY

6.1. PR BAŘINY

6.1.1. Poloha a přírodní charakteristika území

Území PR Bařiny se nachází na pravém břehu řeky Odry severně od obce Bernartice nad Odrou, západně od obce Kunín a jihovýchodně od městyse Suchdol nad Odrou. Celé území PR Bařiny se nachází v přírodní lesní oblasti č. 39 – Podbeskydská pahorkatina. Podle biogeografického členění České republiky patří území do Pooderského bioregionu.

(Tračík a kol. 2013)

Obr.1: mapa území PR Bařiny

Geomorfologické poměry

Území je součástí geomorfologického celku Moravské brány, podcelku Oderské brány, okrsku Oderská niva a Bartošovická pahorkatina. Území Oderské nivy o průměrné nadmořské výšce 252 m je součástí pravobřežního inundačního území řeky Odry mírně se svažující k severu. Součástí území jsou drobné terénní deprese se stálou periodickou vodní hladinou.

(Tračík a kol. 2013)

Geologické a pedologické poměry

Území PR Bařiny se nachází na rozhraní Českého masivu a vnějších Západních Karpat. Z hlediska geologické stavby se území člení na údolní nivu a hlavní terasu.

Nejspodnější patro je v nivě i v terase tvořeno metamorfovanými horninami proterozoického stáří a devonskými a karbonskými horninami paleozoika. Tyto horniny byly překryty spodnobádenskými neogenními sedimenty vněkarpatské předhlubně (mořské jíly, písčité slíny a jemnozrné písky). Svrchní část profilu tvoří 1,5 – 3 m mocná poloha mladoholocenních povodňových hlín. Z hlediska pedologického dělíme území na dvě části: 1. Oderská niva – na aluviálních a nivních sedimentech se v souvislosti se zvýšenou hladinou podzemní vody vyskytují nivní půdy glejové, v terénních depresích glejové půdy. 2. Hlavní terasa Odry a jejích přítoků – na dočasně zamokřených sprašových hlínách vznikly kvalitní hnědozemě oglejené a illimerizované půdy oglejené a hnědozemě oglejené.

(Tračík a kol. 2013)

Hydrologické a klimatické poměry

Zájmové území se nachází cca 500 m jihovýchodním směrem od řeky Odry. Nachází se v nivě řeky Odry, která se téměř každoročně vylévá z břehů a území v jarním a letním období zaplavuje.

Území leží v klimatické mírně teplé oblasti MT 10 (Quitt 1971), kde je dlouhé léto, teplé, suché až mírně suché přechodné krátké období s mírným až mírně plým jarem a mírně teplým podzimem. Zima je krátká, suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky.

(Tračík a kol. 2013)

Botanické poměry

Podle fyto geografického členění (Skalický 1988) leží PR ve fyto geografické oblasti mezofytikum, fyto geografickém obvodu Karpatské mezofytikum, fyto geografickém okrese 76. Moravská brána, podokresu 76a. Moravská brána vlastní. Podle mapy potenciální přirozené vegetace České republiky spadá niva do asociace střemchových jasenin *Pruno-Fraxinetum*, místy v komplexu s mokřadními olšinami svazu *Alnion glutinosae*, terasy do asociace lipových dubohabřin *Tilio-Carpinetum*. Lesy pokrývají více než 90 % PR. Nejčastěji zastoupenými dřevinami jsou dub letní (*Quercus robur*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), olše šedá a lepkavá (*Alnus* spp.) a lípa srdčitá a

velkolistá (*Tilia* spp.). V menší míře se objevují další dřeviny, mezi nimi stanovištně nepůvodní smrk ztepilý (*Picea abies*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*) a topol kanadský (*Populus x canadensis*). V keřovém patře jsou zastoupeny nejčastěji druhy slivoň trnka (*Prunus spinosa*), krušina olšová (*Frangula alnus*) a kalina obecná (*Viburnum opulus*).

(Tračík a kol. 2013)

Zoologické poměry

Ze zoologických průzkumů vyplývá především bohaté spektrum suchozemských brouků a ptactva. Lze jmenovat střevlíkovité s 56 druhy s výskytem jak v mladých tak starých lesních porostech. Významnou skupinu tvoří saproxyliční brouci svým vývojem vázaní na staré stromy a dřevo v různém stadiu rozpadu. Z ornitologického pohledu je území cenné relativně vysokým počtem zjištěných (62 z toho 47 hnízdících) druhů. Z dalších významných skupin je to výskyt obojživelníků a plazů, kteří však na většině území nemají zcela optimální podmínky.

(Tračík a kol. 2013)

6.1.2. Základní údaje o území PR Bařiny

Název ZCHÚ:	Bařiny
Kód ZCHÚ:	2243
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Správa CHKO Poodří, vyhláška č.6, 30.12.2002
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Nový Jičín
Katastrální území:	Bernartice n. O., Kunín
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	42,2390 ha
Výměra ochranného pásma:	62,6532 ha
(je-li vyhlášeno)	
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2014 – 2022 (Tračík a kol. 2013)

Jiná dokumentace: IP obojživelníků a plazů (Jeziorski 2011), IP entomologický (Czernik a Kašák 2011), IP ornitologický (Mandák 2011), IP botanický (Czernik a Dočkalová 2012)

Předmět ochrany: Ochrana území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro Pooderský bioregion. Část pravobřežní říční terasy Odry s porosty dubohabřin na svazích, s četnými prameništi a pod patou svahů lesními porosty střemchových jasenin, obohacených prvky karpatské květeny. Rovinná část území je protkána řadou potůčků, drobných mokřadů s vodními plochami, na prosvětlených místech i s rákosinami. V severní části na jaseniny navazují bažinné olšiny se stálou vodní hladinou nad úrovní terénu, v okrajích s porosty vysokých ostřic. Jednotlivé ekosystémy tvoří harmonický a funkčně propojený krajinný celek se zachovalým režimem přirozených povrchových rozlivů vod a bohatým výskytem zvláště chráněných druhů živočichů i rostlin.

(Tračík a kol. 2013)

Cíl ochrany: Zachování pravobřežní říční terasy Odry s četnými prameništi a komplexem mokřadních společenstev, přirozených lesních společenstev s druhově bohatou flórou a faunou charakteristickou pro region Poodří. Zachování mozaikovitě struktury s věkovým rozrůzněním lesa a ponecháním mrtvého dřeva pro rozvoj saproxylních druhů brouků. Ochrana vodního režimu poskytující přirozenou rozkolísanost průtoků v prameništích, potůčcích včetně pravidelných povrchových rozlivů. Zachování trvalé a optimální vodní hladiny v porostech podmáčených olšin pro

rozvoj parožnatek v centrální části mokřadu. Zlepšení stavu lesního rybníčku zajištěním trvalé vodní dotace, jeho občasným letněním a zvýšením jeho oslunění.

(Tračík a kol. 2013)

6.1.3. Hodnocení současného stavu a péče v PR Bařiny

Tab. 6.1. : Hodnocení současného stavu v PR Bařiny

Hodnocení současného stavu území	stupěň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Bařiny
		Datum hodnocení: 7.10.2014
zachovalost	4	V PR Bařiny převládají lesní porosty s přírodě blízkou dřevinnou skladbou se zastopením dřevin jako je dub letní (<i>Quercus robur</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), olše šedá a lepkavá (<i>Alnus spp.</i>) a lípa srdčitá a velkolistá (<i>Tilia spp.</i>). V menší míře se objevují další dřeviny, mezi nimi stanovištně nepůvodní smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>) - menší porosty v JZ části území, vtroušeně pak borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>) a topol kanadský (<i>Populus xcanadensis</i>). V částech PR s porosty smrku se provádí těžební zásahy s cíleným přechodem na vhodnou dřevinnou skladbu dle platného plánu péče (Tračík a kol. 2013).
struktura	4	JV a SV část PR tvoří porosty dubohabřiny. Věková struktura porostu je dobře diferencovaná, porost je dvojetážový místy trojetážový (SV a centrální část území PR). Ve střední části území na podmáčených plochách dominuje olšina, kterou doplňuje druhově bohatý jasanovo–olšový luh. Je zde i výrazný podíl tzv. mrtvého dřeva (do 10%). Celková struktura území je mozaiková.
významné druhy	4	Vzhledem k aktuálnímu zdokumentovanému stavu populací chráněných živočichů a rostlin pracovníky CHKO Poodří (AOPK ČR 2013) je tento stav hodnocen jako uspokojivý. Při vlastním terénním průzkumu nebyly významné druhy rostlin a živočichů pozorovány, lze však vycházet z dostupných aktuálních informací (ne starších pěti let) a proto je hodnocení uděleno.
reprodukce	4	Na celé ploše PR Bařiny je dostatečné přirozené zmlazení olší, jasanů a dubů. V menší míře je tomu tak u lípy. Přirozené zmlazení je doplňováno umělou obnovou porostu olše, dubu a lípy v centrální části území PR. Reprodukce bylinného patra je samovolná a přirozená. Reprodukce chráněných druhů

		parožnatek v mokřadu S části území je rovněž příznivá.
narušení obnovy	4	Narušení přirozené dřevinné obnovy je znatelné vlivem okusu spárkaté zvěře po celé ploše PR. Umělá výsadba dřevin je zabezpečena oplocenkami (centrální část území).
invazní a expanzivní druhy	3	Ve V části území u železniční trati je ohnisko výskytu invazních druhů křídlatky sachalinská (<i>Reynoutria sachalinensis</i>) a křídlatky japonská (<i>Reynoutria japonica</i>). V Z části území se na malých plochách vyskytuje zlatobýl kanadský (<i>Solidago canadensis</i>), zlatobýl obrovský (<i>Solidago gigantea</i>) a netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>), (Tračík a kol. 2013).
skládky a odpad	4	Území je znečištěno jen občasným výskytem jednotlivých odpadků (pet. láhev, plastové sáčky) v okrajových částech V území (u železniční trati).
jiné negativní vlivy	4	Na V hranici území PR vede vlaková trať (hluk). Ochranné pásmo PR Bařiny je zemědělsky využíváno, a proto je zde předpokládán negativní vliv působení používaných hnojiv a pesticidů (splach na území PR). Další mírný negativní vliv má změna (zvýšení) hladiny spodní vody v území PR. Následné zaplavování části území PR (JV a V část) a s tímto stavem spojená změna složení bylinné vegetace s vyšším podílem nežádoucích ostřic (Tračík a kol. 2013). Toto zaplavování má zároveň i pozitivní vlivy na růst chráněných parožnatek, proto hodnocení 4.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr. 2: Oplocenka v centrální části PR Bařiny napomáhá ochraně obnovy a přeměně na les přírodě blízký.

Obr. 3: Část mladého porostu bez keřového patra v S části území PR. I takový porost přispívá k celkové vyváženosti území s mozaikovou strukturou.

Tab. 9: Hodnocení péče území PR Bařiny

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Bařiny
		Datum hodnocení:	7.10.2014
dokumentace	5	Plán péče 2014 - 2022 (Tračík a kol. 2013) obsahuje veškeré náležitosti a čerpá z aktuálních (stáří max. 3 roky) inventarizačních průzkumů. Mapové přílohy jsou rovněž aktuální a v maximálním rozsahu.	
značení hranic	4	Barevné pruhové značení hranic je souvislé a kompletní, tabulky se státním znakem umístěny (3 ks), v jednom případě tabulka vlivem klimatických podmínek nečitelná (S vstup na území). Hodnocení z tohoto důvodu sníženo.	
cesty	4	Jediná příjezdová cesta je udržována, závora instalována, zákaz vjezdu čitelný. Přes celé území PR od S na JZ vede lesní cesta využívaná při nahodilé těžbě a v době terénní pochůzky viditelně silně erodována a rozježděna. Od JV k S vede po hranici PR železniční trať.	
ochranné pásmo	4	Ochranné pásmo není zcela dodržováno ve V části OP, kde pásmem prochází železniční trať a především v J části území. V této části je zřejmý vliv zemědělské výroby (orba prováděná k okraji území), ale žádné negativní vlivy se zde neprojevují (nevyskytuje se nitrofilní vegetace na okrajích PR, není viditelné chřadnutí porostů vlivem zvýšené hladiny dusičnanů). Proto je hodnocení stupněm 4.	
omezování vnějších negativních vlivů	4	Na příjezdové cestě ze západní hranice je instalována závora se zákazem vjezdu. Vzhledem k umístění PR není zde patrný turistický ruch. V J části území PR jsou instalována myslivecká zařízení (posedy) k tlumení spárkaté zvěře a v centrální části území jsou instalovány oplocenky zabraňující okusu uměle vysazených dřevin.	
péče o obnovu	4	V J části území PR jsou realizovány ochranné oplocenky porostu uměle obnoveného (dub, olše, lípa) a také jsou realizovány dle plánu péče (Tračík a kol. 2013) výchovné zásahy (zjištěno terénním průzkumem). Do péče o obnovu lze zařadit i snižování stavu spárkaté zvěře (srnčí), která okusem omezuje stav přirozené obnovy.	
zásahy	4	Na území nebyly zaznamenány žádné negativní zásahy, postupně dochází k odtěžení stanovištně nevhodných jehličnanů (zbytky několika smrků jsou stále v J části území) a jejich nahrazení listnatými dřevinami (dub, lípa, olše). V centrálním mokřadu bylo umístěno několik měrných bodů na zjištění změn vodního režimu území z důvodu ochrany parožnatek. Prováděny jsou také zásahy na tlumení křídlatky (Tračík a kol. 2013) na území v blízkosti	

		železniční trati a v J části území PR Bařiny.
dosahování cílů ochrany	4	Na většině území dochází k naplňování cílů ochrany odtěžením rozpadajících se smrkových porostů a nahrazením porosty přírodě blízké druhové struktuře. O aktivní péči svědčí i rozsah prováděných prací v porostu a kontroly stavu chráněných druhů pracovníky Správy CHKO Poodří (Tračik a kol. 2013).

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.4: Jedna s instalovaných tabulek v J části území PR Bařiny.

Obr.5: Lesní cesta protínající území PR Bařiny využívaná v nevhodnou dobu deště s viditelným negativním výsledkem.

6.1.4. Výsledné hodnocení

tab.10: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PR Bařiny	stupeň	masový koeficient	pocet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10
významné druhy	4	2	8
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	4	1,5	6
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
skládky a odpad	4	1	4

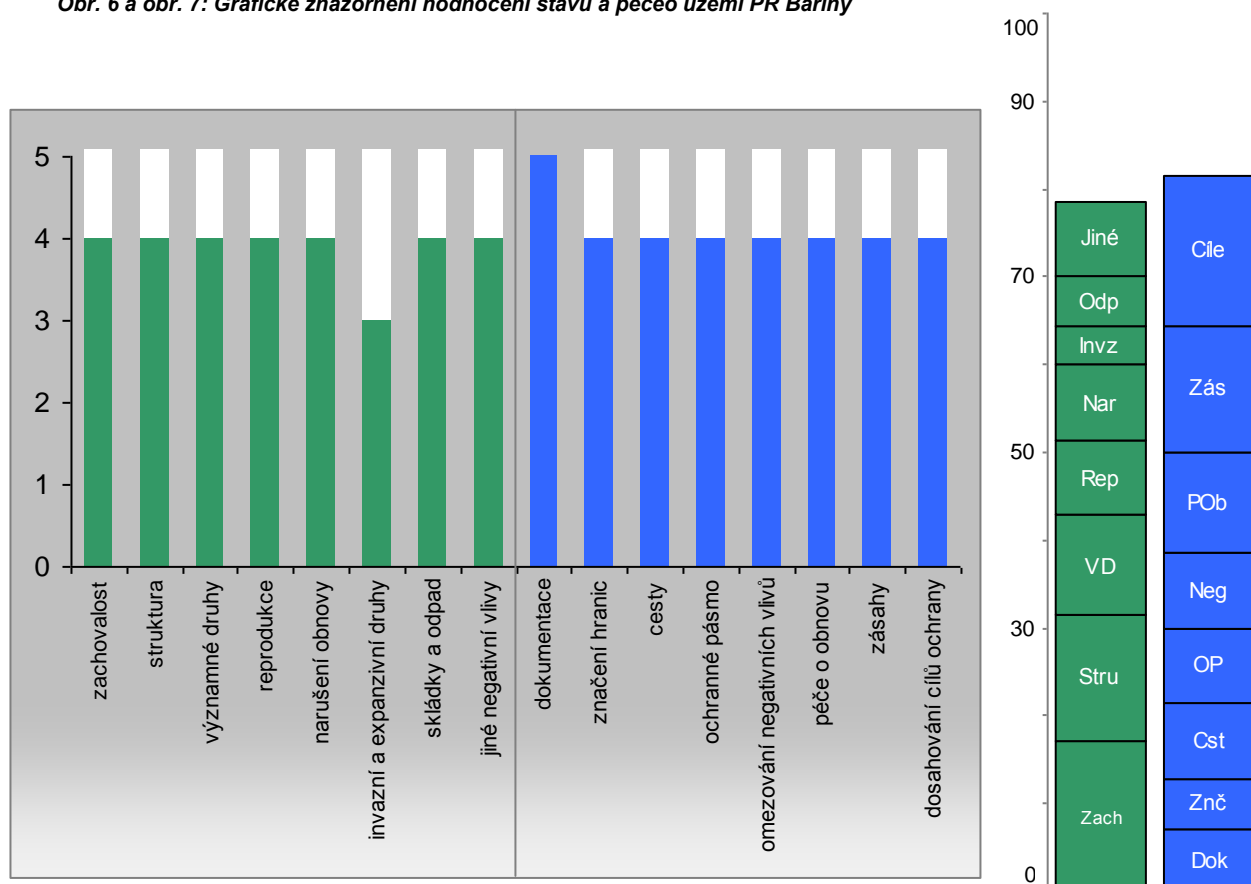
tab.11: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PR Bařiny	stupeň	masový koeficient	pocet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	4	1	4
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	4	1,5	6
omezování vnějších neg. vlivů	4	1,5	6
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	4	2,5	10

jiné negativní vlivy	4	1,5	6
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 79		
	dobrý		

dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 81		
	dobrá		

Obr. 6 a obr. 7: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče území PR Bařiny

Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Bařiny:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☐	☒

- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

Stav PR Bařiny je celkově hodnocen jako dobrý. V rezervaci převládají porosty s dřevinnou skladbou blížíící se skladbě přirozené s víceetážovou strukturou. Aktuálním problémem jsou invazní druhy křídlatka sachalinská (*Reynoutria sachalinensis*) a křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*), které ponechány bez zásahu by se staly těžce řešitelným problémem PR Bařiny. Cílem zájmu je i zvyšování hladiny spodní vody v podmáčené severní části území s parožnatkami, které je snadno řešitelné úpravou vodní bilance bezejmeného toku.

Péče o PR Bařiny je celkově hodnocena jako dobrá. Je patrná aktivní snaha o výrazné zlepšení struktury porostu, věkové i plošné. Dochází k průběžnému odtěžení skupinek stanovištně nepůvodního smrku. Rovněž kladným jevem je snaha o udržení populace parožnatek, kde je PR Bařiny jediným místem výskytu v celé CHKO Poodří. Negativní vlivy jako tlak zvěře, zemědělská produkce v okolí PR nejsou závažné.

6.1.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Bařiny:

- Opravit značení hranic (poškozené tabulky se státním znakem)
- Monitorovat hladinu spodní vody v JZ části území (výskyt vzácných parožnatek)
- Aktualizovat botanický IP vzhledem ke změnám druhového složení rostlinných Společenstev

6.2. NPR KALUŽA

6.2.1. Poloha a přírodní charakteristika území

NPR Kaluža se nachází ve východní části Nízkého Jeseníku na pravém břehu řeky Moravice, jihojihovýchodně od Hradce nad Moravicí. Řeka Moravice zde vytváří výrazně zaříznuté údolí s převýšením svahů okolo 150 m. Výškové rozpětí NPR je od 320 m n.m.(řeka Moravice) po 482 m n.m..

(AOPK ČR 2008)

Obr.8: mapa území NPR Kaluža

Geologické a pedologické poměry

Geologické podloží tvoří prvohorní sedimenty z období kulmu (převážně droby). V půdotvorném substrátu se uplatňuje i materiál sprašového původu. Půdy jsou téměř výhradně kambizemě (modální, plocenou a oglejené). Okrajově se objevuje ranker a v prameništích pseudoglej a glej.

(AOPK ČR 2008)

Hydrologické a klimatické poměry

Dle klasifikace klimatu patří území do mírně teplé oblasti MT7 (Quitt 1971). Průměrná roční teplota je 7°C, průměrný roční úhrn srážek okolo 700 mm. Na lokální

škále je významným fenoménem hluboké údolí řeky Moravice, ve kterém může snadno docházet k inverzním situacím.

(AOPK ČR 2008)

Botanické poměry

Dle „Zlatníkova“ geobiocenologického klasifikačního systému (Buček & Lacina 1999) patří geobiocenózy téměř výhradně do skupin typů geobiocénů (STG) STG 4B3 – *Fageta typica* (typické bučiny), 4BC3 – *Fageta aceris* (bučiny s javorem) a STG 4C3 – *Tili-acereta* (lipové javořiny s bukem). Druhové zastoupení dřevin v NPR Kaluža vypadá takto: buk lesní (*Fagus sylvatica*), jedle bělokorá (*Abies alba*), javory (*Acer spp.*), lípy (*Tilia spp.*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*). Flóru NPR lze celkově hodnotit jako typickou poměrně chudou flóru hercynského mezofytika středních poloh s dominujícími bučinami. K významným druhům v NPR patří hnilák smrkový (*Monotropa hypopitys*), lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*) nebo kyčelnice devítelistá (*Dentarium enneaphyllos*).

(AOPK ČR 2008)

Zoologické poměry

Ze zoologických průzkumů vyplývá především výskyt skupiny brouků se zástupcem kovaříkovitých, kovaříka (*Denticollis rubens*). Z ornitologického pohledu je území cenné pro zde hnízdící druhy jako je datel černý (*Dryocopus martius*), holub doupňák (*Columba oenas*) a lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*), kteří jsou závislí na podílu mrtvého dřeva a množství dutin v porostech.

(AOPK ČR 2008)

6.2.2. Základní údaje o území NPR Kaluža

Název ZCHÚ:	Kaluža
Kód ZCHÚ:	153
Kategorie ZCHÚ:	Národní přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	MŠK ČSR, výnos ministerstva 10.750/69-II/2, 29.10.1969
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s plo. Působností 3. Stupně:	Vítkov, Opava

Katastrální území:	Lesní Albrechtice, Žimrovice
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	58,8775 ha
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2009–2017 (AOPK ČR 2008)
Jiná dokumentace:	Pilotní mapování přírodních stanovišť (Cimalová 2001), IP měkkýši (Horsák 2002), IP entomologický (Stanovský 2004), Floristická inventarizace a inventarizace biotopů (Koutecký 2005), IP z oboru bryologie (Hradílek 2013)
Předmět ochrany:	Ochrana ojedinělého přirozeného smíšeného porostu, geobiocenózy (ekosystémy). Společenstva: L5.1–květnaté bučiny místy v přechodu k jednotce L5.4–acidofilní bučiny a L4–suťové lesy) (AOPK ČR 2008)
Cíl ochrany:	Samovolný (antropicky záměrně nerušený, pralesový) vývoj lesních (a v případě katastrofického rozpadu větrem i nelesních) geobiocenóz. (AOPK ČR 2008)

6.2.3. Hodnocení současného stavu a péče v NPR Kaluža

Tab. 10 : Hodnocení současného stavu v NPR Kaluža

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území:	Národní přírodní rezervace
		Název území:	Kaluža
		Datum hodnocení:	6.11.2014

zachovalost	4	<p>Prostředí 4. LVS je pro tuto oblast s výskytem buku lesního (<i>Fagus sylvatica</i>) optimální. Buk je rozložen po celé ploše území NPR a tvoří buď čisté bukové porosty s kotlíky jedle bělokoré (<i>Abies alba</i>) ve střední části území NPR nebo spolu s dalšími listnatými dřevinami tvoří les blízký přirozené skladbě 4. LVS. Buk s jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>), lípou srdčitou (<i>Tilia cordata</i>), javorem klenem (<i>Acer pseudoplatanus</i>), javorem mléčem (<i>A.platanoides</i>), vtroušeným jilmem drsným (<i>Ulmus glabra</i>) a habrem obecným (<i>Carpinus betulus</i>) tvoří v západní a JZ části území příznivou oblast diverzity dřevin. V J a SV části se nachází plochy přirozeně obnovené porosty smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>), stanovištně nepůvodního, jako pozůstatky dřívějšího hospodaření.</p>
Struktura	4	<p>Struktura věková a porostní je diferencovaná, bukové porosty jsou převážně jednoetážové s kotlíky jedlí, které byly založeny umělou výsadbou chráněnou oplocenkami (střední část NPR), v bukových porostech je ponecháváno tlející dřevo. V J a Z části převážně smíšený les, dvouetážový. Porosty smrku tvoří část plochy území na J a SV území kde svým výskytem potlačují přirozenou obnovu listnatých dřevin a tím i přirozenou strukturu lesa 4. LVS.</p>
Významné druhy	n	<p>K významným druhům rostlin a živočichů dle plánu péče (AOPK ČR 2008) na území NPR patří kyčelnice devítilistá (<i>Dentarium enneaphyllos</i>), kovařík (<i>Denticollis rubens</i>), datel černý (<i>Dryocopus martius</i>), lejsek bělokrký (<i>Ficedula albicollis</i>), holub doupňák (<i>Columba oenas</i>), druhy vázané k bukovým starším porostům ve střední části NPR, a dále praménka rakouská (<i>Bythinella austriaca</i>), vřetenovka vosková opavská (<i>Cochlodina cerata opaviensis</i>) a skelníčka zjizvená (<i>Vitrea subrimata</i>) vyskytující se v JZ a Z části NPR Kaluža. Tyto významné druhy nebyly pozorovány při terénním průzkumu, a tudíž nebudou hodnoceny.</p>
Reprodukce	4	<p>Reprodukce většiny dřevinných druhů je dostatečná, příznivé podmínky jsou na většině plochy NPR (vyjímku tvoří plochy smrku v J a SV části území). Zmlazení buku, jasanu a lípy je dostatečné v J, V a S části NPR, směrem do centrální části území přirozená obnova buku slábne (čistý bukový porost). V S a centrální části jsou tři kotlíky jedle bělokoré (<i>Abies alba</i>), uměle založené a chráněné oplocenou, po vývratech v bukových porostech uměle vysazena bříza (jako melioračně zpevňující dřevina). V Z části je obnova všech listnatých dřevin rovněž příznivá. Při S a SV okraji NPR se projevuje nežádoucí zmlazení smrku (stanovištně nepůvodní dřevina) tak silně, že neumožňuje přirozenou obnovu stanovištně vhodných listnatých dřevin.</p>
Narušení obnovy	3	<p>Obnova dřevin je v rezervaci narušována spárkatou zvěří, a to především srnčí, mufloní a dančí (okusem), ale také zvěří černou, která především bukovou obnovu vyrývá, hlavně v centrální části NPR, kde se nachází čisté bučiny. Vyryté</p>

		semenáčky následně hynou. Narušování obnovy dřevin okusem je patrné ve větší části území na S, V a JZ území NPR. V S a SV okraji NPR tlumí přirozenou obnovu listnatých dřevin nežádoucí zmlazení smrku.
Invazní a expanzivní druhy	5	Invazní a expanzivní druhy se na území NPR nevyskytují.
Skládky a odpad	4	Skládky na území NPR v době terénního průzkumu nebyly nalezeny, byl zaznamenán jen výskyt jednotlivých odpadků u cesty procházející centrální částí NPR Kaluža.
Jiné negativní vlivy	4	Negativní vliv na území (mírný), má okolní těžba porostů (v ochranném pásmu území NPR) s využíváním cest na území NPR k odvozu dříví a dopravě techniky (eroze těchto cest, ničení vegetace a poškozování stromů a kořenových náběhů stromů v rezervaci).

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.9: Značení cesty nebo slivovičnick? Odpadků v NPR Kaluža mnoho nenajdeme.

Obr.10: Bukový porost ve střední části NPR Kaluža má i procento tzv. mrtvého dřeva, vhodné podmínky pro xylofágní druhy hmyzu.

Tab. 11 : Hodnocení péče o území v NPR Kaluža

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní rezervace
		Název území: Kaluža
		Datum hodnocení: 6.11.2014
dokumentace	5	Aktuální plán péče (AOPK ČR 2008) je kompletní, ucelený a obsahuje veškeré náležitosti včetně mapových příloh. V plánu péče (AOPK ČR 2008) není uveden autor a proto dle informací Správy CHKO Poodří (Veska 2015) bude uváděna za autora AOPK ČR.
Značení hranic	4	Pruhové značení hranic NPR obnovené, téměř po celé hranici souvislé, dobře viditelné. Vyjimkou je krátký úsek (50 m) na SZ hranici, kde je značení nepřehledné (značky

		příliš daleko od sebe). Tabulky se státním znakem jsou instalovány na přístupových trasách (4x). Instalovány jsou i doplňkové informační tabule k území (3 ks u tabulí se státním znakem).
Cesty	4	Negativní vliv sítě cest je patrný ve střední části území, kdy NPR rozděluje od S k J cesta využívaná k odvozu dříví z těžeb v okolních porostech a k příjezdu k mysliveckým zařízením (posedům) v Z části NPR (poškození stromů, zhutňování půdy). Další cesty na SV okraji a Z okraji území v OP NPR jsou bez negativního dopadu na území.
Ochranné pásmo	4	OP splňuje svůj účel. Mírný rušivý vliv lze pozorovat v SV a Z části území OP, kde vedou lesní cesty sporadicky využívané k přepravě dříví a jako přístupové komunikace. OP kolem celé hranice NPR tvoří porosty druhového složení blízké přirozené skladbě lesa pro 4 LVS.
Omezování vnějších negativních vlivů	4	Z okolního prostředí působí na území NPR pouze zvěř, která má dostatek klidu na pobyt a na negativní ovlivnění stavu obnovy dřevin, která je chráněna oplocenkami (AOPK ČR 2008). Doprava po lesních cestách a vliv turistiky respektive přítomnost člověka (myslivost) má malý negativní vliv na porosty NPR.
Péče o obnovu	4	Péče o obnovu je zde prováděna ve dvou fázích. Je zde prováděna umělá výsadba a ochrana jedlových porostů oplocenkami (centrální a Z část území) a je zde prováděno cílené tlumení spárkaté zvěře členy MS Jelenice, která tuto obnovu poškozuje (AOPK ČR 2008). Nedostatkem péče o obnovu je nutná častější kontrola oplocenek jedlí. V době terénního průzkumu bylo nalezeno poškození oplocenky v centrální části NPR.
Zásahy	4	Zásahy jsou průběžně realizovány dle plánu péče (AOPK ČR 2008). Je realizována umělá výsadba jedle (oplocenky v centrální části území), odstraňování smrku napadeného kůrovcem z porostů v Z, SV a JV části území. K zásahům je možno přičíst i redukce stavu spárkaté zvěře odlovem MS Jelenice. Vytknout se dá pouze množství těchto zásahů (pouze tři malé oplocenky) vzhledem k tomu, že je plán péče platný do roku 2017 (AOPK ČR 2008).
Dosahování cílů ochrany	4	Cílem ochrany v NPR Kaluža je udržení samovolného a téměř pralesního vývoje všech lesních společenstev. To se daří s přihlédnutím na péči o umělou obnovu jedle na území NPR po dobu, kdy tato bude ve fázi zajištěného porostu. Jediným limitujícím faktorem dosažení cílů ochrany na tomto území je redukce obnovy a porostů stanovištně nepůvodního smrku.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr. 11: Tabulka označení NPR Kaluža s velkým státním znakem (jižní přístupová cesta).

Obr.12: Cesta rozdělující území NPR Kaluža je využívána k odvozu vytěženého dříví.

6.2.4. Výsledné hodnocení

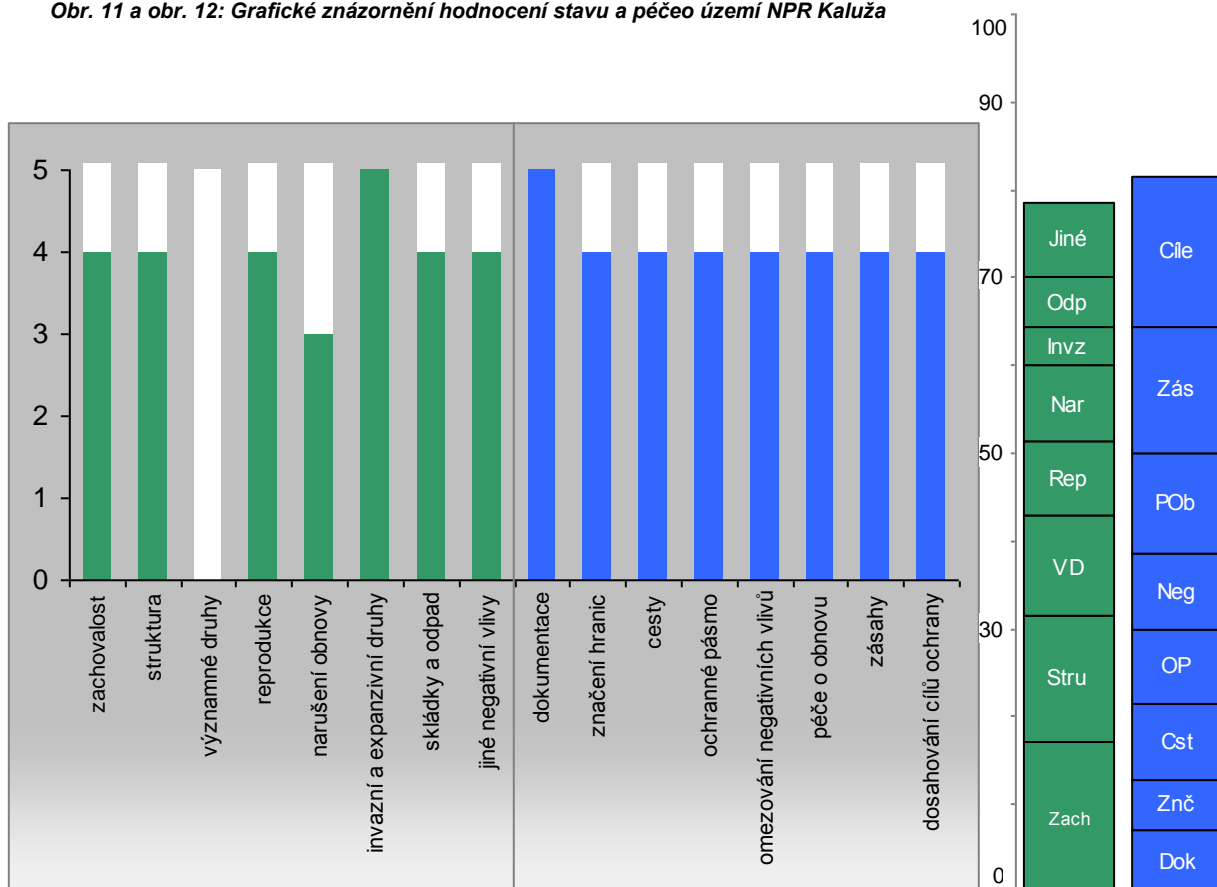
tab.12: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu NPR Kaluža	stupeň	masový koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10
významné druhy	n	2	
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	5	1	5
skládky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	4	1,5	6
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 79 dobrý		

tab.13 Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o NPR Kaluža	stupeň	masový koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	4	1	4
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	4	1,5	6
omezování vnějších neg. vlivů	4	1,5	6
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 81 dobrá		

Obr. 11 a obr. 12: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče území NPR Kaluža

Stavu NPR Kaluža je hodnocen jako dobrý. Nejnižší hodnocení má kritérium narušení obnovy vzhledem k velkému tlaku zvěře na přirozenou reprodukci dřevin. Nejlépe je hodnoceno kritérium invazivní a expanzivní druhy, protože se zřejmě v oblasti NPR objevují v malé míře nebo vůbec, a v době terénního průzkumu je nebylo možno lokalizovat.

Péče o NPR Kaluža je hodnocena jako dobrá. Všechny kritéria hodnocení jsou hodnocena minimálně stupněm 4. Úspěšná je i podsadba jedle v bukových porostech chráněná oplocením. Celkové hodnocení je příznivé a péče směřuje k cílovému pralesovému vývoji území.

6.2.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPR Kaluža:

- opravit pruhové značení hranic (doplnit nepřehledný úsek v SZ části území)
- zrušení cesty rozdělující území NPR jako radikální opatření (umělou výsadbou jedle chráněnou oplocenkami s postupným zalesněním od středu území k okrajům NPR)
- obnovit dohody s MS o redukci spárkaté zvěře (srnčí, mufloní, dančí)

6.3. NPP ŠIPKA

6.3.1. Poloha a přírodní charakteristika území

NPP Šipka se nachází na dochovaném severním úbočí vápencového bradla Kotouč v k.ú.Štramberk, v nadmořské výšce 360–517 m. Samotná jeskyně Šipka se nachází v severovýchodní části území a je veřejnosti volně přístupná.

Téměř celé území je v současné době pokryto druhově pestrými lesními porosty. Významná stanoviště teplomilné vegetace vápencových skal se nacházejí na jižním okraji ZCHÚ a přecházejí do současného dobývacího prostoru lomu Kotouč.

(Kvita a Žárník 2010)

Obr.13: mapa území NPP Šipka

Geomorfologické poměry

Dle regionálně geografického členění patří území do provincie Západní Karpaty, soustavy Vnější Západní Karpaty, podsoustavy Západobeskydské podhůří, celku Podbeskydská pahorkatina, podcelku Štramborská vrchovina, a do okrsku Hostýnské vrchy.

(Kvita a Žárník 2010)

Geologické a pedologické poměry

Geologickým podložím východní poloviny a jižního okraje ZCHÚ je vápencová akumulace bašského vývoje slezské příkrovové jednotky svrchnějurského až spodnokřídového stáří. Celé území NPP zasahuje pouze část dnešního vrchu Kotouč.

Velká část vrchu včetně hlavního vrcholu byla v minulosti odtěžena. V ZCHÚ na povrch vycházejí převážně světle šedé zkrasovělé štramberské vápence s četnými paleokrasovými a tektonickými výplněmi. Vápence jsou předmětem těžby v rozsáhlém lomu, sousedícím s NPP na jihovýchodě. Jsou velmi čisté (vysokoprocentní), jemnozrnné, mikritické i organodetritické a vyznačují se bohatým paleontologickým obsahem. Půdotvornými substráty jsou svahoviny vápenců a pískovců, smíšené se sprašovou hlínou. Půdy jsou rendziny (modální, melanická, kambická, vyluhovaná, suťová a litická), pararendziny (modální, melanická, kambická a vyluhovaná), kambizemě (vyluhované) a litozemě (modální, varieta karbonátová).

(Kvita a Žárník 2010)

Hydrologické a klimatické poměry

Území leží v klimatické mírně teplé oblasti MT 10, kde je dlouhé léto, teplé, suché až mírně suché přechodné krátké období s mírným až mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem. Zima je krátká, suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky.

(Kvita a Žárník 2010)

Botanické poměry

Dle regionálně-fytogeografického členění (SKALICKÝ 1988) patří území do podokresu 76a – Moravská brána vlastní a do fytogeografického obvodu Karpatské mezofytikum. Dle „Zlatníkova“ geobiocenologického klasifikačního systému patří geobiocenózy do skupin typů geobiocénů – *Fageta tiliae* (lipové bučiny) a *Acereta fagi* (javořiny s bukem). Současné porosty mají zastoupení dřevin: buk lesní (*Fagus sylvatica*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), javory (*Acer spp.*) a pozůstatky historického hospodaření smrk ztepilý (*Picea abies*) a borovice černá (*Pinus nigra*). Z byliného patra, respektive z nižších rostlin jsou zde vzácnější druhy vázané na sutě a skály území NPP. Z těchto druhů je to především lomikámen trojprstý (*Saxifraga tridactylites*), tařice skalní (*Aurinia saxatilis*) a jelení jazyk (*Phyllitis scolopendrium*).

(Kvita a Žárník 2010)

Zoologické poměry

Ze zoologického hlediska je zde zajímavý především výskyt motýla jasoňe červenookého (*Parnassius apollo*), výskyt suchozemských brouků, plazů se zástupcem slepýšem křehkým (*Anquis fragilis*) a ptactva, se zástupci výrem velkým (*Bubo bubo*) a lejskem šedým (*Muscicapa striata*).

(Kvita a Žárník 2010)

6.3.2. Základní údaje o území NPP Šipka

Název ZCHÚ:	Šipka
Kód ZCHÚ:	435
Kategorie ZCHÚ:	Národní přírodní památka
Zřizovací předpis:	Ministerstvo školství a kultury ČSSR, výnos č. 35.013/59 - V/2, 9.1.1960
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Kopřivnice
Katastrální území:	Štramberk
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	24,6571 ha
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	50 m od hranice chráněného území
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2011 - 2022 (Kvita a Žárník 2010)
Jiná dokumentace:	Štramberk Studánka míru - hydrogeologický posudek (Krejčí a Ulahel 2002), IP onitologický (Czerník a Kočvara 2002), IP motýli (Čelechovský 2002),

Výsledky stopatnáctiletého výzkumu měkkýšů (Horsák 2003), IP hmyzu a sekáčů NPP Šipka a blízkého okolí (Bezděčka 2003), IP botanický (Kvita a kol. 2003), Biostratigrafický výzkum (Hlaváč 2003), IP floristika a fytoecologie (Albín 2005), Dílčí zpráva o provedeném průzkumu Lepidopter (Sitek 2006), IP mechorostů (Plášek 2008), Posouzení a dokumentace archeologických památek (Knápek 2008), IP lišejníky (Svoboda 2011)

Předmět ochrany:

Nejstarší objevená stanice člověka na našem území a naleziště vzácné reliktní květeny (květnaté bučiny, suťové lesy, karpatské dubohabřiny, údolní jasanovo olšové luhy, bazilní vegetace efemér a sukulentů, širokolisté suché trávníky, vysoké mezofilní a xerofilní křoviny, štěrbínová vegetace vápnitých skal a drolin, nízké xerofilní křoviny, lesní pěnovecová prameniště. Druhy: jasoň červenooký (*Parnassius apollo*), zdobenec zelenavý (*Gnorimus nobilis*), *Orthocerus clavicornis*, kovařík (*Ampedus megerlei*) dřevomil (*Hylis foveicollis*), hnojník (*Euheptaulacus villosus*), kápěnka maličká (*Seligeria pusilla*), podnožitka bavorská (*Timmia bavarica*), kruštík drobnolistý (*Epipactis microphylla*), lipnice tlustonohá (*Poa crassipes*), lomikámen vždyživý (*Saxifraga paniculata*) a útvary neživé přírody: jeskyně Šipka a Jurův kámen.

(Kvita a Žárník 2010)

Cíl ochrany:

Zachovat cennou archeologickou lokalitu. Biologickou diverzitu v území nejen udržet, ale soustavně vytvářet podmínky pro její další zvyšování a část lesních porostů v západní části ZCHÚ ponechat samovolnému vývoji.

(Kvita a Žárník 2010)

6.3.3. Hodnocení současného stavu a péče NPP Šipka

Tab.14: Hodnocení stavu v NPP Šipka

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní památka
		Název území: Šipka
		Datum hodnocení: 22.11.2014
zachovalost	4	Zachovalost bude hodnocena podle předmětu ochrany. Útvary neživé přírody (jeskyně Šipka a Skalní stěna Jurův kámen) jsou ve stavu, odpovídající vysoké turistické návštěvnosti území NPP. Především jeskyně Šipka nese viditelně stopy po návštěvě turistů (odlomené části skály, vrypy ostrých předmětů). Skalní stěna Jurův kámen je zachovalá, pouze na jejím vrcholku je odpočinkové místo (přístup z jihu území NPP) s viditelným sešlapem vegetace. Zvláště chráněné rostlinné a živočišné druhy jako jasoň červenooký (<i>Parnassius apollo</i>), zdobenec zelenavý (<i>Gnorimus nobilis</i>), <i>Orthocerus clavicornis</i> , kovařík (<i>Ampedus megerlei</i>) dřevomil (<i>Hylis foveicollis</i>), hnojník (<i>Euheptaulacus villosus</i>), kápěnka maličká (<i>Seligeria pusilla</i>), podnožitka bavorská (<i>Timmia bavarica</i>), kruštík drobnolistý (<i>Epipactis microphylla</i>), lipnice tlustonohá (<i>Poa crassipes</i>), lomikámen vždyživý (<i>Saxifraga paniculata</i>) se na území NPP Šipka vyskytují v stabilních populacích (Kvita a Žárník 2010). Populace lesní dřeviny je zastoupena přirozeně se vyskytujícími se druhy buku lesního (<i>Fagus sylvatica</i>), lípy srdčité (<i>Tilia cordata</i>), lípy velkolisté (<i>Tilia platyphyllos</i>) v Z a S části území NPP, je zde také zastoupen javor babyka (<i>Acer campestre</i>) a javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), a také jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>). Jako vtroušené dřeviny zde najdeme dub letní (<i>Quercus robur</i>) a habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>). Celoplošně přirozený vývoj lesa narušuje pouze v S části výskyt smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>) a nad Jurovým kamenem (střední část území) se vyskytující borovice černá (<i>Pinus nigra</i>).
struktura	4	Struktura NPP Šipka je rozmanitá. Jsou zde tlušťkově i výškově diferencované porosty míšeného lesa v S a SZ části území, i téměř homogenní porosty buku lesního (<i>Fagus sylvatica</i>) s vtroušenou lípou srdčitou (<i>Tilia cordata</i>) a javorem klenem (<i>Acer pseudoplatanus</i>) v centrální části území. Přirozenou strukturu druhovou narušuje geograficky nepůvodní druh borovice černá (<i>Pinus nigra</i>) s výskytem asi 35 stromů v centrální části NPP nad Jurovým Kamenem, a také stanovištně nevhodný smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>) v S části území NPP. Struktura neživé přírody v NPP je vyhovující. Přirozenou strukturu porostů ještě narušuje jednotlivý výskyt trnovníku akátu (<i>Robinia pseudacacia</i>) v JV části území.
významné druhy	n	Dle plánu péče (Kvita a Žárník 2010) patří k významným druhům této NPP lipnice tlustonohá (<i>Poa crassipes</i>), lomikámen vždyživý (<i>Saxifraga paniculata</i>) a kruštík drobnolistý (<i>Epipactis microphylla</i>) na osluněných partiích vápencových skal v Z části území NPP. Ze živočišných druhů je to jasoň červenooký (<i>Parnassius apollo</i>) vázaný na teplé osluněné části vápencových skal (JZ část okraje NPP), kovařík (<i>Ampedus megerlei</i>), saproxylofágní dřevomil (<i>Hylis</i>

		<i>foveicollis</i>) a také hnojník (<i>Euheptaulacus villosus</i>). Vzhledem k tomu, že tyto druhy nebyly pozorovány v době terénního průzkumu, kritérium není hodnoceno.
reprodukce	4	Reprodukce dřevinných druhů je dostatečná. Téměř na celé ploše území dochází k přirozené obnově všech dřevin, nejpříznivější podmínky k reprodukci dřevin jsou na S území NPP. Vyjimkou příznivé reprodukce je plocha bukového porostu v centrální části území, kde dochází k reprodukci buku jen pomístně.
narušení obnovy	4	Narušení přirozené obnovy dřevin všech druhů je na území NPP v malé míře. Škody zvěří okusem jsou patrné v méně turisticky frekventované severní části území.
invazní a expanzivní druhy	4	K invazní druhům na území se vyskytující je trnovník akát (<i>Robinia pseudacacia</i>), který se pouze jednotlivě vyskytuje v JV části území NPP.
skládky a odpad	4	Skládky nebyly pozorovány, pouze jednotlivé odpadky v centrální části u jeskyně Šipka.
jiné negativní vlivy	3	Negativní dopad na území NPP má hlavně turismus. Turisté si vytváří nové chodníky, kde je patrný sešlap vegetace, vznikají nové klidové zóny na nevhodných místech (hřeben Jurova kamene a vrchol jeskyně Šipka), v centrální části u jeskyně Šipka vnášejí turisté odpadky. Dalším vnějším negativním vlivem je těžba kamene v přilehlém lomu Kotouč, který tvoří J hranici území NPP a ovlivňuje území hlukem při těžbě a prašností.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.14: Dominantou území NPP je jeskyně Šipka. V popředí nevhodně (na stromě) umístěné informační tabulky.

Obr.15: Na území NPP Šipka se vyskytují jen jednotlivé odpadky.

Tab.15: Hodnocení péče v NPP Šipka

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní památka
		Název území: Šipka
		Datum hodnocení: 22.11.2014
dokumentace	5	Plán péče (Kvita a Žárník 2010) obsahuje veškeré náležitosti. Jsou zde zpracovány i návrhy opatření na území NPP a kompletní mapové přílohy. V plánu péče jsou zpracovány i IP, některé jsou dnes starší 5 let, a tedy neaktuální.
značení hranic	2	Pruhové značení hranic je v západní části území neúplné, v severní chybí vyznačený úsek cca 200 m. Tabulky se státním znakem na vstupech do území jsou instalovány (3 ks), informativní tabule naučné stezky nově instalovány.
cesty	3	Hustá síť cest, které jsou vytvořeny turisty, výrazně rozdělují hlavně centrální část území NPP (nad jeskyní Šipka, pod Jurovým kamenem) a mají negativní dopad na rostlinná a živočišná společenstva území (sešlap vegetace, fragmentace území). Mírně k tomuto stavu přispívá i naučná stezka procházející centrální částí NPP, z JV na SV území.
ochranné pásmo	4	Ochranné pásmo v J a JZ části tvoří hřeben vápencového lomu Kotouč (osluněné místo výskytu významného druhu jasoňe červenookého (<i>Parnassius apollo</i>), ale pro turisty velmi nebezpečná zóna se zákazem vstupu). Vliv na území NPP lomu Kotouč byl v minulosti zásadní, protože těžba vápence ohrožovala území NPP (území lomu se rozšiřovalo do území NPP). Po dohodách uzavřených mezi majiteli lomu a AOPK ČR se situace stabilizovala. V SZ, S a V části území NPP tvoří OP převážně luční společenstva částečně obhospodařována zemědělským podnikem, částečně soukromými osobami bez vlivu na území NPP.
omezování vnějších negativních vlivů	3	Z vnějších negativních vlivů na území působí v J vliv vápencového lomu Kotouč, který tvoří jižní hranici NPP (hluk, zvýšená prašnost prostředí), dále je to vliv přítomnosti spárkaté zvěře a v neposlední řadě je to negativní vliv turismu (vnos odpadků, sešlap vegetace, vytváření nových chodníkových tras).
péče o obnovu	4	Péče o obnovu je realizována v podobě kosení horní hranice lomu Kotouč (přispívá k stabilní populaci jasoně červenookého (<i>Parnassius apollo</i>) – prováděno), postupném odstranění nepůvodních dřevin (smrk, borovice černá) – neprováděno a akátu (<i>Robinia pseudacacia</i>) – prováděno, k prospěšnému přirozenému vývoji porostů v S části území, a také začlenění dnes úspěšně odrůstající jedle bělokoré (<i>Abies alba</i>) za pomoci umělé obnovy do porostu

		(kotlík v S části území).
zásahy	4	Zásahy dle plánu péče (Kvita a Žárník 2010) jsou částečně realizovány. Provádí se kosení horní hranice lomu Kotouč s ohledem na populaci jasoně červenookého (<i>Parnassius apollo</i>), odstranění náletových dřevin ze skalních stěn jeskyně Šípka a Jurova kamene, postupné odstranění trnovníku akátu (<i>Robinia pseudacacia</i>) v SV části území. K odstraňování nepůvodních dřevin borovice černé (<i>Pinus nigra</i>) asmrku ztepilého (<i>Picea abies</i>) zatím nedochází.
dosahování cílů ochrany	4	Eistují drobné nedostatky v dosahování cílů ochrany. Dle plánu péče (Kvita a Žárník 2010) se daří postupně provádět doporučená opatření a zásahy, což má kladný vliv na populace živočišných i rostlinných druhů na území NPP. Management směřuje k dosažení cílů ochrany v podobě zachování jeskyně Šípka a stěny Jurova kamene, udržení stabilní populace všech živočišných a rostlinných druhů a přirozenému samovolnému vývoji lesa v NPP Šípka.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.16: Šířka cesty, po které vede i naučná stezka v NPP Šípka je zbytečná, vzhledem k tomu, že není určena pro vozidla.

Obr.17: Horní hrana vápencového lomu Kotouč a zároveň J hranice území NPP, zabezpečena poškozeným oplocením. 5m za plotem je strž na dno lomu (hloubka asi 380 m).

6.3.4. Výsledné hodnocení

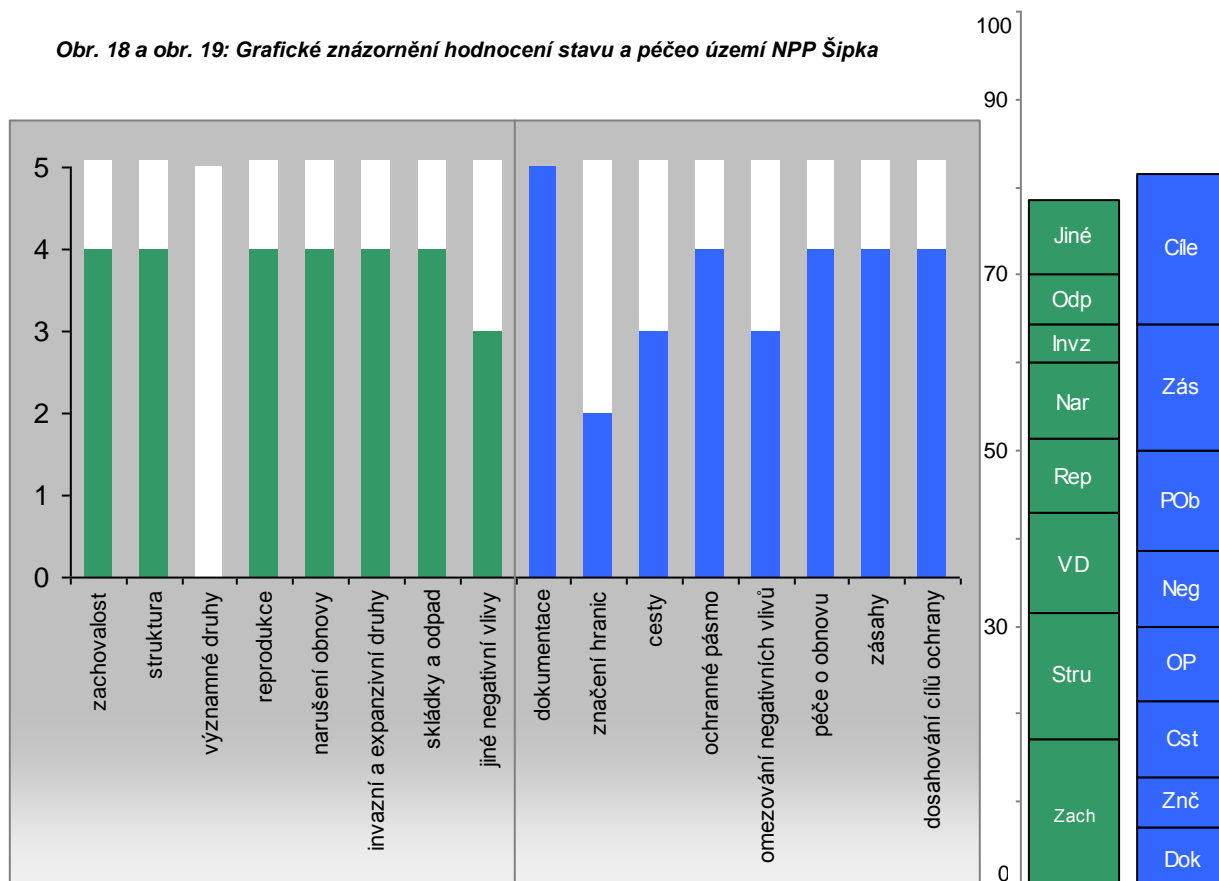
tab.16: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu NPP Šipka	stupeň	ky koefici počet bodů	
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10
významné druhy	n	2	
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	4	1,5	6
invazní a expanzivní druhy	4	1	4
skládky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{stav} = 78$ dobrý		

tab.17: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o NPP Šipka	stupeň	ky koefici počet bodů	
dokumentace	5	1	5
značení hranic	2	1	2
cesty	3	1,5	4,5
ochranné pásmo	4	1,5	6
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	$H_{péče} = 74$ dobrá		

Obr. 18 a obr. 19: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o území NPP Šipka

Hodnocení stavu NPP Šipka je dobré. Největším problémem území je frekventovaná turistická návštěvnost a neukázněnost turistů. Ostatní kritéria hodnocení stavu území NPP jsou příznivá.

Péče o území NPP Šipka je hodnocena jako dobrá. Nejslabší hodnocení získalo kritérium značení hranic, které je hodnoceno stupněm 2 vzhledem k chybějící části pruhového značení. Další kritéria cesty a omezování vnějších negativních vlivů, která jsou ovlivněna vysokou návštěvností lokality, mají udělen stupeň 3. Management území nedokáže úplně zabránit těmto vnějším negativním vlivům působícím na území NPP Šipka.

Podrobné hodnocení stavu dokumentace NPP Šipka:

Stav dokumentace	ano	Ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

6.3.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPP Šipka

- Provedení aktuálního IP botanického, IP ornitologického a IP entomologického území NPP Šipka
- Doplnění a oprava pruhového značení hranice NPP s doplněním informačních tabulek (s omezením vstupu a vjezdu) v území NPP Šipka

6.4. PR ZBRAŠOVSKÉ ARAGONITOVÉ JESKYNĚ

6.4.1. Poloha a přírodní charakteristika území

NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně leží v okrese Přerov, jižně od města Hranice, v katastrálním území Teplice nad Bečvou, na levém břehu řeky Bečvy, v údolním svahu v nadmořské výšce 250–310 m n. m. Území je odvodňováno řekou Bečvou, levostranným přítokem řeky Moravy.

(Šimečková a kol. 2013)

Obr.20: mapa území NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně

Geomorfologické poměry

Geograficky a geomorfologicky zahrnuje jednotka celý Maleník (479 m n. m.) v Podbeskydské pahorkatině, který výrazně vystupuje na V nad rovinu Bečevské brány.

(Šimečková a kol. 2013)

Geologické a pedologické poměry

Geologicky tvoří jednotku horniny severního bloku moravskoslezského paleozoika, které vystupují z podloží flyšových Karpat. Z flyše spodní křída a paleogénu podslezské a slezské jednotky vnější skupiny příkrovů Západních Karpat zde vystupují sedimenty devonu a kulmské facie spodního karbonu. Devonské až spodnokarbonské souvrství reprezentují karbonáty rifového vápencového vývoje až vývoje flyšového, komplikovaného posléze šupinovou tektonickou stavbou v tektonicky nestabilním pásmu hlubinného styku jednotky Českého masivu a Karpat.

(Šimečková a kol. 2013)

Hydrologické a klimatické poměry

Vody povrchové: Z hlediska hydrologie patří území NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně do povodí Bečvy, největšího levostranného přítoku řeky Moravy.

Vody podzemní: Zbrašovské aragonitové jeskyně jsou také součástí zřídelního systému uhličitých minerálních vod lázní Teplic nad Bečvou. Cesty odvodnění zřídelního systému uhličitých vod na povrch jsou jejich skryté vývěry do říčních náplavů Bečvy. Podnebí zvláště chráněného území je mírně teplé – klimatická oblast MT10, pro kterou je typické dlouhé léto, teplé a mírně suché, krátké přechodné období s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, krátká zima, mírně teplá a velmi suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky. Ročně zde spadne v průměru 700 mm srážek a průměrná roční teplota vzduchu je 7°C. Sněhová pokrýвка tu leží v průměru 50–60 dní v roce.

(Šimečková a kol. 2013)

Botanické poměry

Lokalita je řazena do karpatských ostřicových dubohabřin (*Carici pilosae-Carpinetum*) a lipových dubohabřin (*Tilio-Carpinetum*). Celkově ve stromovém patře převládá dub zimní (*Quercus petraea*) a javor mléč (*Acer platanoides*), jako příměs jsou dále významně zastoupeny lípy (*Tilia cordata* a *Tilia platyphyllos*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), habr obecný (*Carpinus betulus*), méně pak javor klen (*Acer pseudoplatanus*), javor babyka (*Acer campestre*), jednotlivě nebo skupinkovitě vtroušeně se objevují buk lesní (*Fagus sylvatica*) i jedle bělokorá (*Abies alba*) a zbytky

smrku ztepilého (*Picea abies*), dřeviny, které stanovištně nepatří do druhého LVS. Z introdukovaných a geograficky nepůvodních druhů se objevuje trnovník akát (*Robinia pseudacacia*) a modřín opadavý (*Larix decidua*).

Bylinné patro je druhově bohaté, tvořené běžnými i vzácnějšími druhy rostlin vázaných na lesní prostředí a vápencové podloží s typicky vyvinutým jarním aspektem bylin lesního podrostu. Zdejší specifické prostředí vytváří vhodné podmínky pro existenci a vývoj řady významných a ohrožených druhů rostlin, např. osladiče přehlíženého (*Polypodium interjectum*), lilie zlatohlávkou (*Lilium martagon*), sveřepu větevnatého (*Bromus ramosus*), či kerblíku lesklého (*Anthriscus nitida*).

(Šimečková a kol. 2013)

Zoologické poměry

V jeskynních prostorách můžeme nalézt zajímavé zástupce několika hmyzích řádů, zejména brouků (*Coleoptera*), dvoukřídlých (*Diptera*) a motýlů (*Lepidoptera*), rovněž chvostokoky (*Collembola*), suchozemští stejnonožce (*Oniscidea*), mnohonožky (*Diplopoda*), stonožky (*Chilopoda*), pavouky (*Aranea*) a štírky (*Presudoscorpiones*).

Nejzajímavější skupinou jsou mnohonožky, zejména druhy *Brachychaeteuma bradae* a *Geoglomeris subteranea* jejichž výskyt byl poprvé v ČR prokázán právě na této lokalitě. V době přeletů (jaro, podzim) jsou zde ojediněle nacházeni jednotliví netopýři, zvláště druhu vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*). Nadzemní část NPP ze zoologického hlediska není nikterak významná, vyskytují se zde druhy typické pro nížinné listnaté lesní porosty. Z významnějších ptačích druhů zde žije krahujec obecný (*Accipiter nisus*) a lejsk šedý (*Muscicapa striga*). Byly zde zaznamenány chráněné druhy motýlů, ale jen v minimálním počtu, nejde o zdrojovou lokalitu. Fytofágní brouci jsou zastoupeni běžnými druhy především čeleděmi (*Chysomelidae* a *Curculionidae*).

(Šimečková a kol. 2013)

6.4.2. Základní údaje o území NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně

Název ZCHÚ:	Zbrašovské aragonitové jeskyně
Kód ZCHÚ:	2231
Kategorie ZCHÚ:	Národní přírodní památka

Zřizovací předpis:	Ministerstvo životního prostředí, vyhláška č.105/2003 Sb., 28.3.2003
Kraj:	Olomoucký kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Hranice
Katastrální území:	Teplice nad Bečvou
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	7,7409 ha
Výměra ochranného pásma:	0,8071 ha
(je-li vyhlášeno)	
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2014–2022 (Šimečková a kol. 2013)
Jiná dokumentace:	IP houby (Lederer 2011), IP lišejníky (Svoboda 2011), IP fytofágní brouci (Stanovský 2011), IP pavouci (Niedobová 2011), IP geologie (Pokorný 2011) a IP saproxyliční brouci (Vrabec 2012), IP motýli (Hrnčič 2012)
Předmět ochrany:	Předmětem ochrany je krasové území s komplexem Zbrašovských aragonitových jeskyní se všemi podzemními a povrchovými krasovými jevy, včetně výplně jeskyní, přírodních společenstev v jeskyních a přirozené hlubinné vývěry oxidu uhličitého. Útvar neživé přírody: krasové území–Zbrašovské aragonitové jeskyně.

(Šimečková a kol. 2013)

Cíl ochrany:

Zachování dochovaného stavu krasového území na povrchu i v podzemí a sanace negativních prvků směřující k optimalizaci ekosystému. Zachování dochovaného stavu jeskyní a krasových jevů včetně sekundárních krasových výplní s možností kulturně výchovného a vědeckého využití, zachování kvality podzemních zdrojů kyslíku a oxidu uhličitého. Zachování přírodě blízkých lesních společenstev s výskytem ohrožených druhů rostlin, hub a živočichů.

(Šimečková a kol. 2013)

6.4.3. Hodnocení současného stavu a péče

Tab.18: Hodnocení stavu v NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní památka
		Název území: Zbrašovské aragonitové jeskyně
		Datum hodnocení: 12.10.2014
zachovalost	4	Zachovalost hodnocena jako dobrá, většina území je vyhovující vzhledem k předmětu ochrany. Zachovalost krasových částí jeskyní je dnes stabilní po rozsáhlé rekonstrukci a méně odborných zásazích prováděných před rokem 1996 (úpravy při zpřístupňování, zanechávání vytěženého materiálu ve výklencích stěn – tzv. zakládky, technologicky nevhodně prováděné betonáže). Jediným vlivem ovlivňující zachovalost aragonitových výzdob jsou mikroorganismy zavlečené návštěvníky do jeskynních prostor.
struktura	4	Struktura jeskynní části území umožňuje zachování a další vývoj krasových procesů. Jeskyně jsou tvořeny devonskými vápenci, na které vlivem působení uhličitých minerálních vod vzniká hydrotermální krasovění s výskytem unikátních krasových útvarů, především minerál aragonit, raftové, dříve gejírové stalagmitya jedinečným typem hydrotermálních sintrů jsou pak kulovité povlaky zvané koblihy. V níže položených partiích jeskyní se vytváří tzv. plynová jezera a v jeskyních je celoroční stálá teplota ovzduší 14 °C. Strukturu aragonitu narušuje v malé míře tzv. Lampenflora (vegetace využívající tepla a světla osvětlovacích těles), která se dnes ve Zbrašovských aragonitových jeskyních téměř nevyskytuje.
významné druhy	n	Vzhledem k tomu, že předmětem ochrany dle plánu péče (Šimečková a kol. 2013) jsou především aragonitové jeskyně, abiotický útvar, toto kritérium nebude hodnoceno.

reprodukce	n	Vzhledem k tomu, že předmětem ochrany dle plánu péče (Šimečková a kol. 2013) jsou především aragonitové jeskyně, abiotický útvar, toto kritérium nebude hodnoceno.
narušení obnovy	n	Vzhledem k tomu, že předmětem ochrany dle plánu péče (Šimečková a kol. 2013) jsou především aragonitové jeskyně, abiotický útvar, toto kritérium nebude hodnoceno.
invazní a expanzivní druhy	3	V jeskynním komplexu aragonitových jeskyní je dle plánu péče (Šimečková a kol. 2013) je možné k expanzivním druhům přiřadit výskyt tzv. lampenflory (řasy a mechy vázané na místa s trvalým osvětlením), která se dnes vyskytuje v jeskyních jen v malé míře (úspěšně odstraňována postřikem chlornanenu sodného). Dalším expanzivním druhem jsou mikroorganismy parazitujícími na textilních vláknech oděvů návštěvníků, což způsobuje barevné změny a destrukci aragonitových jehlic (identifikováno přes 50 druhů mikroskopických hub a bakterií). Dnes odstraňovány roztokem peroxidu vodíku (Šimečková a kol. 2013).
skládky a odpad	4	Na území NPP se jen sporadicky vyskytují jednotlivé odpadky a to především v povrchové části území NPP.
jiné negativní vlivy	3	Negativní vliv na jeskynní systém: vysoká návštěvnost - mění se mikroklima jeskyní (olamování výzdoby, zvýšení teploty, cizorodé látky uvolňované lidským dechem), působení zvýšení hladiny řeky Bečvy (zatopení níže položených míst jeskyní, související s následnou erozí vápence (Šimečková a kol. 2013). Na povrchu území k jiným negativním vlivům patří vliv lázeňského turizmu na oblast NPP, které je hojně navštěvováno - odpadky, sešlap vegetace (informace z terénního průzkumu, který byl prováděn za účelem vypracování této diplomové práce).

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.21 : Ukázka tzv. lampenflory v jeskyních NPP. Dnes lze s tímto negativním jevem účinně bojovat.

Obr.22 : Ukázka krásné přírodní tvořivosti. Aragonitové krystaly v NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně.

Tab.19: Hodnocení péče v NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní památka
		Název území: Zbrašovské aragonitové jeskyně
		Datum hodnocení: 12.10.2014
dokumentace	5	Plán péče pro toto území (Šimečková a kol. 2013) je aktuální a obsahuje veškeré náležitosti, mapové přílohy i finanční náklady zásahů a opatření. Velmi podrobné zpracování informací podzemního jeskynního komplexu ukazuje na profesionalitu, s jakou byl tento plán péče vypracován. Zpracované a aktuální IP byly také zapracovány v plánu péče (Šimečková a kol. 2013).
značení hranic	4	Pruhové značení hranic je zřetelné, místy ne na dohlednou vzdálenost (J část území NPP). Tabule se státním znakem a kategorizací jsou umístěny vhodně (u chodníků vstupujících na území NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně - 4 ks).
cesty	4	Sítě cest a chodníků jsou na celém území značeny a jsou udržovány. Nekázní návštěvníků jsou však tvořeny chodníky v zakázaných zónách NPP. Jde především o střední část území s atraktivní vyhlídkou. Chodníkové trasy v jeskynním komplexu jsou pečlivě udržovány, jsou vybudovány ve vhodných místech tak, aby negativně neovlivňovaly území NPP.
ochranné pásmo	4	Ochranné pásmo území NPP je vyhlášeno jako malá část území v J části NPP s rozlohou 0,81 ha. Jde o pásmo se dvěma jeskynními výchozy (zahrazené větrací otvory), s mírným negativním vlivem na území jeskyně (výchozy se dostávají do jeskynního prostoru povrchová voda). Dle plánu péče (Šimečková a kol. 2013) je OP nevhodně umístěno a bude dalším opatřením navrhnut a projednat jako ochranné pásmo 50 m široký pruh po obvodu celé NPP (dle platné legislativy a se změnou hranice území NPP), vzhledem k tomu, že je NPP umístěna v centru lázní Teplice n. B. a OP území by plnilo svou ochrannou funkci.
omezování vnějších negativních vlivů	4	Omezování vnějších negativních vlivů je zřetelné. Turistika je na území NPP vedena po značených stezkách a chodnicích, upozornění a zákazové tabulky pro vstup, respektive vjezd jsou také viditelně instalovány (vstupy do území NPP). V jeskynním systému je využíván provozní řád minimalizující negativní vlivy turismu na podzemní jeskynní komplex území NPP a působení zvýšení hladiny řeky Bečvy (zatopení níže položených míst jeskyně) bylo řešeno instalací protipovodňových opatření v roce 2012 (Šimečková a kol. 2013).

péče o obnovu	n	Vzhledem k tomu, že předmětem ochrany dle plánu péče (Šimečková a kol. 2013) jsou především aragonitové jeskyně, abiotický útvar, toto kritérium nebude hodnoceno.
zásahy	4	V jeskyních se realizují zásahy, které průběžně odstraňují dopady původního zpřístupnění (dokončené v roce 2014), provádí se speleologické průzkumy skalních výchozů s následnou údržbou a provádí se úspěšná likvidace mikrobiálního napadení aragonitové výzdoby jeskyní (Šimečková a kol. 2013). Na povrchu území NPP byly vytěženy mýtní porosty (pádem stromů ohrožující chodník v J cípu území NPP), což je hodnoceno pozitivně a na V svahu území NPP je prováděna mechanická likvidace nežádoucího akátu. Důvodem sníženého hodnocení je opatření, které zatím nebylo realizováno, a to jsou prohlídky skalních výchozů nad vstupem do jeskyní a přístupových chodníků s odstraňováním volných kamenů a odstraňování pozůstatků starších průzkumných prací v jeskyních (Šimečková a kol. 2013).
dosahování cílů ochrany	4	Existují drobné nedostatky v dosahování cílů ochrany. Většina navrhovaných zásahů a opatření (speleologické průzkumy, likvidace mikrobiálního napadení aragonitové výzdoby, těžba stromů ohrožujících bezpečnost turistů, likvidace invazního akátu) na území NPP, dle plánu péče (Šimečková a kol. 2013), je realizována a přispívá k zachování příznivého stavu území NPP jak v jeskynní části NPP, tak na povrchu území NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně. Neprovedené zásahy (prohlídky skalních výchozů nad vstupem do jeskyní a přístupových chodníků s odstraňováním volných kamenů a odstraňování pozůstatků starších průzkumných prací v jeskyních) jsou plánované na konec roku 2015 (Šimečková a kol. 2013).

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.23: Síť chodníků na povrchu území NPP je udržována.

Obr.24: Také přístupové chodníky v jeskyních NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně jsou v perfektním stavu po nedávné rekonstrukci.

6.4.4. Výsledné hodnocení

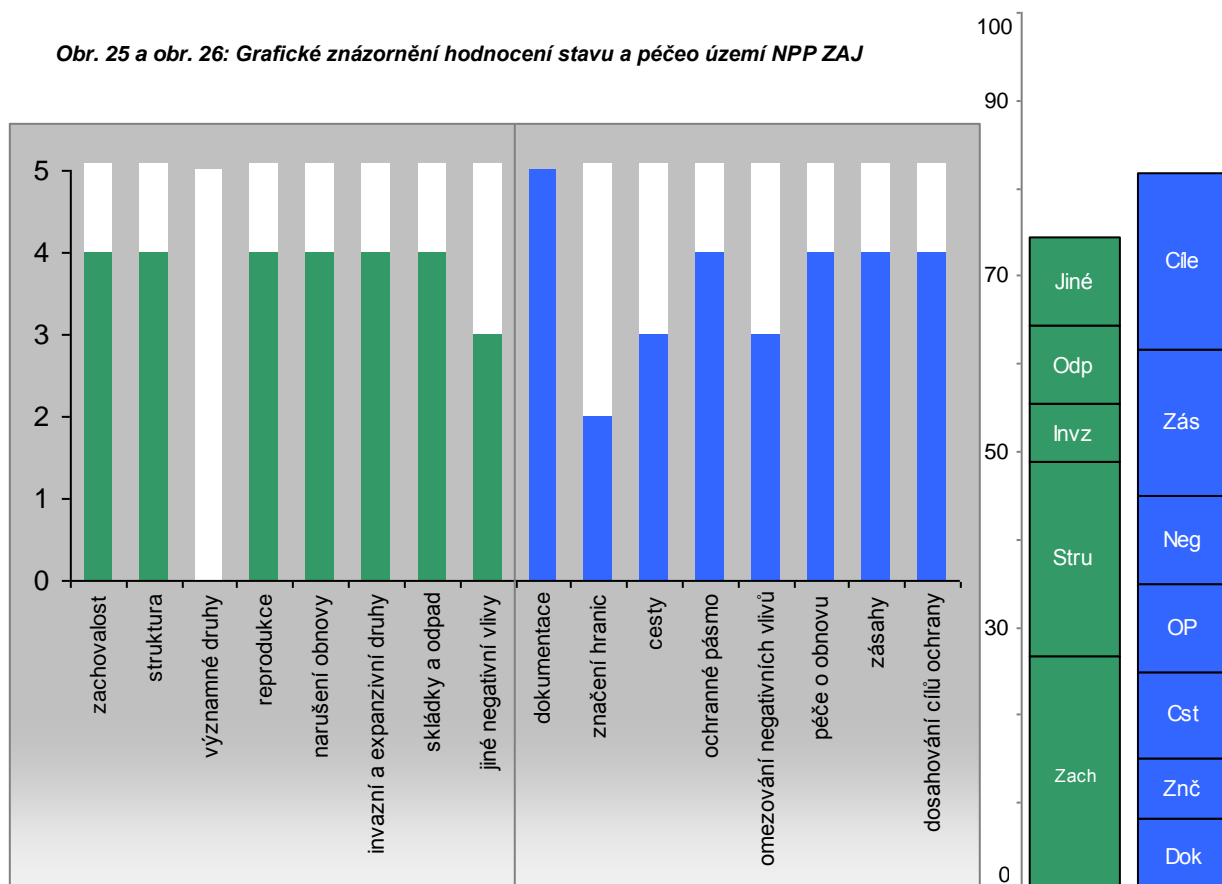
tab.20: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně	stupeň	tržobný koeficient	pocet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10
významné druhy	n	2	
reprodukce	n	1,5	
narušení obnovy	n	1,5	
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
sklárky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 74 dobrý		

tab.21: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně	stupeň	tržobný koeficient	pocet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	4	1	4
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	4	1,5	6
omezování vnějších neg. vlivů	4	1,5	6
péče o obnovu	n	2	
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 82 dobrá		

Obr. 25 a obr. 26: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o území NPP ZAJ

Výsledné hodnocení stavu NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně je dobré. Stupně hodnocení se v tomto případě udělují obtížněji, protože se jedná o hodnocení útvaru neživé přírody - aragonitových jeskyní. Zachovalost a struktura útvaru je vyhovující. Celý komplex NPP ovlivňuje především turistika a s ní související důsledky s vlivem na celé území NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně.

Péče o území NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně je dobrá. Nejlépe je hodnoceno kritérium dokumentace, hodnoceno stupněm 5, která je zpracována na vysoké odborné úrovni. Ostatní kritéria jsou hodnocena s mírnými výtkami stupněm 4. Kritérium péče o obnovu, s přihlédnutím na hodnocení neživého útvaru, hodnoceno není.

Podrobné hodnocení stavu dokumentace NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

6.4.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně

- Projednání úpravy hranic NPP a vytýčení nového OP území

6.5. NPR HŮRKA

6.5.1. Poloha a přírodní charakteristika území

Rezervace se nachází na jihovýchodním okraji města Hranice, na pravém břehu průlomového údolí řeky Bečvy, v nadmořské výšce 268–370 m. Celé území NPR Hůrka je pokryto lesy, v severní části území s dominantním kopcem Hůrka (370 m n.m.), v jižní části je dominantou území Hranická propast.

(SCHKO 2013)

Obr.27: mapa území NPR Hůrka

Geomorfologické poměry

Území náleží do provincie Západních Karpat, subprovincie Vnějších Západních Karpat, oblasti Západobeskydského podhůří, celku Podbeskydské pahorkatiny a podcelku Maleníku. Maleník představuje členitou vrchovinu s výraznými okrajovými svahy spadajícími do Moravské brány. Reliéf rezervace je tvořen vrchem Hůrka (370 m

n. m., petrologicky jde o součást Českého masivu – kulmu Nízkého Jeseníku, rozhraní mezi kulmem a devonem není v terénu morfologicky zřetelné).

(SCHKO 2013)

Geologické a pedologické poměry

Geologický podklad tedy tvoří v jižní části rezervace devonské vápence – hněvotínské vápence líšeňského souvrství moravskoslezského paleozoika (stratotypová lokalita), v severní části vystupují pískovce, droby a slepence moravského kulmu spodnokarbonského stáří. Ve vápencích ležící Hranická propast vznikla korozní činností teple s vysokým obsahem oxidu uhličitého, které vystupovaly podél subvertikálních dislokací. Skalní podloží pokrývají hlavně eluviální a deluviální hlíny, místy se sutí na devonských a kulmských horninách a tortonských slínech.

(SCHKO 2013)

Hydrologické a klimatické poměry

Chráněné území je odvodňováno dvěma bezejmennými periodickými toky, ústícími zprava do řeky Bečvy, jejich vody se z části rekrutují z melioračního systému polí východně od rezervace. Stagnující vodu v jezírku Hranické propasti tvoří uhličitá kyselka o konstantní teplotě 16 °C, pouze přepovrchovou zónu tvoří srážková voda. Území leží v mírně teplé oblasti MT 10, která se vyznačuje dlouhým, teplým a mírně suchým létem, krátkým přechodným obdobím s mírně teplým jarem, mírně teplým podzimem a krátkou, mírně teplou a velmi suchou zimou. Trvání sněhové pokrývky je krátké. Průměrná roční teplota vzduchu (Hranice 1951–1980) je 8,0°C, průměrný roční úhrn srážek (Hranice 1901–1980) je 680 mm.

(SCHKO 2013)

Botanické poměry

Lokalita je řazena do karpatských ostřicových dubohabřin (*Carici pilosae-Carpinetum*). Na devonských vápencích jsou místy i suťové lesy (as. *Aceri-Carpinetum*). Hranici rezervace lemují zejména v jižní části křoviny (sv. *Prunion spinosae*). Na jihozápadně orientovaných svazích rostou suché acidofilní doubravy (sv. *Genisto germanicae-Quercion*). Ve stromovém patře převládá dub zimní (*Quercus*

petraea), jako příměs je dále zastoupen dub letní (*Quercus robur*), buk lesní (*Fagus sylvatica*), habr obecný (*Carpinus betulus*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), javor mléč (*Acer platanoides*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), místy pak javor babyka (*Acer campestre*) a třešeň ptačí (*Prunus avium*), v jižní části území ojedinele též jeřáb břek (*Sorbus torminalis*). V keřovém patře roste líska obecná (*Corylus avellana*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), brslen evropský (*Euonymus europaeus*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), zimolez obecný (*Lonicera xylosteum*), stfemcha obecná (*Prunus padus*), trnka obecná (*Prunus spinosa*), řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*), růže šípková (*Rosa canina*), bez černý (*Sambucus nigra*). Bylinné patro je druhově bohaté, tvořené běžnými i vzácnějšími druhy. Roste tu například ostrice chlupatá (*Carex pilosa*), hvězdnatec zubatý (*Hacquetia epipactis*), pryšec mandloňovitý (*Euphorbia amygdaloides*) a zapallice žluťuchovitá (*Isopyrum thalictroides*). Najdeme tady i teplomilnější lesní druhy jako je ohrožený oměj vlčí mor (*Aconitum lycoctonum*), hrachor černý (*Lathyrus niger*), bělozářka větevnatá (*Anthericum ramosum*) nebo rmen barvířský (*Anthemis tinctoria*). Reliktní charakter má výskyt kriticky ohroženého jeleního jazyku celolistého (*Phyllitis scolopendrium*) v dolní části Hranické propasti.

Mezi vzácnější druhy, které v lese rostou, patří i ohrožená lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*), ohrožená okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*), kruštík širolistý (*Epipactis helleborine*), hlístník hnízdák (*Neottia nidus-avis*) a lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*). Výrazný jarní aspekt tvoří sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), prvosenka vyšší (*Primula elatior*), plicník tmavý (*Pulmonaria obscura*), bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*) a konvalinka vonná (*Convallaria majalis*).

(SCHKO 2013)

Zoologické poměry

V rezervaci bylo zjištěno 43 druhů ptáků (Koutný 2009), z nichž u velké většiny lze hnízdění považovat za prokázané nebo pravděpodobné. Šplhavci jsou zastoupeni datlem černým (*Dryocopus martius*), strakapoudem prostředním (*Dendrocopos medius*), zajímavý je výskyt holuba doupňáka (*Columba oenas*) obývající dutiny stromů po datlovi. Při malakologickém průzkumu Jansovou (2009) bylo nalezeno 41 druhů měkkýšů, z nichž některé jsou pro území NPR tímto průzkumem nově objevené.

Ze savců je zde zastoupeny početná skupina netopýrů se zástupci: netopýr černý (*Barbastella barbastellus*), netopýr dlouhouchý (*Plecotus austriacus*), netopýr řasnatý (*Myotis nattereri*) a netopýr velký (*Myotis myotis*). K dalším vzácným savcům vyskytující se na území NPR lze přiřadit i plcha velkého (*Glis glis*).

(SCHKO 2013)

6.5.2. Základní údaje o území NPP Hůrka u Hranic

Název ZCHÚ:	Hůrka u Hranic
Kód ZCHÚ:	125
Kategorie ZCHÚ:	Národní přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Ministerstvo kultury ČSR, předpis 39336/52-V-VII/5, 23.7.1952
Kraj:	Olomoucký kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Hranice
Katastrální území:	Hranice
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	37,4464 ha
Výměra ochranného pásma:	pás 50 m od hranice ZCHÚ
(je-li vyhlášeno)	
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2014–2022 (SCHKO 2013)
Jiná dokumentace:	IP ornitologický (Koutný 2004), IP hydrobiologie (Merta 2004), IP bryologie (Hradílek 2004), IP rostlinných společenstev (Kincl 2005), IP flóra a

vegetace (Kincl a Hradílek 2008), IP lichenologie (Halda 2009), IP mykologie (Deckerová 2009), IP vybraných skupin bezobratlých živočichů (Hadrián a kol. 2009), IP ornitologický (Koutný 2009), IP houby (Lederer 2011), IP fytofágní brouci (Stanovský 2011), IP lišejníky (Svoboda 2011), IP Pavouci (Machač 2011), IP zoologie–letouni (Průcha 2012), IP denní savci (Průcha 2012), IP motýli (Hrnčář 2012)

Předmět ochrany:

Květena (západokarpatské dubohabřiny (*Galio-Carpinetum*), květnaté bučiny (*Asperulo-Fagetum*), suché acidofilní doubravy (*Genisto germanicae-Quercion*), suťové lesy (*Tilio-Acerion*), jelení jazyk celolistý (*Phyllitis scolopendrium*)), zvířena (netopýr velký (*Myotis myotis*)) a krasové jevy (Hranická propast a povrchové krasové jevy).

(SCHKO 2013)

Cíl ochrany:

Dosažení přirozené dřevinné skladby a struktury lesních porostů s vývojově příznivou věkovou diferenciací a skupinovitě mozaikovitou, horizontálně i vertikálně členitou porostní strukturou. Zachování stávajícího přirozeného charakteru propasti s ohledem na zachování výjimečných fenoménů – letní kolonie netopýra velkého (*Myotis myotis*) a populace jeleního jazyku celolistého (*Phyllitis scolopendrium*), zachování povrchových krasových jevů.

(SCHKO 2013)

6.5.3. Hodnocení současného stavu a péče

Tab. 22: Hodnocení stavu v NPR Hůrka u Hranic

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní rezervace
		Název území: Hůrka u Hranic
		Datum hodnocení: 12.10.2014
zachovalost	4	Převládá lesní porost s přírodě blízkou dřevinnou skladbou druhého a třetího LVS (dominantní dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), jako příměs je dále zastoupen dub letní (<i>Quercus robur</i>), buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), javor mléč (<i>Acer platanoides</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>) a jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>). Místy v S a J části území NPR se nachází kotlíky stanovištně nepůvodního smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>), porosty jsou napadeny kůrovcem a ponechávány v porostu. Zachovalost propasti je stabilní, populace chráněných druhů jeleního jazyka celolistého (<i>Phyllitis scolopendrium</i>) a netopýra velkého (<i>Myotis myotis</i>) žijící v prostorách propasti podle každoroční inventarizace správce území (SCHKO 2013), jsou v dobrém stavu stabilní. Výskyt akátu na JV svahu narušuje zachovalost území a proto hodnocení 4.
struktura	4	Struktura hodnocena jako dobrá. Je zde dosaženo přirozené dřevinné skladby a struktury lesních porostů s vývojově příznivou věkovou diferenciací a skupinovitě mozaikovitou, horizontálně i vertikálně členitou porostní strukturou téměř na celé ploše NPR. Vyjímkou jsou rozpadající se kotlíky smrku (J část území) a porost akátu na JV svahu území, které narušují celkovou strukturu celého území. Na celé ploše území je ponecháváno tzv. mrtvé dřevo jak stojící, tak ležící.
významné druhy	4	Aktuální stav populací významných druhů je příznivý. Populace netopýra velkého (<i>Myotis myotis</i>) a populace jeleního jazyka celolistého (<i>Phyllitis scolopendrium</i>) jsou v počtu stovek kusů a sledovány pravidelným sčítáním a každoročním monitoringem správce území (SCHKO 2013). Vzhledem k těmto aktuálním informacím je hodnocení kritéria provedeno stupněm 4.
reprodukce	4	Na většině území je dostatečně vytvořena přirozená obnova dřevin jako je habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>) a dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), který zde dominuje, s příměsí lípy srdčité (<i>Tilia cordata</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>) a javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>). V S části území můžeme pozorovat přirozenou obnovu buku (<i>Fagus sylvatica</i>) a jasanu ztepilého (<i>Fraxinus excelsior</i>). Reprodukce živočišných druhů netopýra velkého (<i>Myotis myotis</i>) je také stabilní dle informací správce území (SCHKO 2013). Hodnocení reprodukce snižuje část území s výskytem invazního akátu (JV svah), kde je reprodukce

		původních dřevin velmi slabá a převyšuje ji reprodukce akátu.
narušení obnovy	4	V částech území NPR Hůrka u Hranic je pozorováno mírné narušení přirozené obnovy dřevin spárkatou zvěří (srnčí), které je zřejmé hlavně na obnově dubu, buku a lípy v lokalitě severovýchodní části území NPR. Tato lokalita sousedí s polní honidbou mysliveckého spolku.
invazní a expanzivní druhy	3	Na části území NPR je rozšířen trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>) převážně v západní svahovité části a jižní části území, který je tlumen jak mechanicky, tak chemickým postřikem (SCHKO 2013). V porostu centrální části území a v okrajových částech východní části území NPR se jednotlivě vyskytuje bez černý (<i>Sambucus nigra</i>).
skládky a odpad	4	V celé ploše NPR Hůrka u Hranic nebyl lokalizován výskyt skládky odpadů. Podél chodníkových tras je možné pozorovat vyjimečný výskyt jednotlivých odpadků, převážně plastových obalů či skleněných lahví.
jiné negativní vlivy	3	Negativní vlivy (hodnocené jako středně významné) jsou vlivy hluku (železniční trať vedoucí po západní hranici území, kulová střelnice na severním okraji lokality), nebezpečí požáru (železniční trať vedoucí po západní hranici v blízkosti porostů NPR). Vliv zemědělské činnosti je patrný převážně v celém východním okraji území NPR, kde tato činnost ovlivňuje rezervaci působení hnojiv a chem. látek splavovaných na její území (SCHKO 2013). Na chodnicích a cestách se objevuje eroze působením turistického a cyklistického ruchu.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.28: Cílová část střelnice (za plotem vpravo) a tabule na hranici NPR s "upozorněním na nebezpečí" v době střelby.

Obr.29: Občasné nálezy odpadků v okolí chodníkových tras NPR Hůrka u Hranic.

Tab. 23: Hodnocení péče v NPR Hůrka u Hranic

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní rezervace
		Název území: Hůrka u Hranic
		Datum hodnocení: 12.10.2014
dokumentace	5	Stav dokumentace je hodnocen jako vynikající. Plán péče (SCHKO 2013) má všechny odborné náležitosti, vychází z aktuálních IP. Mapové přílohy a finanční plán zásahů jsou rovněž úplné. Drobným nedostatkem je, že chybí informace o tom, kdo plán péče zpracoval. Dle informací správce NPR bude uváděna jako zpracovatel plánu péče Správa CHKO Poodří.
značení hranic	5	Pruhové značení hranic je zřetelné, viditelné a dostatečné po celé hranici území NPR. Tabulky s označením rezervace a státním znakem jsou také v pořádku, jsou umístěné na přístupových cestách do NPR (3 ks). Další dodatečné informace jsou dostupné na tabulkách informačních, kterým lze jen vytknout umístění přímo na stromech. Přijatelnějším řešením by byla instalace ocelových nebo dřevěných kůlů a připevnění těchto informačních tabulek na ně. Dobře je značena i naučná stezka procházející NPR ze S do J části území. Její trasa je vhodně zvolena i přes členitý terén území rezervace.
cesty	3	Péče o cesty je hodnocena jako průměrná, značení dostatečné, ale vlivem velké návštěvnosti NPR Hůrka u Hranic je síť nepovolených cest rozsáhlá a negativně ovlivňuje chráněné území. Ve střední části území a v okolí propasti jsou cesty výrazně ovlivněné erozí a je zde patrný sešlap vegetace kolem těchto cest. Naučná stezka je rovněž využívána turisty i cykloturisty, kteří způsobují sešlap bylinné vegetace v blízkém okolí stezky.
ochranné pásmo	3	Ochranné pásmo NPR Hůrka u Hranic je bez nedostatků jen v malé části na jihu území rezervace, kde OP tvoří přirozený lesní porost. Na její severovýchodní hranici je v OP prováděna zemědělská výroba, dochází zde ke splachu hnojiv a ochranných postřiků zemědělských plodin do rezervace (SCHKO 2013). Severní hranici tvoří zahrádkářská kolonie a část střelnice a OP zde není respektováno. Západní hranici území NPR, respektive její OP tvoří trať železniční dopravy.
omezování vnějších negativních vlivů	3	Z okolí působí na území středně významné negativní vlivy. Hluk - cvičná střelnice ze severozápadu, zahrádkářská kolonie ze severu, vlaková trať ze západu území. Ovlivnění chemizmu půd zemědělskou výrobou ze severovýchodu, vliv zvýšené turistické návštěvnosti - sešlap vegetace, znečišťování území a nepovolený vjezd cyklistů.

péče o obnovu	4	Péče o obnovu dřevin prakticky není nutná, přirozená obnova lesa je dostačující, pouze na doporučení plánu péče (SCHKO 2013) se lze věnovat individuální ochraně stanovištně vzácné jedle v SV části území, která zatím realizována není.
zásahy	4	Dle plánu péče (SCHKO 2013) se plánované zásahy na území NPR Hůrka u Hranic realizují. Probíhá likvidace trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoacacia</i>) na SZ svahu území, projednává se úprava hranice ochranného pásma na východě území (SCHKO 2013), byla provedena údržba zábradlí podél propasti a úklid odpadků. Porost je prakticky ponecháván samovolnému vývoji lesa přírodě blízkého včetně ponechání mrtvého dřeva v porostu. Drobným nedostatkem je účinnost likvidace akátu, který se stále zmlazuje. Správnost postupu likvidace bude možné posoudit s odstupem několika let, což zatím neumožňuje krátká platnost plánu péče (SCHKO 2013) a krátká doba na posouzení zásahů likvidace akátu v území NPR.
dosahování cílů ochrany	4	V dané lokalitě NPR směřuje péče k dosahování cílů ochrany jen s malými nedostatky v oblasti prováděných zásahů likvidace akátu a péče o obnovu. Jedním z cílů ochrany by mělo být snížení negativního vlivu turistů a cykloturistů na bylinnou vegetaci. Je zde snaha správce území NPR provádět navrhované zásahy dle aktuálního plánu péče (SCHKO 2013) a zachovat tak současné předměty ochrany území NPR Hůrka u Hranic v příznivém stavu.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr. 30: Tabule s označením území, státním znakem a doplňující tabule naučné stezky u severního vstupu do NPR Hůrka u Hranic.

Obr. 31: Vliv rušné turistiky a klimatických vlivů na kvalitu cest. Přechodový můstek chodníku ve východní části území.

6.5.4. Výsledné hodnocení

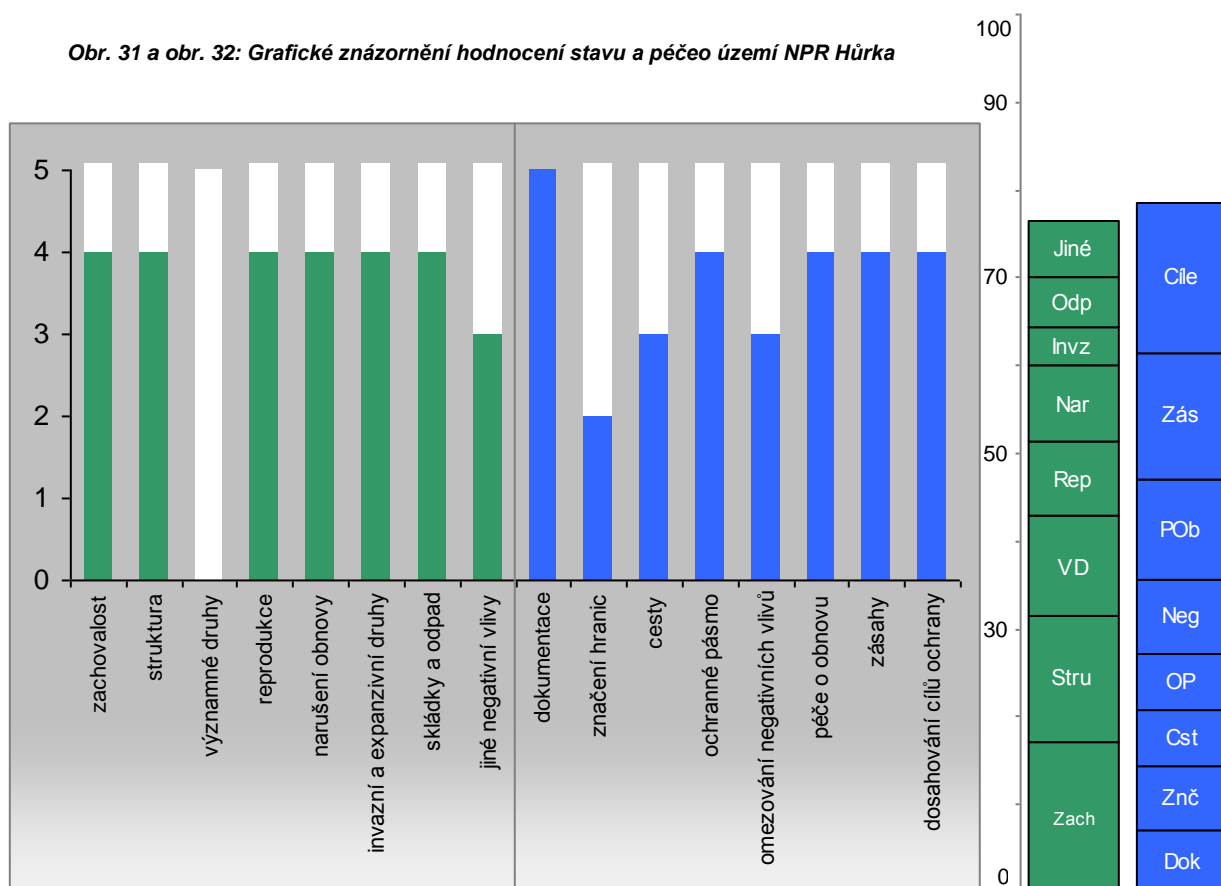
tab.24: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu NPR Hůrka u Hranic	stupeň	tržobný koeficient	pocet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10
významné druhy	4	2	8
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	4	1,5	6
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
skládky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 76 dobrý		

tab.25: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o NPR Hůrka u Hranic	stupeň	tržobný koeficient	pocet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	5	1	5
cesty	3	1,5	4,5
ochranné pásmo	3	1,5	4,5
omezování vnějších neg. vlivů	4	1,5	6
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 79 dobrá		

Obr. 31 a obr. 32: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o území NPR Hůrka

Současný stav NPR Hůrka u Hranic je hodnocen jako dobrý. Tento stav je ovlivněn vysokou turistickou návštěvností hodnoceného území s tím související znečišťování odpadky, eroze povrchu nepovolených lesních cest a ničení rostlinného krytu při provozování cykloturistiky. Stupněm 3 jsou hodnoceny invazní a expanzivní druhy a negativní vlivy, které jsou důsledkem polohy NPR v příměstské oblasti města Hranice.

Péče o NPR Hůrka u Hranic je celkově hodnocena jako dobrá. Nejvyšší bodové hodnocení získala kritéria dokumentace a značení hranic, která jsou na vynikající úrovni. Snaha o úpravu sítě cest, omezování negativních vlivů a péče o obnovu (hodnoceno stupněm 3) souvisí s velmi aktivním a negativně působícím vlivem turistické návštěvnosti. Snahu správce území NPR je třeba zaměřit především na omezení vlivu turistiky v území NPR Hůrka u Hranic i za cenu nepopulárních zákazů vstupu mimo vyznačené trasy.

Podrobné hodnocení stavu dokumentace NPR Hůrka u Hranic:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

6.5.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPR Hůrka u Hranic

- Úprava ochranného pásma v severní části území posunutím hranice NPR do středu rezervace o 50 m

- Zatravnění pásu šířky 50 m (území OP rezervace) podél celé východní hranice NPR
- Instalace ocelových nebo dřevěných kůlů na přemístění informačních tabulí připevněných na stromech
- Instalace zákazových tabulek pro vstup a vjezd turistů mimo cesty a naučnou stezku. Vždy umístit k přístupové cestě (S a J území NPR)

6.6. PR KOTVICE

6.6.1. Poloha a přírodní charakteristika území

Přírodní rezervace Kotvice leží v Moravskoslezském kraji, v chráněné krajinné oblasti Poodří, v k. ú. Nová Horka a Studénka mezi řekou Odrou a horní hranou její pravobřežní terasy v nadmořské výšce 232 – 250 m n.m.. Území o přibližné rozloze 140,39 ha zahrnuje jemnou mozaiku krajinných složek typickou pro CHKO Poodří: část rybníční soustavy, každoročně zaplavované louky s mokřady, tůněmi a rozptýlenou mimolesní zelení, tvrdý luh, fragmenty měkkého luhu, svah říční terasy s dubohabřinami a četnými drobnými prameništi.

(Sovíková a Žárník 2014)

Obr. 33: mapa území PR Kotvice

Geomorfologické poměry

Území PR Kotvice se nachází na rozhraní Českého masivu a vnějších Západních Karpat. Soustava dvou rybníků, luk a lužního lesa se nachází na levobřežní údolní nivě řeky Odry.

(Sovíková a Žárník 2014)

Geologické a pedologické poměry

Z hlediska geologické stavby se území člení na údolní nivu a hlavní terasu. Nejspodnější patro je v nivě i v terase tvořeno metamorfovanými horninami proterozoického stáří a devonskými a karbonskými horninami paleozoika. Spodní část údolní nivy je tvořena fluviálními písčostěrky. Svrchní část profilu tvoří 4–5 m mocná poloha mladoholocenních povodňových hlín. Pravobřežní hlavní terasa je tvořena zvodněnými fluviálními a glaci-fluviálními středopleistocenními štěrkopíský o mocnosti 8–10 m, které jsou překryty wúrmskými sprašovými hlínami.

(Sovíková a Žárník 2014)

Hydrologické a klimatické poměry

Rezervace je tvořeno dvěma rybníky soustavy u Nové Horky–Kotvice (54 ha) a Nový (27 ha). Jsou to přirozeně eutrofní až hypertrofní rybníky s průměrnou hloubkou kolem 1,3 m a jsou napájeny náhonem od říčky Sedlnice.

Klimaticky území spadá do mírně teplé oblasti a okrsku B6 s charakteristikou území: mírně teplé, vlhké, s mírnou zimou, pahorkatinové a rovinné. Průměrný úhrn srážek za rok činí 800 mm při průměrné roční teplotě 8°C, srážky jsou nejvydatnější v letním období. V průběhu celého roku zde převládá jihozápadní a západní vzdušné proudění.

(Sovíková a Žárník 2014)

Botanické poměry

Tvrký luh nad rybníkem Nový býval oborou a později udržovaným zámeckým parkem, rostou zde mohutné staré stromy, především duby a několik jedinců topolu bílého. Z dřeviných druhů zde mají zastoupení: jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), dub letní (*Quercus robur*), bříza bělokorá (*Betula pendula*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*) lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*), olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), olše šedá (*Alnus incana*), javory (*Acer spp.*) a také invazní trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*). Keřové i bylinné patro má přirozenou druhovou skladbu.

Vodní plocha zarůstá chráněnými plovoucími vodními rostlinami jako je kotvice plovoucí (*Trapa natans*) a nepukalka plovoucí (*Salvinia natans*), které se ale v dané lokalitě chovají expanzivně a je nutná jejich redukce. Také se zde objevuje vzácná žebročka bahenní (*Hottonia palustris*).

(Sovíková a Žárník 2014)

Zoologické poměry

Zoologicky je tato lokalita významná pro mokřadní druhy bezobratlých, obojživelníky, vodní ptactvo a ptactvo rákosin a vyskytuje se zde i několika druhů drobných zemních savců. Z chráněných druhů zde byly pozorovány: bekasina otavní (*Gallinago gallinago*), chřástal vodní (*Rallus aquaticus*), s druhů ohrožených moták pochop (*Circus aeruginosus*) a kopřivka obecná (*Anas strepera*).

(Sovíková a Žárník 2014)

6.6.2. Základní údaje o území PR Kotvice

Název ZCHÚ:	Kotvice
Kód ZCHÚ:	190
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Správa CHKO Poodří, nařízení 1/2014, 21.2.2014
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Bílovec
Katastrální území:	Nová Horka, Studénka nad Odrou
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	60,65 ha
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	50 m od hranice chráněného území
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2014-2022 (Sovíková a Žárník 2014)
Jiná dokumentace:	IP výskytu mravenců rodu <i>Myrmica</i> Latreille a záplavový režim na totenových loukách (Bezděčková a Bezděčka 2008), Zpráva z výzkumu brouků se

zaměřením na saproxylické druhy (Vávra 2009), IP avifauny v lesních porostech, na hrázích rybníků a v mokřadech (Košťál 2009), IP z oboru mykologie (Deckerová 2009), IP mechorostů (Duda 2009), IP avifauny rybníků (Košťál a Pavelka 2009), IP brouků (Jeniš 2010), IP vodní měkkýši (Beran 2010)

Předmět ochrany:

Charakteristická mozaika druhově bohatých ekosystémů Poodří, zahrnující rybníky s hnízdními ostrovy a litorálními porosty, lužní lesy a dubohabřiny. s vyšším zastoupením mrtvého dřeva a zaplavované louky s mokřady a tůněmi. Přirozená a přírodě blízká společenstva a vzácné a zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů v těchto ekosystémech.

(Sovíková a Žárník 2014)

Cíl ochrany:

Dlouhodobé zachování a zlepšení stavu předmětů ochrany. Rybníky v dobrém technickém stavu, s hnízdními ostrovy a rozsáhlými litorálními porosty, chráněné před běžnými povrchovými rozlivy, obnovený přirozený vodní režim tvrdého luhu, dynamická rovnováha mezi obnovou lesních porostů a tvorbou mrtvého dřeva, zachování a obnova lučních tůní. Zachování a zvýšení diverzity přirozených a přírodě blízkých společenstev. Stabilizace výskytu a rozmnožování druhů - předmětů ochrany - se zvláštním zřetelem na druhy vymizelé či mizejících v širokém okolí PR (svinutec tenký, piskoř pruhovaný, bukač velký, bukáček malý, kvakoš noční).

(Sovíková a Žárník 2014)

6.6.3. Hodnocení současného stavu a péče

Tab. 26: Hodnocení stavu v PR Kotvice

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Kotvice
		Datum hodnocení: 4.10.2014
zachovalost	4	Na většině území jsou vyhovující podmínky pro zachování druhové diverzity. Rybníky s hnízdními ostrovy a rozsáhlými litorálními porosty, v rybníční části (S a centrální území rezervace) a v přilehlých příbřežních litorálních porostech (SZ a Z část PR) dominuje přirozený vodní režim (vodní bilance přítoku a odtoku rybníků s periodickým zaplavením aluviálních psárkových luk) (Sovíková a Žárník 2014). V lesní části území (J a JV území PR) je skladba dřevin blízká přirozené skladbě lesa lužního a dubohabřin se zastoupením dřevin dubu letního (<i>Quercus robur</i>), javorů (<i>Acer spp.</i>), lípy (<i>Tilia spp.</i>), břízy bělokoré (<i>Betula pendula</i>), olší (<i>Alnus spp.</i>) s příměsí habru obecného (<i>Carpinus betulus</i>) a buku lesního (<i>Fagus sylvatica</i>). V lesních společenstvech se také vyskytují stanovištně nepůvodní dřeviny jako smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>), který v JV části území tvoří malý (cca 25 ks), rozpadající se porost, topol černý (<i>Populus nigra</i>) a topol kanadský (<i>Populus x canadensis</i>), které tvoří lem kolem cesty v JV části území PR a místy se vyskytuje v nepatrné míře trnovník akát (<i>Robinia pseudoakacia</i>).
struktura	4	Struktura lesních společenstev je téměř v optimálním stavu. Porosty PR jsou převážně tloušťkově i výškově diferencované, dvouetážové. Druhová struktura tvořena hlavně dubem, javory a lípami je z větší části optimální. Struktura porostů je narušena pouze v malé části JV území PR výskytem porostu topolu černého (<i>Populus nigra</i>) a topolu kanadského (<i>Populus x canadensis</i>). Mrtvé dřevo slabších i silnějších dimenzí je v lesní části území ponecháváno. Rybníky Nový a Kotvice mají stabilní vodní bilanci s rozsáhlými litorály porostů vhodných pro hnízdící ptactvo, v JZ části PR se nachází periodické až trvalé mokřady a tůně a vegetací zarostlé mokřiny s periodickou hladinou (Sovíková a Žárník 2014).
významné druhy	n	Panuje zde příznivý stav populací významných druhů (Sovíková a Žárník 2014), který v případě kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>) přechází do expanzivního stavu (Sovíková a Žárník 2014). U dalších živočišných a rostlinných druhů je stav setrvalý. Dle plánu péče (Sovíková a Žárník 2014) je zde rozmanité druhové složení. Příkladem jsou ptáci bukáček malý (<i>Ixobrychus minutus</i>), orel mořský (<i>Haliaeetus albicilla</i>), motýli modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>) a ohniváček černočárný (<i>Lycaena dispar</i>), brouk zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>) a vějířník (<i>Pelecotoma fennica</i>) a také

		<p>obojživelníci a ryby, piskoř pruhovaný (<i>Misgurnus fossilis</i>), čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>) a skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>). Celkově je to dle vyhlášky či Červeného seznamu ČR (Procházka 2001) 15 kriticky ohrožených druhů, 24 silně ohrožených druhů a dalších 26 druhů s nižším stupněm ohrožení (Sovíková a Žárník 2014). Vzhledem k tomu, že tyto druhy nebyly v době průzkumu pozorovány, nebude toto kritérium hodnoceno.</p>
reprodukce	4	<p>Reprodukce významných druhů a společenstev lužního lesa a rybníků je příznivá. Ve společenstvu rybníků je reprodukce kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>) hodnocena jako expanzivní (Sovíková a Žárník 2014). Ostatní druhy žijící ve vodním prostředí se reprodukuje buď přirozenou cestou, nebo se provádí reprodukce umělá (umělý odchov ryb na rybníku Nový a Kotvice) (Sovíková a Žárník 2014). Na celé ploše lesní části území PR dochází k přirozené obnově dřevin. Nejstabilnější je přirozená obnova dubu letního (<i>Quercus robur</i>), lípy (<i>Tilia spp.</i>) a olší (<i>Alnus spp.</i>), ve svahovitém terénu JV části území jsou příznivější podmínky pro habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>). Reprodukce nepůvodních druhů dřevin (topol a akát se stanovištěm podél cesty v JV části PR) a umělé vysazení amura v rybnících PR snižuje optimální stav tohoto kritéria.</p>
narušení obnovy	3	<p>K narušení obnovy v PR Kotvice dochází. Vliv spárkaté zvěře je patrný v J a JZ části území, kde zvěř okusem narušuje přirozenou obnovu dubu a lípy. Narušení obnovy v rybníční části je následkem výskytu vodního ptactva na území PR, živícího se rybami z umělého odchovu ryb (Sovíková a Žárník 2014).</p>
invazní a expanzivní druhy	2	<p>Výskyt bezu černého (<i>Sambucus nigra</i>) je patrný na většině lesní části území, jednotlivě se objevuje i trnovník akát (<i>Robinia pseudacacia</i>) na území podél cesty v JV části PR. V rybníku Nový se nadměrně rozmnožuje kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>), která ač chráněná je hodně expanzivní na ploše rybníka a je nutné ji minimálně 1x ročně likvidovat dle plánu péče (Sovíková a Žárník 2014).</p>
skládky a odpad	4	<p>Jen výjimečně se na území PR objevují jednotlivé odpadky.</p>
jiné negativní vlivy	3	<p>V malé míře ovlivňuje území PR turistický ruch (převážně běžci a cyklisté, kteří hlukem ruší hnízdící ptactvo). Na jižní hranici území je umístěn bývalý zemědělský podnik a malá chatová osada také s negativním vlivem hluku na území PR Kotvice (Sovíková a Žárník 2014). V okolí PR je intenzivní zemědělská výroba, která svou produkcí a přípravnými pracemi (použitím hnojiv, hluk strojů) PR také negativně ovlivňuje (Sovíková a Žárník 2014).</p>

Obr.34: Na břehu rybníka Kotvice v PR Kotvice byl v JV části objeven tento "úlovek".

Obr.35: Část lesního porostu PR Kotvice. Druhově pestrý jednoetážový porost s podílem mrtvého dřeva.

Tab 27: Hodnocení péče v PR Kotvice

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Kotvice
		Datum hodnocení: 4.10.2014
dokumentace	5	Plán péče (Sovíková a Žárník 2014) je srozumitelný, platný a včetně mapových příloh a finančního rozboru nákladů zásahů. Plán péče vychází z IP, které byly v roce vytvoření plánu péče starší 4 let. Doporučení provedení aktuálních IP bude uvedeno v kapitole 6.6.5 Návrhy opatření.
značení hranic	4	Pruhové značení hranic PR je provedeno souvisle po okraji území. Nesouvislé značení (není dodržena vzájemná viditelnost značení) je pouze vedeno po hrázi rybníka Kotvice v S části PR. Tabulky se státním znakem jsou instalovány při vstupech do PR, na J a JZ hranici ještě umístěny doplňkové informační tabule.
cesty	4	Přístupová cesta z jihovýchodu je upravená, instalována závora a zákazová značka (slouží jako cesta zásobovací k hrázi rybníka Nový). Z jihozápadu vede úzká turistická stezka, umožňující pouze průchod turistů.
ochranné pásmo	3	Ochranné pásmo z větší části plní svou ochrannou funkci. Je tvořeno v S části PR vodní plochou, Z a JZ část tvoří plochy využívané zemědělským podnikem, J část OP je součástí dnes nevyužívané zástavby (bývalý areál družstva) a V část OP tvoří plochy zemědělsky využívané. Z tohoto pohledu dochází v OP ke středně významným negativním vlivům z hlediska intenzivního zemědělského využití především ve V a Z části OP (hluk, splach chemických látek na území PR).

omezování vnějších negativních vlivů	3	Na území PR působí intenzivní zemědělství a turistika. Turistiku lze ovlivnit částečně úpravou chodníkových tras ke vstupu do PR, úpravou cest k vjezdu cykloturistů a vozů s další instalací informačních tabulí. Zemědělskou výrobu založenou na výnosu z 1 ha ovlivnit tak snadno nelze.
péče o obnovu	4	Zásahy zaměřené na péči a obnovu na území PR jsou realizovány dle plánu péče (Sovíková a Žárník 2014). Provádí se uvolnění hladiny rybníka přerůstající kotvici plovoucí (<i>Trapa natans</i>), provádí se příkrmování rybníka obsádky z důvodu zachování potravního zdroje-planktonu (Sovíková a Žárník 2014). Upravují se také stavy volavky popelavé (<i>Ardea cinerea</i>) a kormorána velkého (<i>Phalacrocorax carbo</i>) povoleným odlovem, stejně tak stavy spárkaté zvěře jsou upravovány řízeným odlovem (Sovíková a Žárník 2014). V lesní části jsou plánované zásahy likvidace porostů akátu a bezu z důvodu uvolnění ploch k přirozené obnově lesních dřevin (Sovíková a Žárník 2014), které zatím realizovány nebyly.
zásahy	4	Realizace zásahů postupuje dle plánu péče (Sovíková a Žárník 2014). V JV lesní části po odtěžení nepůvodního smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>) a topolu kanadského (<i>Populus x canadensis</i>) vznikly plochy k přirozené obnově listnatých dřevin (dub, lípa, jasan). Na ploše rybníku dochází k vyhrnování expanzivní kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>) na břehy a její následný odvoz z PR (Sovíková a Žárník 2014). Zásahy redukce stavu spárkaté zvěře a sečení psárkových luk je prováděno také pravidelně (Sovíková a Žárník 2014). Při terénním průzkumu bylo zjištěno, že nejsou prováděny zásahy likvidace bezu a akátu.
dosahování cílů ochrany	4	Na území PR dochází k naplňování principů ochrany společenstev a druhů k zajištění biodiverzity území. Jsou téměř vytěženy nepůvodní dřeviny (smrk, topol) a dochází k přirozenému zmlazení listnatých dřevin. Zásahy jsou prováděny dle aktuálního plánu péče (Sovíková a Žárník 2014) a směřují k dosažení cílů ochrany jak v případě rybníčních společenstev, tak v případě společenstev lužního lesa a dobohabřin. Ke snížení hodnocení kritéria dosahování cílů ochrany vede pouze zjištění neprovádění zásahů likvidace bezu a akátu v JV části území PR.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.36: Tabulka se státním znakem na V hranici území PR Kotvice.

Obr.37: I ochrana spěvného ptactva (instalace ptačích budek) je v PR Kotvice na dobré úrovni.

6.6.4. Výsledné hodnocení

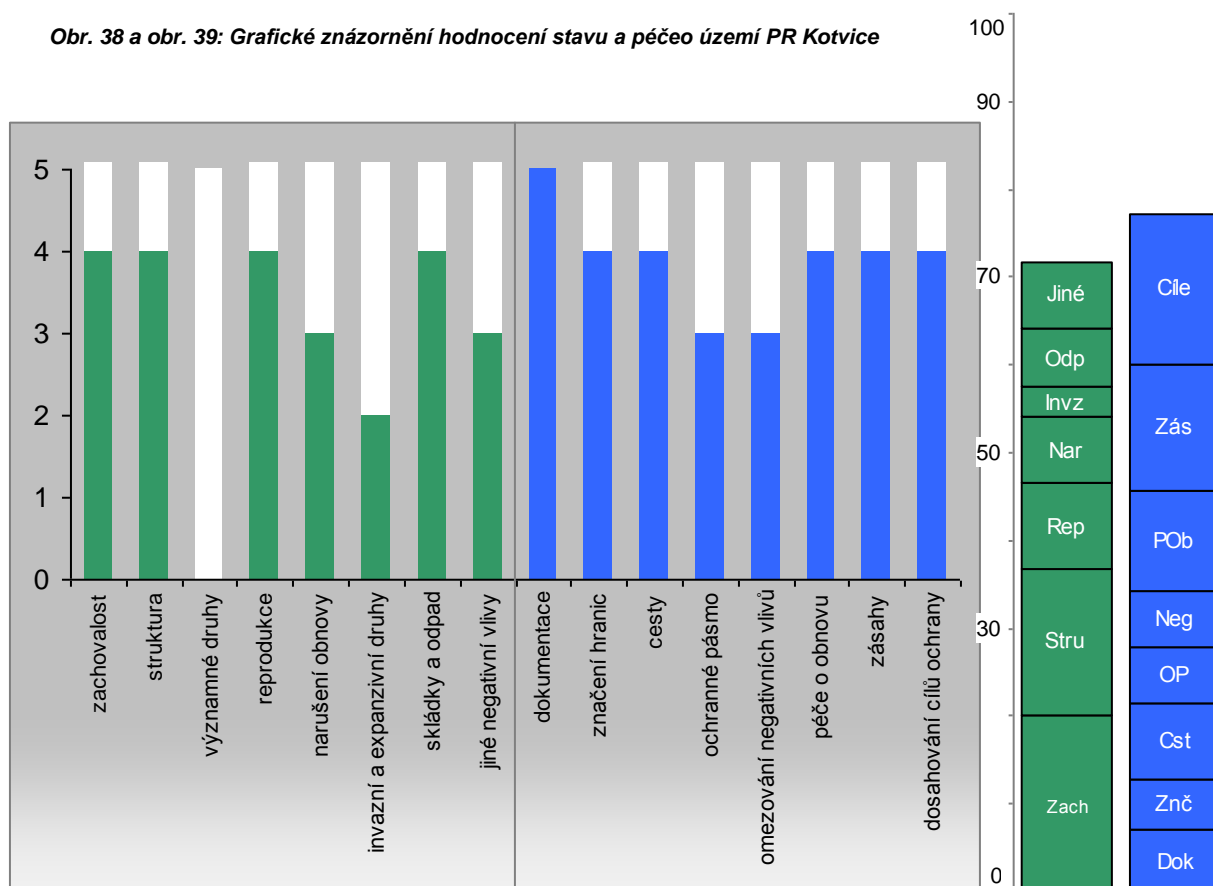
tab.28: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PR Kotvice	stupeň	masový koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10
významné druhy	n	2	
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	2	1	2
skládky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{stav} = 72$ dobrý		

tab.29: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PR Kotvice	stupeň	masový koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	4	1	4
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	3	1,5	4,5
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	$H_{péče} = 77$ dobrá		

Obr. 38 a obr. 39: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče území PR Kotvice

Stav PR Kotvice je celkově hodnocen jako dobrý. Většině kritérií byl udělen stupeň 4. Problémem území PR jsou invazní a expanzivní druhy, v tomto případě také kotvice plovoucí (*Trapa natans*), která ač chráněna stává se zde svým nadměrným růstem nebezpečnou na hladině rybníků.

Péče PR Kotvice je hodnocena jako dobrá. Většina kritérií je hodnocena velmi dobře. Problémové je dodržování ochranného pásma rezervace a omezování vnějších negativních vlivů (hodnoceno stupněm 3), zejména pak vliv zemědělské výroby v pásmu OP rezervace.

Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Kotvice:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐

Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

6.6.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Kotvice

- Aktualizace IP botanického, IP ryb, obojživelníků a plazů a IP ptáků
- Zatravnění 50 m pásu OP v části intenzivního zemědělství po dohodě se zemědělským podnikem

6.7. PR POLANSKÝ LES

6.7.1. Poloha a přírodní charakteristika území

PR Polanský les se nachází v nejsevernější části CHKO Poodří na levém břehu řeky Odry, v katastrálním území obce Svinov. Území PR je celoplošně pokryto lužním lesem.

(Žárník a Kvita 2006)

Obr. : mapa území PR Polanský les

Geomorfologické poměry

ZCHÚ patří do provincie Západních Karpat, podsoustavy Západních Vněkarpatských sníženin, celku Moravské brány, podcelku Oderské brány a okrsku Oderské nivy. Střední výška terénu se pohybuje v rozmezí 214 až 216 m n.m.. Terén PR je rovinou členěnou systémem „mrtvých“ ramen Odry a různě hlubokých rýh, často ne zcela zřejmému původu.

(Žárník a Kvita 2006)

Geologické a pedologické poměry

Substrátem v PR jsou kvartérní fluviální sedimenty Odry i levostranných přítoků. Jejich celková mocnost je 7–8 metrů. Ve spodní části kvartérního profilu jsou terasové štěrky o mocnosti 4–5 metrů. Ty jsou překryty náplavovými hlínami o mocnosti 2,5–4 metry. Zcela dominantními půdami v ZCHÚ jsou fluvizemě oglejené (FLg) s přechody k fluvizemi oglejené-kambické (FLgk). Řídce se vyskytují ještě fluvizemě glejové (FLq) a gleje fluvické (GLf).

(Žárník a Kvita 2006)

Hydrologické a klimatické poměry

V rezervaci se nachází několik generací mrtvých říčních ramen, které v minulosti vymezovaly lesní komplex. Nejstarší generace říčních ramen (Stará Odra a systém ramen na západním okraji ZCHÚ) je prokazatelně neaktivní a je většinou pouze periodicky zavodnělá v závislosti na výšce hladiny řeky Odry dotující vodou štěrkovou vrstvu pod úrovní povodňových hlín.

Území PR leží v klimatické, mírně teplé oblasti MT 10 (Quitt 1971), kde je dlouhé léto, teplé, suché až mírně suché přechodné krátké období s mírným teplým jarem a mírně teplým podzimem. Zima je krátká, suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky.

(Žárník a Kvita 2006)

Botanické poměry

Lesní vegetace patří téměř výhradně k fytoecologické subasociaci *Querc-Ulmetum carpinetosum*. V plánu péče je uváděno rozdělení lesa na 28,7 hektarů lesa vysokého (dub, habr, jilm) s obmýtím 100 let a 28,7 hektarů pařezin (lípa, jasan). K bohatému bylinnému patru patří i výskyt ohrožených druhů bylin jako je sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*) a kruštík polabský (*Epipactis albensis*).

(Žárník a Kvita 2006)

Zoologické poměry

Ze zoologického hlediska je území zajímavé výskytem chráněných obojživelníků, jako je čolek obecný (*Triturus vulgaris*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), rosnička zelená (*Hyla arborea*). Z řádu savců se zde mezi jinými vyskytuje i silně ohrožený netopýr parkový (*Pipistrellus nathusii*). Také se zde vyskytují tradiční druhy lesní zvěře, jako je srnec, liška a jezevec.

(Žárník a Kvita 2006)

6.7.2. Základní údaje o území PR Polanský les

Název ZCHÚ:	Polanský les
Kód ZCHÚ:	330
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Ministerstvo kultury ČSR, předpis č. 3.027/70-II/2, 10.3.1970
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně: Ostrava	
Katastrální území:	Svinov
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	59,17 ha
Výměra ochranného pásma:	50 m od hranice ZCHÚ
(je-li vyhlášeno)	
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2008–2016 (Žárník a Kvita 2006)
Jiná dokumentace:	Studie obnovy přírodě blízkého vodního režimu v paralelních korytech řeky Odry

Předmět ochrany: Lužní les, jako jedinečný relikt v Poodří. Společenstva: L2.3 – Tvrdé luhy nížinných řek, X14 – Vodní toky a nádrže bez ochrannářsky významné vegetace. Druhy: lilie zlatohlavá (*Lilium mahagon*), kruštík polabský (*Epipactis albensis*), kruštík modrofialový (*Epipactis purpurataolek*), čolek obecný (*Triturus vulgarit*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), a skokan štíhlý (*Rana dalmatina*).

(Žárník a Kvita 2006)

Cíl ochrany: Stěžejním cílem ochrany v ZCHÚ je umožnit lesním ekosystémům zcela antropicky nerušený sukcesní vývoj. Výjimkou je východní a jižní okraj ZCHÚ, kde bude proveden cílený management za účelem podpory rozmnožování dubu letního (cca 30–50 jedinců), pro který je oblast Polanského lesa vyhlášena jako genová základna.

(Žárník a Kvita 2006)

6.7.3. Hodnocení současného stavu a péče

Tab 30: Hodnocení stavu v PR Polanský les

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Polanský les
		Datum hodnocení: 8.11.2014
zachovalost	4	PR se blíží vzhledem k předmětu ochrany svým vývojem k přirozenému lužnímu lesu. Dřevinná skladba se zastoupením hlavních listnatých dřevin - dub letní (<i>Quercus robur</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), jilm drsný (<i>Ulmus glabra</i>) a habr obecný (<i>Carpinus betulas</i>) tvoří téměř ideální skladbu lužního lesa. Porost dubu letního (<i>Quercus robur</i>) je navíc vyhlášen jako genová základna. Menší porost (asi 40 jedinců) stanovištně nevhodného smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>) přežívá v západní části území.

struktura	4	Struktura porostu věková i prostorová se také blíží ideální. Porosty jsou rovnoměrně diferencované, tloušťkově i výškově jsou rozděleny optimálně (% podíly ve všech věkových třídách). V porostu je zachováván podíl mrtvého dřeva (J a Z část území). Struktura slepých ramen a depresí na území PR je zachována.
významné druhy	n	Z významných druhů na území PR jsou zastoupeny druhy rostlin: lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>) v J části území, krušík polabský (<i>Epipactis albensis</i>) v S části území a krušík modrofialový (<i>Epipactis purpurata</i>) s jednotlivým výskytem rostlin v S části území. Ze živočišných druhů zde můžeme pozorovat čolka obecného (<i>Triturus vulgaris</i>) a ropuchu obecnou (<i>Bufo bufo</i>), (Žárník a Kvita 2006). V době terénního průzkumu tyto druhy nepozorovány, kritérium nehodnoceno.
reprodukce	4	Podmínky pro reprodukci rostlinných i živočišných druhů a rozvoj společenství lužního lesa jsou na území PR příznivé. Je potřeba monitorovat pravidelné zaplavování tůň a terénních depresí vzhledem k podmínkám reprodukce obojživelníků (Žárník a Kvita 2006). Přirozené zmlazení všech dřevin na území PR je dostatečné včetně zmlazení smrku v Z části území. Zmlazení dubu v oblasti genové základny (JV část PR) je pomístné.
narušení obnovy	4	Přirozená obnova dřevin je na území PR narušena okusem v malé míře přítomností srnčí zvěře, která zde nachází potravu v mysliveckých zařízeních (krmelce, lizy) v JZ a Z části území PR. Narušení obnovy je především patrné na obnově dubu a lípy.
invazní a expanzivní druhy	3	V lokalitě se nachází invazní druhy křídlatky (<i>Reynoutria sp.</i>), které se vyskytují na izolovaných plochách při východní hranici PR na břehu řeky Odry a dostávají se na území PR především v době záplav. Na sušších stanovištích můžeme pozorovat také netýkavku žláznatou (<i>Impatiens glandulifera</i>), která se vyskytuje v SZ a střešní části území PR pouze v jednotlivých malých plochách.
skládky a odpad	4	Skládky se nevyskytují, pouze jednotlivé odpadky v Z části PR.
jiné negativní vlivy	3	U S hranice území (v OP) prochází železniční trať (vliv hluku, možnost požárů v letním období), u J a Z hranice je půda zemědělsky využívána (používání hnojení statkovými hnojivy), (Žárník a Kvita 2006), a mízný vliv má v J a Z části PR turistika, respektive cykloturistika. Po V hranici protéká řeka Odra, kterou se na území PR dostávají v době záplav vyplavováním semen a oddenků invazní rostliny - křídlatka.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.40: Levobřežní eroze toku Odry a zároveň východní hranice PR Polanský les. Tok Odry tvoří zároveň i ochranné pásmo PR.

Obr.41: Samovolný vývoj společenstev v PR Polanský les s podílem mrtvého dřeva a hustého bylinného pokryvu.

Tab 31: Hodnocení péče v PR Polanský les

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Polanský les
		Datum hodnocení: 8.11.2014
dokumentace	5	Dokumentace je úplná, plán péče (Žárník a Kvita 2006) je platný se všemi náležitostmi a mapovými přílohami. IP jsou provedeny, jsou starší 5 let, doporučení na aktualizaci dále v kapitole 6.7.5: Návrhy opatření.
značení hranic	4	Pruhové značení je dobře viditelné a souvislé. Pouze malá část značené hranice v SZ části území je nesouvislá (značení není na dohled). Tabulky se státním znakem jsou instalovány (3x) na místech vstupu do PR, informační tabule s označením soustavy ptačí oblasti také (2x).
cesty	4	Cesty zásadně neovlivňují území PR, místy (JZ část) si cykloturisté vytvořili nové cesty bez vlivu na bylinný kryt či dřeviny.
ochranné pásmo	3	V ochranném pásmu PR dochází k několika negativním vlivům. V S části OP vede železnice (vliv hluku, možnost požárů), V části OP protéká řeka Odra (vyplavování semen a oddenků invazních rostlin - křídlatky), v J a Z části OP je prováděna zemědělská činnost (hluk a používání hnojiv). Tyto vlivy hodnotíme jako středně významné.
omezování vnějších negativních vlivů	3	Na území PR působí středně významné negativní vlivy (v S části prochází železnice, V okrajem PR protéká řeka Odra, u J a Z okraje se provádí zemědělská činnost), jejichž omezování je velmi obtížné.

péče o obnovu	3	Potřebná opatření k péči o obnovu jsou částečně realizována dle plánu péče (Žárník a Kvita 2006). V oblasti genové základny dubu (J a JV území PR) je prováděno prosvětlení porostu na úkor javoru a lípy z důvodu vytvoření příznivých podmínek pro semenění dubu a je prováděna likvidace invazních rostlin křídlatky a netýkavky. Zatím nejsou provedeny zásahy na porostech nepůvodního smrku a doposud nebyla odstraněna myslivecká příkrmovací zařízení z území PR, která zvyšují pobytový čas zvěře na území PR.
zásahy	4	Postupně dochází k realizaci plánovaných opatření (prosvětlení porostu dubu, likvidace invazních druhů křídlatky (<i>Reynoutria sp.</i>) a netýkavky žláznaté (<i>Impatiens glandulifera</i>) dle plánu péče (Žárník a Kvita 2006). Zásahy na porostu smrku a odstranění mysliveckých příkrmovacích zařízení by mělo být provedeno do konce platnosti plánu péče (Žárník a Kvita 2006).
dosahování cílů ochrany	4	Dosahování cílů ochrany v PR Polanský les, ochrana rostlinných a živočišných druhů a společenstev lužního lesa se daří dle plánu péče (Žárník a Kvita 2006). Je zde snaha o přirozený vývoj lužního lesa, s minimálními zásahy do tohoto vývoje, se zachováním stanovištních poměrů Polanský les.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr. 42: Pružové značení hranice PR, chodník a bezzásahová zóna v PR Polanský les (S část území).

6.7.4. Výsledné hodnocení

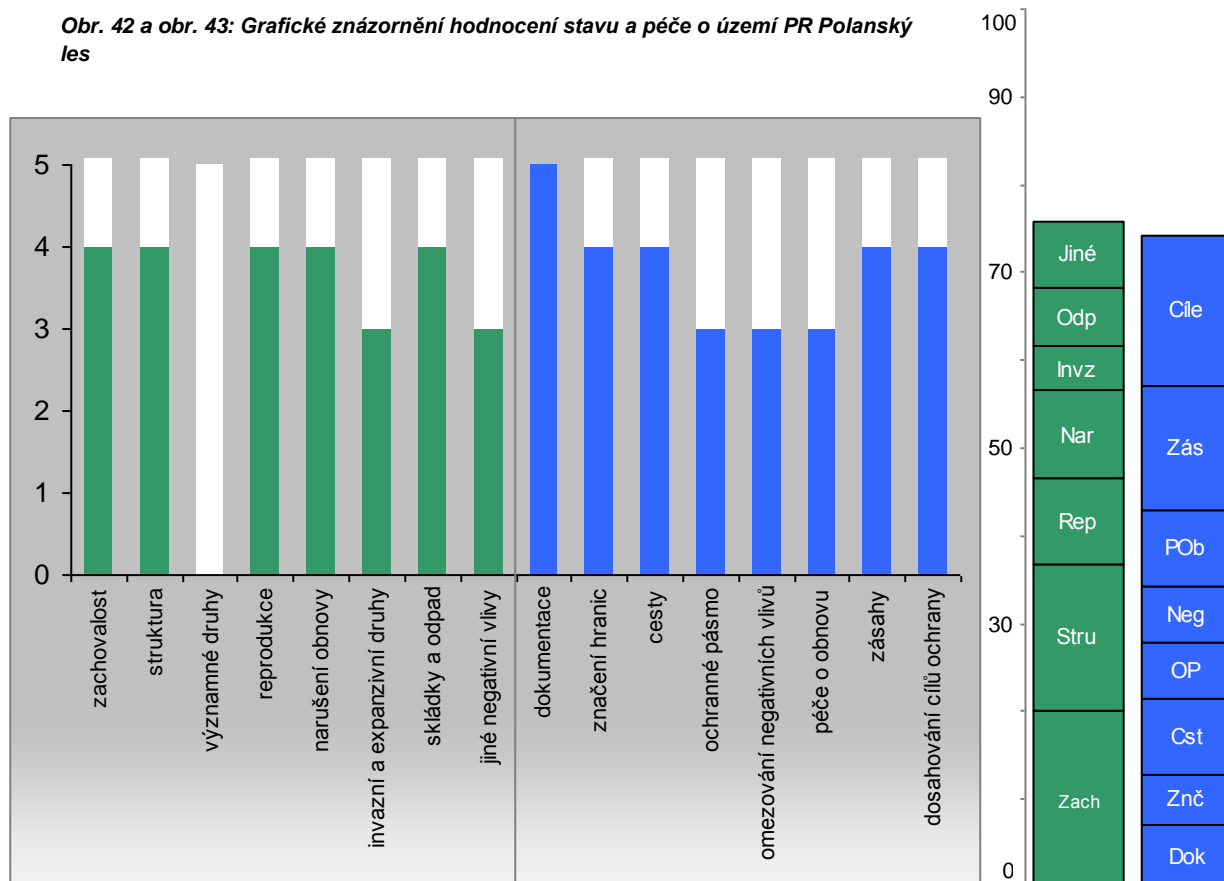
tab.32: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PR Polanský les	stupeň	masový koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10
významné druhy	n	2	
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	4	1,5	6
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
sklárky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 76 dobrý		

tab.33: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PR Polanský les	stupeň	masový koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	4	1	4
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	3	1,5	4,5
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	3	2	6
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 74 dobrá		

Obr. 42 a obr. 43: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o území PR Polanský les

Stav PR Polanský les je dobrý. Všechny podmínky rozvoje lužního lesa tohoto území jsou splněny. Genová základna dubu je rovněž stabilní. Negativní vliv na území PR mají hlavně okolní výrobní a dopravní mechanismy (zemědělství a železnice), a také působení invazních a expanzivních druhů rostlin. Další vývoj stavu území bude závislý na správném managementu péče o toto území PR.

Péče o PR Polanský les je hodnocena jako dobrá. Nejhůře jsou hodnocena kritéria související s ochranným pásmem PR, kde působí negativní vlivy (železnice, zemědělství, tok řeky Odry), které nelze dost dobře ovlivňovat. Péče o obnovu je také hodnocena průměrně, ovšem s přihlédnutím na platnost plánu péče (1 rok na provedení potřebných zásahů).

Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Polanský les:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

6.7.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Polanský les

- Provedení inventarizačních průzkumů PR, IP botanický, IP obojživelníků a hadů, IP brouků.
- Bezodkladné provedení těžby smrku z důvodu vytvoření plochy pro přirozenou obnovu dřevin a také z důvodu končící platnosti plánu péče (Žárník a Kvita 2006) do roku 2016.
- Odstranění příkrmovacích zařízení z území PR a obnovit dohody s MS.

6.8. PR RÁKOSINA

6.8.1. Poloha a přírodní charakteristika území

Jedna z nejrozsáhlejších terestrických rákosin v CHKO Poodří s navazujícím mokřadem, loukami a lesním porostem s rozptýlenou zelení se nachází na území CHKO Poodří, jižně od obce Jistebník. Jižní a východní hranici PR tvoří břehy rybníků.

(Jarošek a kol. 2002)

Obr. 44: mapa území PR Rákosina

Geomorfologické poměry

Území PR se nachází v rovinaté nivě řeky Odry, s nadmořskou výškou 225 m n.m.. Plochu PR tvoří otevřené vodní plochy s trvalou mělkou vodní hladinou. Území lemuje náhon Mlýnka s břehovými porosty tvrdého luhu.

(Jarošek a kol. 2002)

Geologické a pedologické poměry

Geologicky je území tvořeno nivní terasou tvořenou málo propustnými holocenními povodňovými hlínami, v jejichž podloží se nachází zvodnělé štěrkopísky.

(Jarošek a kol. 2002)

Hydrologické a klimatické poměry

Celé území PR tvoří silně podmáčené terény kolem rybníků, které jsou z jižní a východní strany v přímém sousedství s územím PR Rákosina. Vodní bilanci zde ovlivňuje vysoká hladina spodní vody na území. Klimatologická oblast je mírně teplá,

okrsek B6 - mírně teplý, vlhký s mírnou zimou, pahorkatinový a rovinný. Průměrná roční teplota se pohybuje kolem 8-9 °C (průměrné červencové teploty jsou 18-19 °C, lednové -1 až -2 °C). Průměrné roční srážky dosahují 700-800 mm, nejdeštivějšími měsíci jsou červen a červenec.

(Jarošek a kol. 2002)

Botanické poměry

Z botanického hlediska je území bohaté na rákosinové a orobincové porosty s významným zastoupením chráněné žebratky bahenní (*Hottonia palustris*).

(Jarošek a kol. 2002)

Zoologické poměry

Ze zástupců fauny jsou na území PR Rákosina evidovány hlavně druhy ptáků žijících a hnízdících v mokřadních společenstvech a rákosinách. Z druhů silně ohrožených ptáků to jsou: bekasina otavní (*Gallinago gallinago*), chřástal vodní (*Rallus aquaticus*), rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*) a ze zástupců ohrožených druhů: moták pochop (*Circus aeruginosus*) a kopřivka obecná (*Anas strepera*).

(Jarošek a kol. 2002)

6.8.2. Základní údaje o území PR Rákosina

Název ZCHÚ:	Rákosina
Kód ZCHÚ:	2198
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	SCHKO Poodří, vyhláška č.4, 14.10.2002
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Bílovec
Katastrální území:	Jistebník
Vojenský újezd:	

Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	16,2524 ha
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	50 m od hranice chráněného území
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2002-2011 (Jarošek a kol. 2002)
Jiná dokumentace:	IP vážky (Jeziorski 2012)
Předmět ochrany:	Zachovalý prvek krajinného rázu typického pro CHKO Poodří, součást mokřadů mezinárodního významu, mající mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva a neregionálního biocentra Oderská niva. Terestrická rákosina s drobnými tůněmi a navazující mokřadní louky a drobný lužní porost. (Jarošek a kol. 2002)
Cíl ochrany:	Zachování stávající rákosiny jako specifického biotopu charakteristického pro údolní nivu Odry a hnízdní lokality pro ptactvo. (Jarošek a kol. 2002)

6.8.3. Hodnocení současného stavu a péče

Tab : Hodnocení stavu v PR Rákosina

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Rákosina
		Datum hodnocení: 8.11.2014
zachovalost	4	Území tvoří zachovalý prvek typické krajiny CHKO Poodří. Území je také vyhlášeno Ptačí oblastí v rámci soustavy Natura 2000. Terestrická rákosina s tůněmi (S a V část území) je ve vyhovujícím stavu s výskytem rákosu obecného (<i>Phragmites australis</i>) a orobince (<i>Typha</i>), mokřadní louky (střední a jižní

		část území) jsou ve stádiu druhově chudé luční vegetace, a plocha hospodářského lesa (JZ část území PR tvořící asi 10% plochy PR), vedena jako les vysoký, převážně tvořen náletovými dřevinami olší, lípou, jasanem a vtroušeným javorem klenem (<i>Acer pseudoplatanus</i>). U JV okraje se nachází plocha s výskytem expanzivního bezu černého (<i>Sanbucus nigra</i>).
struktura	4	Celková struktura území PR je vyhovující. Území PR je tvořeno terestrickou rákosinou s tůněmi (S a V část území) na kterou navazují periodicky zaplavované mokřadní louky (střední a jižní část území) a plochou hospodářského lesa (JZ část území). Biotop rákosiny a mokřadních luk je vhodným stanovištěm pro hnízdící ptáky (Jarošek a kol. 2003). Porosty lesa jsou tloušťkově i výškově diferencované. Druhová struktura je tvořena převážně olší lepkavou (<i>Alnus glutinosa</i>), lípou srdčitou (<i>Tilia cordata</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) a přimíšeným javorem klenem (<i>Acer pseudoplatanus</i>). Strukturu keřového patra tvoří převážně střemcha obecná (<i>Prunus padus</i>) a bez černý (<i>Sanbucus nigra</i>).
významné druhy	n	K významným rostlinným a živočišným druhům evidovaným na území PR dle plánu péče (Jarošek a kol. 2003) patří žebratka bahenní (<i>Hottonia palustris</i>), bekasina otavní (<i>Gallinago gallinago</i>), chřástal vodní (<i>Rallus aquaticus</i>) a rákosník velký (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>). Vzhledem k tomu, že tyto druhy nebyly pozorovány při vlastním terénním průzkumu, a inventarizační průzkumy zvláště chráněných druhů jsou starší jak 5 let, hodnocení neprovedeno.
reprodukce	4	Současné stanovištní podmínky na území PR jsou vhodné pro reprodukci rostlinných i živočišných druhů na většině plochy území. Hnízdění vodních ptáků je rušeno neukázněnými turisty, kteří za pozorování ptáků vstupují do nepřístupných míst rákosiny a rovněž sešlapem poškozují mokřadní druhy rostlin (Jarošek a kol. 2003). Přirozená obnova dřevin v lesní části je také dostatečná, včetně zmlazování bezu.
narušení obnovy	3	K narušování obnovy rostlinných společenstev mokřadních luk dochází při kosení v nevhodnou dobu včetně negativního hutnění zeminy podmáčených luk (senoseč), zároveň dochází k rušení hnízdících ptáků zemědělskými stroji a turisty (Jarošek a kol. 2003), a v lesní části území bylo při terénním průzkumu území pozorováno narušení obnovy dřevin spárkatou zvěří okusem.
invazní a expanzivní druhy	3	Z invazních a expanzivních druhů na území PR Rákosina je třeba zmínit rozpínavost konopáče sadce (<i>Eupatorium cannabinum</i>) a netýkavky žlaznaté (<i>Impatiens glandulifera</i>) v S části území (Jarošek a kol. 2003). V lesní části území byl pozorován výskyt bezu černého (<i>Sambucus nigra</i>).

skládky a odpad	3	V SZ části byla nalezena skládka komunálního odpadu, podél J hranice území lokalizovány jednotlivé odpadky (sáčky).
jiné negativní vlivy	3	U SZ okraje území, v jeho OP vede železniční trať (vliv hluku negativně působící na hnízdící ptáky), v JZ části v OP území vede cesta- dopravní spojnice sousedících rybníků s PR Rákosina, která je rovněž využívána turisty (vliv hluku a zanechávání odpadků).

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.45: Skládka odpadu v SZ části území PR Rákosina

Obr.46: Pohled na strukturu PR Rákosina. Mokřadní louky, rákosina, lužní porost.

Tab 34: Hodnocení péče v PR Rákosina

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Rákosina
		Datum hodnocení:	8.11.2014
dokumentace	2	Není vypracován platný plán péče na aktuální období. Existující IP jsou starší 5 let, což je doba aktuálního použití těchto inventarizačních průzkumů.	
značení hranic	2	Pruhové značení je pouze v JZ části, v dalších částech hranice chybí. Tabulky se státním znakem jsou instalovány u přístupových míst (2x), v jednom případě pouze tabulka, znak stržen (u kolejí v Z části území). Informační tabule je instalována pouze jedna u Z části území přístupové cesty. Další instalace informačních tabulí by byla vhodná, vzhledem k informovanosti turistů a obyvatel lokality o jak významnou PR se jedná.	
cesty	4	Cesty vedou v OP území po Z, J a JV hranici území PR s mírným vlivem (hluk, odpadky) na celé území PR.	
ochranné pásmo	3	V ochranném pásmu dochází k negativnímu vlivu na území především v Z a JZ části. Jde o hluk z železnice a polní	

		cesty procházející ochranným pásmem PR Rákosina.
omezování vnějších negativních vlivů	3	Na území působí středně silné negativní vlivy, které nelze jednoduše omezovat (hluk způsobovaný projíždějícími vlaky po žel. trati, hluk při kosení travin, hluk z projíždějících automobilů v JZ části území). Tyto vlivy působí především na hnízdící ptactvo.
péče o obnovu	4	Péče o obnovu je částečně prováděna dle plánu péče. Je patrné pravidelné kosení luk s potlačením růstu nepůvodních druhů bylin, ale také s poškozením obnovy rostlinných druhů, které jsou žádoucí k vytvoření lučních společenstev s vysokou druhovou diverzitou. Rušivě působí kosení luk také na hnízdění ptačích druhů (Jarošek a kol. 2003). Je nutné stanovení termínu kosení v závislosti na fenotypu rostlin a hnízdění ptáků. V JZ části lesního porostu je instalováno myslivecké zařízení (kazatelna), sloužící k redukci početnosti srnčí zvěře, která zde byla v době terénního průzkumu pozorována.
zásahy	4	Doporučené zásahy dle PP (Jarošek a kol. 2003) byly a jsou realizovány. Kosení luk v centrální a jižní části území a vyžínání tůní v rákosině provádí zemědělský podnik na základě dávných dohod (za seno), tlumení stavů srnčí zvěře provádí MS Jistebník. Likvidace invazních a expanzivních druhů rostlin (netýkavka, bez) se v území PR aktuálně neprovádí.
dosahování cílů ochrany	4	Existují nedostatky v dosahování cíle ochrany. Tyto cíle se prozatím daří udržet tak nějak ze setrvačnosti. Neexistuje aktuální plán péče, kosení provádí zemědělský podnik v jemu vyhovujících termínech, myslivecký spolek tlumí stavu zvěře na základě svého mysliveckého hospodaření. Nejsou zde také prováděny zásahy proti invazním a expanzivním rostlinným druhům.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.47: Tabulka se státním znakem označující území PR Rákosina, ovšem bez státního znaku, poškozená vandalem. Za označením PR vaky se senem (produkt zemědělské výroby).

Obr.48: Myslivecké zařízení (kazatelna) na JZ cípu území PR.

6.8.4. Výsledné hodnocení

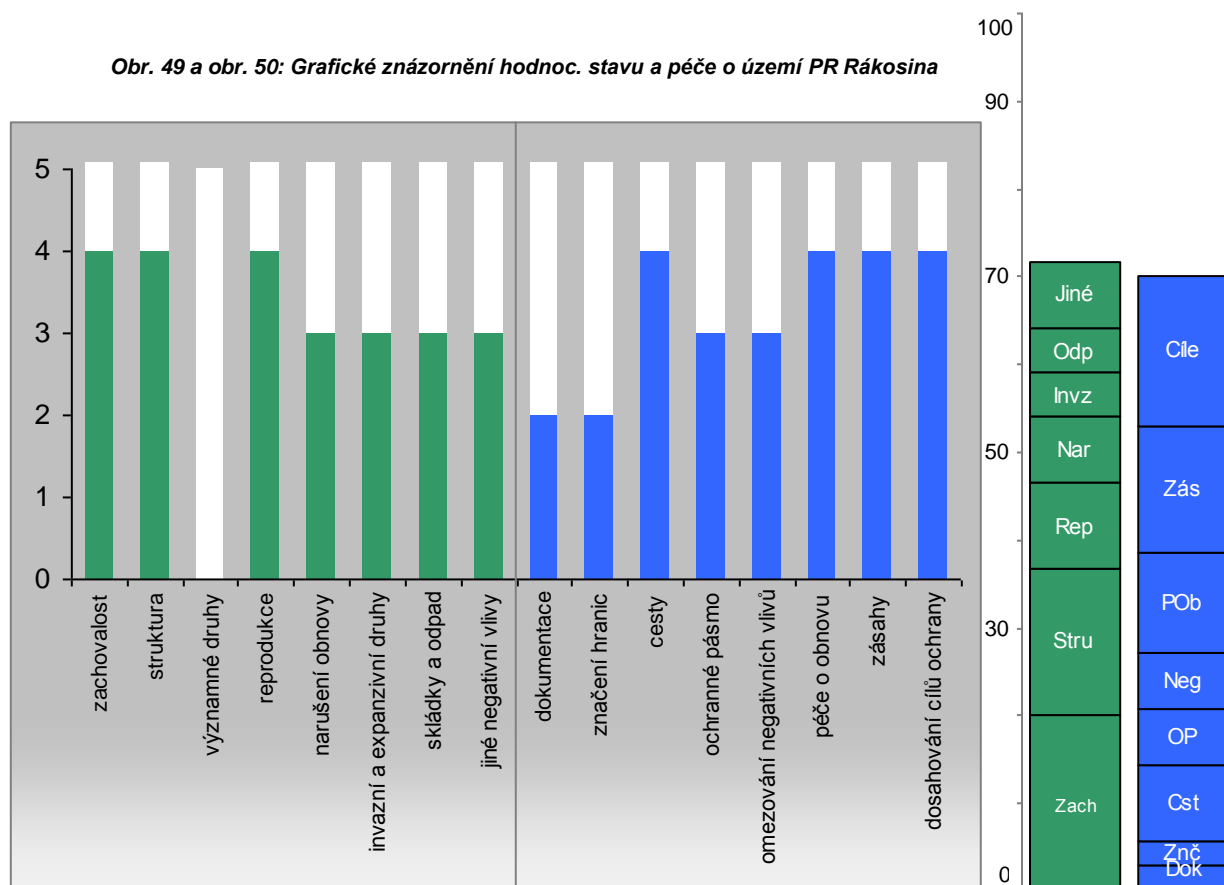
tab. 35: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PR Rákosina	stupeň	masový koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10
významné druhy	n	2	
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
skládky a odpad	3	1	3
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{stav} = 72$ dobrý		

tab.36: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PR Rákosina	stupeň	masový koeficient	počet bodů
dokumentace	2	1	2
značení hranic	2	1	2
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	3	1,5	4,5
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	$H_{péče} = 70$ průměrná		

Obr. 49 a obr. 50: Grafické znázornění hodnoc. stavu a péče o území PR Rákosina

Stav PR Rákosina je hodnocen jako dobrý. Hodnocení stupněm 3 jsou kritéria narušení obnovy, invazní a expanzivní druhy negativních vlivů a skládky a odpad, tedy kritéria, která souvisejí s přímou činností a přítomností člověka v tomto území PR.

Péče o PR Rákosina je hodnocena jako průměrná na hranici s dobrým hodnocením. Předpoklad je, že se péče o toto území PR bude zhoršovat ovlivněna okolnostmi: neexistuje plán péče na aktuální období, na PR Rákosina se nějak pozapomělo u Správy CHKO i když je toto území zařazeno mezi Evropsky významné lokality a Ptačí oblasti (v poskytnutém schvalovaném plánu péče na období 2015 – 2024 (SCHKO 2014) pro území CHKO Poodří není žádná konkrétní zmínka o zamýšlené změně velikosti území PR Rákosina).

Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Rákosina:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☐	☒
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☐	☒
- předmět ochrany a cíl péče	☐	☒
- rozbor stavu ZCHÚ	☐	☒
- plán zásahů a opatření	☐	☒
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☐	☒
- mapové a jiné přílohy	☐	☒
Součet:		2

6.8.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Rákosina

- Zpracování aktuálních IP botanického, IP avifauny a IP obojživelníků
- Zpracování plánu péče na další období 2015 – 2024
- Instalace tabulek se státním znakem a informačních tabulek s informacemi o významné lokalitě
- Obnovit pruhové značení hranic PR

6.9. NPR POLANSKÁ NIVA

6.9.1. Poloha a přírodní charakteristika území NPR Polanská niva

Krajina parkového charakteru ležící západně od obce Stará Bělá, zahrnuje mozaiku zachovalých krajinných složek, typických pro extenzivně využívanou údolní nivu řeky Odry. Přibližně třetina území je pokryta tvrdým luhem, třetina extenzivními loukami a třetina vodními plochami – částí rybníční soustavy se čtyřmi rybníky a částí přirozeně meandrujícího koryta řeky Odry se zarostlými náplavy v ohybech meandrů. Nadmořská výška: 216–221 m n. m.

(Sovíková a kol. 2008)

Obr. 51: mapa území NPR Polanská niva

Geomorfologické poměry

Údolní říční niva v NPR je rovinatého charakteru a má spád cca 1–2 % k severu. Koryto přirozeně meandrujícího toku Odry s četnými volnými meandry a s odstaveným ramenem Polaneckou tůň je zahloubené přibližně 3–4 m, vyskytuje se zde i množství mělčích pozůstatků starých říčních koryt v různém stádiu zazemnění.

(Sovíková a kol. 2008)

Geologické a pedologické poměry

Území se nachází na rozhraní Českého masivu a vnějších Západních Karpat. Bazální podklad tvoří biotitické plagioklasové pararuly proterozoického stáří, na které v tzv. variské předhlubni nasedají devonské a karbonské sedimenty paleozoika. Ze sedimentů neogenního stáří (spodní torton) jsou zastoupeny zelenošedé písčité slíny a vápnité jíly s vločkami jemnozrnných písků tercierního stáří. Svrchní část rovinatého reliéfu údolní nivy pokrývají mladoholocenní náplavové hlíny, které byly přeplaveny z okolních sprašových hlín přilehlého území Moravské brány. V předmětném území se šířka náplavových hlín pohybuje od 2 do 4 m.

(Sovíková a kol. 2008)

Hydrologické a klimatické poměry

Východní hranice NPR je tvořena přirozeně meandrujícím tokem Odry. V 26,5 km Odra přijímá zleva přítok Polančici v 27,8 km zprava drobný vodní tok–mlýnský náhon a v 30,5 km zprava přítok Ondřejnici (hranice NPR). Součástí NPR jsou čtyři horní rybníky Polanecké rybníční soustavy, napájené jako většina rybníků v CHKO Poodří z řeky Odry prostřednictvím dlouhého náhonu Mlýnka.

Klimatologická oblast podle Quitta, 1971: Mírně teplá, okrsek B6–mírně teplý, vlhký s mírnou zimou, pahorkatinový a rovinný. Průměrná roční teplota se pohybuje kolem 8–9 °C (průměrné červencové teploty jsou 18–19 °C, lednové -1 až -2 °C). Průměrné roční srážky dosahují 700–800 mm, nejdeštivějšími měsíci jsou červen a červenec.

(Sovíková a kol. 2008)

Botanické poměry

Na říčních náplavech v korytě Odry probíhá přirozená sukcese rostlinných společenstev, reagující na rychlý vývoj meandrů: vegetace bahnitých náplavů, říční rákosiny, vrbové křoviny hlinitých a písčitých náplavů, měkké luhy nížinných řek. Louky jsou součástí souvislého, přirozeně zaplavovaného pásu aluviálních psárkových luk (*Alopecurion*) přecházejících ve společenstva luk ovsíkových (*Arrhenatherion*). Lesní vegetace tvrdého luhu patří téměř výhradně k fytocenologické subasociaci *Quercu–Ulmum*.

Bohaté bylinné patro je zde zastoupeno masovým výskytem sněženek a česneku medvědího a s roztroušeným výskytem karpatských prvků, ke kterým patří druh kakost hlíznatý (*Geranium tuberosum*), hvězdnatec čemeřicový (*Hacquetia epipactis*) a zapallice žlutouchovitá (*Isopyrum thalictroides*).

(Sovíková a kol. 2008)

Zoologické poměry

V lesních tůních a mokřadech se rozmnožují a žijí obojživelníci: skokan ostronosý (*Rana arvalis*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), kuňka ohnivá (*Bombina bombina*) a rosnička zelená (*Hyla arborea*). Velmi bohatá je fauna herbivorního a jiného hmyzu, včetně druhů vázaných na tlející dřevo. V oblasti jsou běžné druhy lesních ptáků (sýkorky, šoupálci, brhlík, lejsek, červenka a strakapoud). V průběhu času lze očekávat vzestup druhů vázaných na staré stromy s dutinami. Tyto stromy také poskytují denní úkryt pro netopýry, lovíci nad okolní krajinou se zástupci ohroženého netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*) a netopýra vodního (*Myotis daubentonii*). Vyskytují se zde i běžné druhy zvěře jako srnec, liška a jezevec.

(Sovíková a kol. 2008)

6.9.2. Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Polanská niva
Kód ZCHÚ:	925
Kategorie ZCHÚ:	Národní přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Národní výbor města Ostravy, předpis č.995/69, 12.6.1985
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Statutární město Ostrava
Katastrální území:	Polanka nad Odrou
Vojenský újezd:	

Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	122,3000 ha
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	50 m od hranice chráněného území
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2008-2018 (Sovíková a kol. 2008)
Jiná dokumentace:	IP z oboru fytoecologie - Měkký luh a rybníky (Sovík 2004), IP entomologický Brouci – Coleoptera (Stanovský 2005), IP z oboru fytoecologie (Sedláčková 2005), IP z oboru fytoecologie–vegetace říčních náplavů (Sovík 2005), IP z oboru zoologie–denní motýli (Lepidoptera), (Kuras 2005), Výskyt žábronožky sněžní (<i>Siphonophanes grubii</i>), (Sovíková 2005), Prognóza postupu břehové eroze Odry v prostoru rybníka Velký Váček (Čermák a kol. 2006), IP mravenců rodu <i>Myrmica</i> Latreille (Bezděčková 2008), IP z oboru bryologie (mechorosty), (Hradílek 2012)
Předmět ochrany:	Lužní les v nivě řeky Odry s četnými mrtvými rameny a meandrujícím tokem řeky. Společenstva: L 2.3: Tvrdé luhy nížinných řek, L 2.4: Měkké luhy nížinných řek, V 1: Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, M 2.1: Vegetace letněných rybníků, V 5: Vegetace parožnatek, T 1.4: Aluviální psárkové louky. Útvary neživé přírody: Koryto přirozeně meandrujícího toku Odry, Terénní deprese – pozůstatky starých říčních koryt toku Odry. (Sovíková a kol. 2008)

Cíl ochrany:

Antropicky nerušený sukcesní vývoj celého území NPR.

(Sovíková a kol. 2008)

6.9.3. Hodnocení současného stavu a péče

Tab 37: Hodnocení stavu v NPR Polanská niva

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní rezervace
		Název území: Polanská niva
		Datum hodnocení: 8.11.2014
zachovalost	4	Území NPR je rozděleno na tři základní celky. Meandrující tok řeky Odry, který tvoří východní hranici území NPR s navazující soustavou čtyř plůdkových rybníků v setrvalém stavu ale s mírným poškozením hrází vlivem zaplavování území (Sovíková a kol. 2008), druhou částí jsou periodicky zaplavovaná luční společenstva psárkových luk (<i>Alopecurion</i>) v centrální části NPR a jižní části území a dalším celkem je lesní vegetace tvrdého luhu s téměř optimální dřevinnou skladbou umístěným v jižní části NPR. Druhové složení lesní vegetace je tvořeno jasanem, lípami, dubem letním, javory, habrem a jilmy. V porostu řídkého keřového patra se objevuje střemcha a vrba křehká. Zachovalost lesní vegetace narušuje výskyt invazní křídlatky, která se do porostu dostává naplaveninami (převážně V část území).
struktura	4	Struktura chráněného území je rovněž příznivá. Rybníční soustava s hrázemi a meandrující tok Odry je zpevněn břehovými porosty olše lepkavé (<i>Alnus glutinosa</i>) a vrby křehké (<i>Salix fragilis</i>), popř. porosty vrby popelavé (<i>Salix cinerea</i>). Luční společenstva jsou druhově obohacována periodickými záplavami s negativním aspektem připravení invazního druhu křídlatky japonské (<i>Reynoutria japonica</i>). Druhová struktura lesní části NPR je blízká přirozenému lužnímu lesu s dubem letním (<i>Quercus robur</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>), javorem klenem (<i>Acer pseudoplatanus</i>), lípou srdčitou (<i>Tilia cordata</i>) a habrem obecným (<i>Carpinus betulus</i>) s druhově bohatým bylinným patrem. V lesním porostu téměř chybí keřové patro (hospodaření lesa vysokého). Podíl rozpadajícího se mrtvého dřeva je v této části NPR dnes dostačující.
významné druhy	n	Na území NPR Polanská niva plán péče (Sovíková a kol. 2008) uvádí 5 zvláště chráněných druhů rostlin a 5 zvláště chráněných druhů živočichů. Uváděny jsou pouze příklady chráněných druhů. Rostlinné druhy: úpor přeslenitý (<i>Elatine alsinastrum</i>), krušík modrofialový (<i>Epipactis purpurata</i>), motýli: otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>), obojživelníci:

		čolek obecný (<i>Triturus vulgaris</i>), skokan ostronosý (<i>Rana arvalis</i>), ptáci: bukáček malý (<i>Ixobrychus minutus</i>) a ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>). Při terénním průzkumu žádný z těchto významných druhů rostlin a živočichů nebyl pozorován a proto kritérium nebylo hodnoceno.
reprodukce	4	Reprodukce rostlinných společenstev probíhá na území NPR v dostatečné míře. Břehové porosty rybníků a toku Odry v S a SV části území se dostatečně obnovují, luční rostlinstvo také. Nízká je reprodukce dřevin v lesní části NPR (střední část území NPR) z důvodu negativního vlivu nepravidelného zaplavování území s následným vlivem hustého bylinného podrostu na obnovu dřevin (Sovíková a kol. 2008).
narušení obnovy	3	K narušení obnovy dochází v dřevinné skladbě lesa v centální části a to okusem srnčí zvěři (terénní průzkum) a také sešlapem obnovy turisty a cykloturisty, tvořících si nové cesty v této části NPR. V druhovém složení lučních společenstev se projevuje negativní vliv strojního kosení (centrální a J část NPR). Turismus má negativní vliv na hnízdící ptáky, kteří jsou hlukem rušeni a také ovlivňuje obnovu rostlinných druhů (sněženka, česnek medvědí), které jsou v místech výskytu hojně sbírány.
invazní a expanzivní druhy	3	Invazní křídlatka japonská (<i>Reynoutria japonica</i>) se dostává na území NPR spolu s netýkavkou žláznatou (<i>Impatiens glandulifera</i>) v době mírných záplav a úspěšně se společně rozpínají v příbřežních částech toku Odry (převážně V část území NPR). Mezi expanzivní musíme také uvést chráněnou kotvici plovoucí (<i>Trapa natans</i>), která na rybnících Váček Velký a Kačírek v S části území potlačuje výskyt ostatních zvláště chráněných rostlin a ovlivňuje podmínky prostředí v rybnících (Sovíková a kol. 2008). Dle plánu péče (Sovíková a kol. 2008) je její likvidace prováděna mechanickým kosením.
skládky a odpad	4	Na celém území NPR byl lokalizován výskyt jen několik málo jednotlivých odpadků.
jiné negativní vlivy	3	Zásadním negativním vlivem je turismus. Turisté a cykloturisté ve velkém počtu jezdí přes hráze rybníků, které nejsou zpevněné (jsou instalovány zábrany vjezdu cyklistů se zákazovými značkami), ruší hnízdící druhy ptáků a v lesní části si vytváří nové cesty s následným ničením přirozené obnovy dřevin a podstatný je i sběr léčivých a kvetoucích druhů rostlin, tzv. sněženková turistika (Sovíková a kol. 2008). Dalším negativním vlivem je rybářství ve V části NPR, na březích meandrujícího toku Odry. Rybáři si upravují místa rybaření vysekáváním břehových porostů, sešlapem ničí rostlinnou vegetaci a vytváří ohniště.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.52: Meandrující tok Polančice v NPR Polanská niva

Obr.53: Luční společenstva s lesní částí NPR.

Obr.54: Rybník Kačírek v NPR Polanská niva.

Tab. 38: Hodnocení péče v NPR Polanská niva

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní rezervace
		Název území: Polanská niva
		Datum hodnocení: 8.11.2014
dokumentace	5	Plán péče (Sovíková a kol. 2008) je kompletní ucelený dokument se všemi náležitostmi a mapovými přílohami. IP jsou starší 5 let a tedy najsou aktuální, vyjma IP mechorostů (Hradílek 2012). Doporučení na aktualizaci IP budou uvedena v kapitole 6.9.5 Návrh opatření.
značení hranic	3	Západní hranice území je značena pruhovým značením souvisle, místy s většími rozestupy, pruhové značení severní hranice prakticky chybí (hranice vede po hrázi mezi rybníky), JV a V hranice v meandrech řeky Odry je také značena jen velmi sporadicky. Tabulkové značení se státním znakem instalováno (3x). Doplnkové informační tabule (ptačí oblast a chráněné druhy) - 2x.
cesty	3	Cesty mají středně významný vliv na charakter území. Slouží k příjezdu k rybníční soustavě v S části NPR a k

		přístupu k loukám v době zemědělských prací (centrální část území NPR). V lesní části je vlivem zvýšené turistiky a cykloturistiky vytvořeno velké množství chodníků, které jsou základem pro působení erozních vlivů klimatických podmínek.
ochranné pásmo	4	Ochranné pásmo území NPR Polanská niva plní svoji úlohu. Téměř po celé délce (vyjma SZ části, kde v OP vede komunikace) je OP území tvořeno stejně strukturovanými plochami jako území NPR. Negativní vlivy jsou jen sporadické v podobě hluku z přejezdu motorových vozidel v již zmiňované SZ části OP území NPR.
omezování vnějších negativních vlivů	3	Z omezování vnějších negativních vlivů je zásadní otázka rekreace a turistiky. K vlivům negativně působícím patří cykloturistika, vyjížděky na koních, jarní "sněženková turistika", rybářství (vysekávání a úprava břehů, ohniště), myslivost (přikrmování zvěře). Částečné řešení je v podobě zákazových tabulí s následnou sankcí, nebo praktikované uzavření vstupu u rybníční hráze v S části území NPR (Sovíková a kol. 2008).
péče o obnovu	4	Péče o obnovu se provádí hlavně v centrální části území NPR. Kosení luk 2x ročně pravděpodobně přispívá ke zvýšení druhové diversity. Lesní část území NPR je ponechávána samovolnému vývoji (Sovíková a kol. 2008). K negativnímu způsobu péče o obnovu lze přiřadit pravděpodobně i přikrmování zvěře, které se děje za pomoci přikrmovacího zařízení umístěného v JZ části lesa. V rybníční soustavě (S část území) je péčí o obnovu postupné napouštění rybníků, kdy se tímto způsobem stabilizují populace zvláště chráněných druhů rostlin a také obojživelníků.
zásahy	3	K zásadním zásahům prozatím na území NPR nedošlo. Výčet zásahů, které doposud nebyly provedeny dle plánu péče (Sovíková a kol., 2008): stavební úpravy hrází a náпустných a výпустných objektů, zákazové tabule pro cyklisty, vytýčení pozemků na lučních pozemcích s výsadbou solitérních dubů na bodech zlomů, zlepšit přehlednost označení ploch a hranice území NPR, vyloučení rybářství na levém břehu Odry a likvidace křídlatky v naplaveninách (V část NPR). Vzhledem k naléhavosti zásahů hodnocení 3.
dosahování cílů ochrany	3	V dosahování cílů ochrany NPR Polanská niva existují středně velké nedostatky. Zásadní je snaha zmírnit vliv turistiky na území NPR a zajistit provedení plánovaných zásahů dle plánu péče (Sovíková a kol. 2008). Důležitým opatřením jsou také opravy hrází rybníční soustavy.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr. 55: Informační tabule s označením NPR Polanská niva, velkým státním znakem a informací o chráněných druzích na hrázi rybníku Váček v NPR.

Obr 56: Cesta umožňující přejezd přes NPR Polanská niva.

6.9.4. Výsledné hodnocení

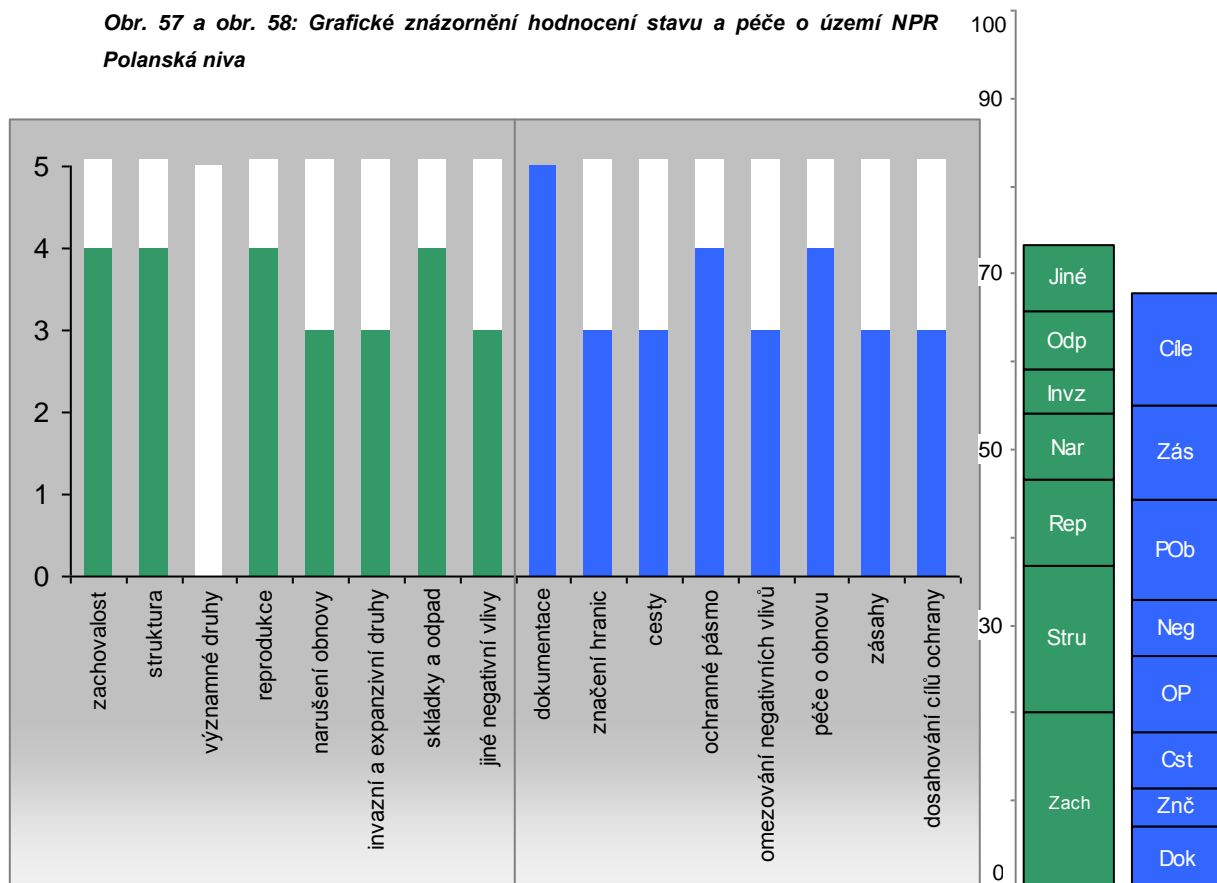
tab.39: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu NPR Polanská niva	stupeň	masový koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10
významné druhy	n	2	
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
skládky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{\text{stav}} = 73$ dobrý		

tab.40: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o NPR Polanská niva	stupeň	masový koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	3	1	3
cesty	3	1,5	4,5
ochranné pásmo	4	1,5	6
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	3	2,5	7,5
dosahování cílů ochrany	3	3	9
výsledné hodnocení péče:	$H_{\text{péče}} = 68$ průměrná		

Obr. 57 a obr. 58: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o území NPR Polanská niva

Hodnocení stavu NPR Polanská niva je dobré. Vzhledem k vzácné druhové rozmanitosti a rozdílnému způsobu ochrany těchto druhů je tento stav uspokojivý. Hodnocení stupněm 3 jsou kritéria narušení obnovy, invazní a expanzivní druhy a jiné negativní vlivy související s intenzivní turistikou a jejím vlivem na území NPR Polanská niva.

Výsledné hodnocení péče NPR Polanská niva je klasifikováno jako průměrné. Většina kritérií je hodnocena stupněm 3, což je dáno náročností zásahů v péči o tuto významnou lokalitu CHKO Poodří. Předpokládaná částka za péči o území NPR dle plánu péče (Sovíková a kol. 2008) je 405 000,- Kč za rok s plánovanými zásahy, které doposud nebyly realizovány (stavební úpravy hrází a nápuštěných a výpustných objektů, zákazové tabule pro cyklisty, vytýčení pozemků na lučních pozemcích s výsadbou solitérních dubů na bodech zlomů, vyloučení rybářství na levém břehu Odry a likvidace křídlatky v naplaveninách). Jedinečnost této lokality NPR Polanská niva si tuto péči jistě zaslouží.

Podrobné hodnocení stavu dokumentace NPR Polanská niva:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

6.9.5. Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPR Polská niva

- Provedení nových IP obojživelníků hadů a ryb, IP botanický, IP avifauny, IP brouků.
- Doplnění zákazových značení (zákaz vjezdu, zákaz vstupu, zákaz sběru) v místech velkého tlaku a působení turistů na území NPR
- Vyhrazení míst k rybaření v meandrech Odry
- Přesné určení termínů strojního kosení luk s následnou dohodou se zemědělským podnikem

6.10. PR BARTOŠOVICKÝ LUH

6.10.1. Poloha a přírodní charakteristika území

Zájmové území PR Bartošovický luh se nachází na pravém břehu řeky Odry východně od obce Bartošovice, severně od obce Hukovice a jihovýchodně od Hladkých Životic. Území je tvořeno meandrujícím tokem Odry a Bartošovickým rybníkem v severní části území, lučními společenstvy lesním porostem v jižní části území a sadem ovocných dřevin ve východní části území PR.

(Kneblová a kol. 2013)

Obr. 59: mapa území PR Bartošovický luh

Geomorfologické poměry

Chráněné území tvoří Oderská niva, která spadá do geomorfologického celku Moravské brány, podcelku Oderské brány a okrsku Oderské nivy. Částečně zde zasahuje svým západním okrajem i okrsek Bartošovická pahorkatina (části terasové plošiny a terasovým svahem).

(Kneblová a kol. 2013)

Geologické a pedologické poměry

Území PR Bartošovický luh se nachází na rozhraní Českého masivu a vnějších Západních Karpat. Z hlediska geologické stavby se území člení na údolní nivu a hlavní

terasu. Nejspodnější patro je v nivě i v terase tvořeno metamorfovanými horninami proterozoického stáří a devonskými a karbonskými horninami paleozoika. Tyto horniny byly překryty spodnobádenskými neogenními sedimenty vněkarpatské předhlubně (mořské jíly, písčité slíny a jemnozrnné písky). Na aluviálních a nivních sedimentech se v souvislosti se zvýšenou hladinou podzemní vody vyskytují nivní půdy glejové. Na dočasně zamokřených sprašových hlínách vznikly kvalitní hnědozemě oglejené a illimerizované půdy oglejené a hnědozemě oglejené.

(Kneblová a kol. 2013)

Hydrologické a klimatické poměry

Zájmové území se nachází v nivě řeky Odry, která je téměř každoročně zaplavována v jarním a letním období. Řeka Odra tvoří severní hranici území a protéká směrem od západu k severovýchodu. Řeka je v území bez patrné úpravy koryta s četnými přirozenými meandry a zbytky starých ramen. Území PR leží v klimatické mírně teplé oblasti MT 10 (Quitt 1971), kde je dlouhé léto, teplé, suché až mírně suché přechodné krátké období s mírným až mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, zima je krátká, suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky.

(Kneblová a kol. 2013)

Botanické poměry

Podle mapy potenciální přirozené vegetace České republiky by se na území bez dalších zásahů vyvinula společenstva střemchových jasenin asociace *Pruno-Fraxinetum*, místy v komplexu s mokřadními olšinami svazu *Alnion glutinosae* a lipové dubohabřiny asociace *Tilio-Carpinetum*. Lesy v PR Bartošovický luh pokrývají přibližně 20 % území a mají poměrně vyrovnanou věkovou strukturu. V porostech patří mezi nejzastoupenější dřeviny olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) a dub letní (*Quercus robur*). Významně je zastoupen také jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a geograficky nepůvodní kříženci kanadských topolů (*Populus x canadensis*). V keřovém patře jsou zastoupeny typické druhy, jako svída (*Cornus sp.*), kalina obecná (*Viburnum opulus*), brslen evropský (*Euonymus europaea*), hloh (*Crataegus sp.*) a další. Bylinný podrost v lesních ekosystémech se mění v závislosti na výšce hladiny spodní vody.

(Kneblová a kol. 2013)

Zoologické poměry

Na území PR byla zjištěna středně vysoká druhová rozmanitost vážek a relativně vysoká druhová rozmanitost vodních brouků. I společenstva střevlíkovitých lze charakterizovat jako relativně bohatá (okolo 46 druhů), pro Poodří typická. Významnou složkou fauny brouků v PR Bartošovický luh jsou fytofágní druhy, především o zástupce čeledi *Chrysomelidae* a *Curculionidae*. Na území PR byla zjištěna také vysoká druhová rozmanitost obojživelníků s chráněnými druhy čolka obecného (*Lissotriton vulgaris*) a kuňky obecné (*Bombina orientalis*). Z pohledu na ptáčí zástupce je přírodní rezervace jedním z nejcennějších území v CHKO Poodří, a to díky vysokému počtu zjištěných (124, z toho 53 druhů vodních ptáků) i hnízdících (94, z toho 34 druhů vodních ptáků) druhů např. zde hnízdící bukáček malý (*Ixobrychus minutus*), potápka černokrká (*Podiceps nigricollis*) a potápka roháč (*Podiceps cristatus*).

(Kneblová a kol. 2013)

6.10.2 Základní údaje o území PR Bartošovický luh

Název ZCHÚ:	Bartošovický luh
Kód ZCHÚ:	2237
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Správa CHKO Poodří, vyhláška č.5, 30.12.2002
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Nový Jičín
Katastrální území:	Bartošovice, Hukovice, Hladké Životice
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	298,0093 ha
Výměra ochranného pásma:	50 m od hranice chráněného území
(je-li vyhlášeno)	

Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2013 – 2022 (Kneblová a kol. 2013)
Jiná dokumentace:	Management rybníkářského hospodářství šetrného k přírodě (Faina a Příkryl 2001), IP výskytu mravenců rodu <i>Myrmica</i> Latreille a záplavový režim na totenových loukách (Bezděčková a Bezděčka 2008), IP měkčků (Beran 2007), IP Lepidoptera a Coleoptera (Czernik a Kašák 2011), IP obojživelníci a plazi (Jeziorsky 2011), IP vážky a vodní brouci (Jeziorsky 2011), IP botanický zaměřený na cévnaté rostliny (Czernik a Dočkalová 2012)

Předmět ochrany: Ochrana území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro Pooderský bioregion. Přirozeně meandrující tok řeky Odry, ekosystém Horního Bartošovického rybníka s litorálními porosty a s přilehlými drobnými vodními plochami, mokřady a rákosinami, souvislý pás aluviálních luk se zvodněnými příkopami a se skupinami rozptýlené mimolesní zeleně, zalesněná říční terasa s četnými prameništi a lesními mokřady, historický ovocný sad v terase s tradičními ovocnými odrůdami zdejšího regionu. Jednotlivé ekosystémy tvoří dohromady harmonický a funkčně propojený krajinný celek se zachovalým režimem přirozených povrchových rozlivů Odry a se soustředěným výskytem zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin.

(Kneblová a kol. 2013)

Cíl ochrany: Zvýšení heterogenity biotopů a tím podpora biodiverzity v území. Zvýšení druhové pestrosti luk, obnova výskytu ustupujících nebo v nedávné minulosti zaniklých populací zvláště chráněných a

zároveň evropsky významných druhů (modráška bahenního, ohniváčka černočárného, piskoře pruhovaného, čolka velkého, bukače velkého), které zde měly v minulosti vhodný biotop a ten se dá v současné době navrátit nebo zlepšit vhodnými managementovými zásahy. Uchování, případně zlepšení biotopů zvláště chráněných a zároveň evropsky významných druhů, které se doposud v PR vyskytují v uspokojivém stavu (velevrub tupý, moták pochop a ledňáček říční).

(Kneblová a kol. 2013)

6.10.3 Hodnocení současného stavu a péče

Tab 41: Hodnocení stavu v PR Bartošovický luh

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace Název území: Bartošovický luh Datum hodnocení: 4.10.2015
zachovalost	4	Zachovalost území je vyhovující z větší části. Území PR je rozděleno na část luční (SZ území PR), vodní plochy (rybník a meandr Odry) v S části území PR, sad ovocných dřevin ve V části a lesní plocha v J a JV části PR. V jednotlivých částech je snaha o zachování druhové biodiverzity. V části PR - lučních porostů jde o vhodné dodržování termínu sečení a nepoužívání hnojiv v době hnízdění lučních druhů ptáků a biologického cyklu motýlů. V lesnaté části PR (JV část) je porost tvořen dvěma etážemi. V horní etáži je porost tvořen starými duby letními (<i>Quercus robur</i>). Spodní etáž tvoří směs listnatých dřevin dubu letního (<i>Quercus robur</i>), jasanu ztepilého (<i>Fraxinus excelsior</i>) a olše lepkavé (<i>Alnus glutinosa</i>). Jako jednotlivě vtroušené se vyskytují další dřeviny včetně jilmu vazy (<i>Ulmus laevis</i>). Místy se objevují kotlíky dnes prosychajícího stanovištně nevhodného smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>) a topolu kanadského (<i>Populus x canadensis</i>), které jsou nahrazovány vhodnými listnatými dřevinami. V sadu bylo vysazeno 32 roubovaných odnoží k zachování jedinečných ovocných druhů (jabloně Boikovo, Červené tvrdé, Croncelské, Jadernička moravská a Boskoopské). V části Horního Bartošovického rybníku je dle plánu péče (Kneblová a kol. 2013) snaha zachovat chráněnou populaci piskoře pruhovaného

		(<i>Misgurnus fossilis</i>) a nepukalky plovoucí (<i>Salvinia natans</i>).
struktura	4	Struktura území je v jednotlivých částech odlišná (louky, vodní plochy, les), ale společně tvoří jeden celek s vysokou ochranou funkcí a biodiverzitou. Struktura porostů je souvislá, v lesní části území je diferencovaná tloušťkově i výškově. Nevhodné kultury smrku a topolu jsou postupně nahrazovány vhodnými listnatými dřevinami.
významné druhy	4	Stav populací významných druhů je setrvalý. Na území se vyskytuje dle plánu péče (Knebllová a kol. 2013) velké množství významných druhů rostlin a živočichů (94 druhů) ataké společenstev. V sadu jsou významné druhy původních ovocných stromů. Vzhledem k tomu, že plán péče (Knebllová a kol. 2013) vychází z rozborů IP významných druhů a tyto jsou z roku 2011 (co do aktuálnosti nejsou starší 5 let), dle použité metodiky (Svátek a Buček 2005) můžeme toto kritérium hodnotit. Snížené hodnocení je uděleno především pro útlum výskytu motýlů (modráška bahenního) a ptáků (bukače velkého a chřástala vodního)(Knebllová a kol. 2013).
reprodukce	4	Na většině lesnatého území je příznivá reprodukce dubu letního, jasanu ztepilého a olše lepkavé. V případě nahrazení smrkových porostů a porostů topolu v JV části jde o obnovu umělou s nutným zabezpečením oplocenkami. Živočišné i rostlinné druhy jsou v příznivém stavu (Knebllová a kol. 2013) a s dodržением stanovených postupů dle plánu péče (Knebllová a kol. 2013) hospodaření pro jednotlivé části území PR (louky, rybník, sad), je předpoklad zajištění vhodných podmínek pro jejich další reprodukci.
narušení obnovy	3	Přirozená obnova dřevinných druhů je ovlivněna okusem spárkatou zvěří. Hnízdící ptáci jsou v lokalitě rušeni nevhodným strojním kosením luk v době hnízdění a rušením turisty, kteří se snaží dostat mimo sjízdné komunikace k podmáčeným plochám a rákosinám se záměrem sledování vzácných druhů živočichů a rostlin (Knebllová a kol. 2013). K narušení obnovy lučních živočišných a rostlinných druhů negativně přispívá v posledních letech i prase divokého (<i>Sus scrofa</i>), které způsobuje škody na podmáčených loukách PR Bartošovický luh v centrální části území.
invazní a expanzivní druhy	3	V lesní a sadové části území PR se daří likvidovat bez černý (<i>Sambucus nigra</i>) a trnovník akát (<i>Robinia pseudacacia</i>) mechanicky, který se zde vyskytuje v malých plochách. Na lukách v blízkosti potoků a melioračních kanálů je likvidována křídlatka japonská (<i>Reynoutria japonica</i>) a netýkavka žláznatá (<i>Impatiens glandulifera</i>) vyskytující se v pásových plochách. V břehových porostech Odry (SZ území) a v lesních porostech (JV část území) se roztroušeně objevují jedinci topolu kanadského (<i>Populus x canadensis</i>).

sklárky a odpad	4	Na celém území byl pozorován jen výjimečný výskyt odpadků, sklárky nezjištěny.
jiné negativní vlivy	3	Zemědělská výroba ovlivňuje PR hlukem při sečení lužních luk přímo na území PR v centrální a SZ části PR. Lokálně zde negativně působí i velká návštěvnost cykloturistů a pěších turistů (hluk a sešlap) a také činnost mysliveckých spolků (myslivecká příkrmovací zařízení, střelba). Další negativní vlivy jsou netradiční. První je působení zvěře, prasete divokého (<i>Sus scrofa</i>), které způsobuje škody na podmáčených loukách území PR v centrální části PR, a druhým negativním vlivem jsou krádeže dřeva v JV části území (Kneblová a kol. 2013).

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr. 60: „Zanedbaný“ porost bezu černého (*Sambucus nigra*) ve V části území PR Bartošovický luh.

Obr.61: Myslivecká zařízení na území PR Bartošovický luh. Negativní dopad mají ty chátrající a příkrmovací zařízení, pozitivní je řízená redukce stavu spárkaté zvěře s jejich pomocí.

Tab 42: Hodnocení péče v PR Bartošovický luh

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Bartošovický luh
		Datum hodnocení:	4.10.2014
dokumentace	5	Plán péče (Kneblová a kol. 2013) je zpracován podrobně s veškerými náležitostmi. Jsou v něm zpracovány všechny výše uvedené IP a druhové sčítání, rovněž v příloze jsou přehledně uvedeny mapové podklady.	
značení hranic	2	Pruhové značení hranic je částečně provedeno, v JZ části území ovšem nerealizované (louky), chybí umístění sloupků s pruhovým značením. Tabulky se státním znakem	

		jsou umístěny na přístupech do PR - 7 ks (poškozeny v J a JV části území 3x). Červené značení hranice území je výrazné, v S, V a JV části území se značky nachází příliš daleko od sebe.
cesty	4	Na území PR je pouze mírný negativní vliv sítě cest. Cesty a jsou udržované, v místech zákazu vjezdu jsou instalovány závory. V jihovýchodní části zalesněného území je lesní cesta narušena erozí. Cesty jsou využívány turisty, popř. zemědělci, rybáři a členy mysliveckých spolků. Provoz po komunikacích ovlivňuje hlukem faunu této přírodní rezervace.
ochranné pásmo	4	V ochranném pásmu je zřetelný vliv činnosti zemědělské výroby. V celém území ochranného pásma se intenzivně hospodáří s jediným vlivem na území PR a tím je hluk ovlivňující hlavně hnízdící ptactvo. Dle dohody se zemědělským podnikem a plánu péče (Kneblová a kol. 2013) zde zemědělský podnik nepoužívá chemická ani přírodní hnojiva z důvodu splachu do Horního Bartošovického rybníku (Kneblová a kol. 2013).
omezování vnějších negativních vlivů	3	Okolní negativní vlivy turistiky a vjezdu do PR jsou omezovány instalací přejezdových závor (omezení provozu vozidel a následně i turistického ruchu, zamezení krádeží dřeva). Provoz po komunikacích a turismus ovlivňuje hlukem faunu této přírodní rezervace. Ke zmírnění stále většího tlaku spárkaté zvěře (srnčí v lesním porostu, prasete divokého (<i>Sus crofa</i>) na loukách a v lesním porostu), jsou na území PR instalována myslivecká zařízení vhodná k regulaci stavu (J a JV část území). Negativní vliv hluku při kosení luk a přípravě zemědělské půdy však nelze ovlivnit.
péče o obnovu	4	Péče o obnovu je v PR realizována dle plánu péče (Kneblová a kol. 2013). V lesní části jsou instalovány oplocenky, popřípadě je obnova chemicky ošetřována, kácení stanovištně nepůvodního smrku v J části území bylo také při terénním průzkumu zjištěno. Kosení luk je prováděno mimo období hnízdění chráněných ptáků a po vývoji chráněných motýlů. V rybničním chovu se uplatňují domácí druhy ryb (kapr, štika) aby se zabránilo invazi nepůvodních druhů ryb a obsádka je přikrmována (Kneblová a kol. 2013). V sadu jsou vysazeny podnože hrušně plané, které jsou naroubovány původními ovocnými druhy (zjištěno terénním průzkumem).
zásahy	4	Prováděné zásahy hodnoceny stupněm 4. V období platnosti předchozího plánu péče byly nastaveny oboustranně nejvhodnější podmínky zásahů na lukách (CHKO x zemědělský podnik), zásahy na rybníku (CHKO x rybáři), (Kneblová a kol. 2013). V lesní části (J a JV území) je realizována přeměna porostu s nežádoucím topolem a smrkem a je realizována mechanická likvidace

		invazních druhů rostlin (křídlatka, netýkavka). V porostu je také ponecháváno tzv. mrtvé dřevo, které se pravděpodobně stává cílem ilegální těžby.
dosahování cílů ochrany	3	Existují středně významné nedostatky v dosahování cíle ochrany zejména v nedodržování stanovených postupů hospodaření na lukách (kosení v nevhodných termínech), případně na rybníku (při výlovu objeveny plevelné ryby - střevlička a karas stříbrný), (Kneblová a kol. 2013). O redukci stavu spárkaté zvěře můžeme pouze diskutovat (pravdivost poskytnutých údajů odlovu členy mysliveckého spolku). V sadu je dosahování cílů ochrany zabezpečeno s nutnými zásahy dle plánu péče (Kneblová a kol. 2013), které ale nejsou prováděny v potřebných intervalech (sečení travin v podzimních měsících nebylo provedeno, zjištěno při terénním průzkumu).

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.62: Značení hranic v PR Bartošovický luh je jedno s nejslabších hodnocených kritérií. Tabulka se státním znakem, který se stal zřejmě suvenýrem vandala v jižní části území.

Obr.63: Doplnkové informativní tabule s odpočívadlem a košem na odpadky v PR Bartošovický luh jsou také "ovlivněny" turismem.

6.10.4 Výsledné hodnocení

tab.43: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PR Bartošovický luh	stupeň	masový koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10

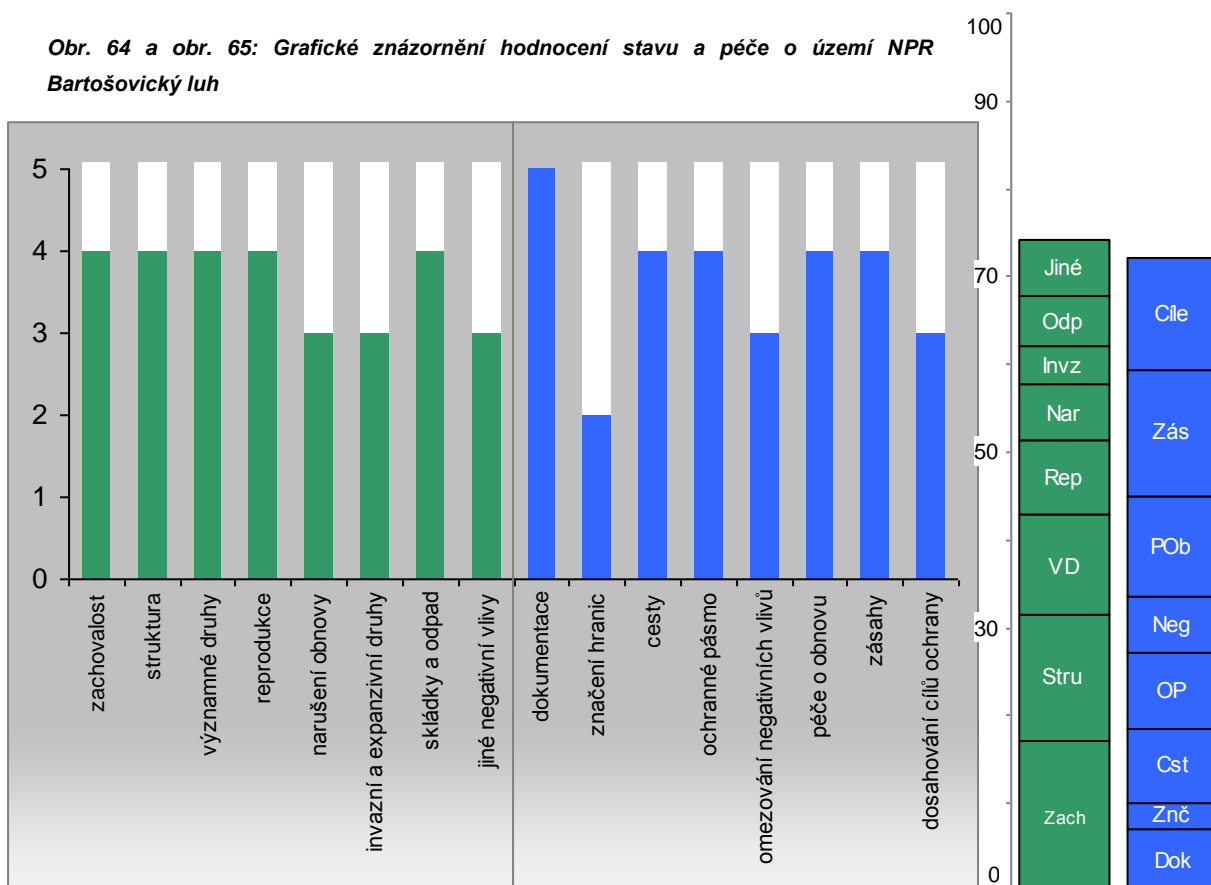
tab.44: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PR Bartošovický luh	stupeň	masový koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	2	1	2

významné druhy	4	2	8
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
sklárky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 74 dobrý		

cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	4	1,5	6
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	3	3	9
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 72 dobrá		

Obr. 64 a obr. 65: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o území NPR Bartošovický luh

Současný stav PR Bartošovický luh je hodnocen jako dobrý. Na území převládají lesní porosty s druhovou skladbou blízké skladbě přirozené, ovocný sad je zachováván výsadbou ovocných druhů, společenstva rybníku jsou také v příznivém stavu. Nejhůře hodnocena jsou kritéria jiné negativní vlivy, narušení obnovy a invazní a expanzivní

druhy, kde významnou úlohu hraje vliv tlaku zvěře a zemědělské hospodaření na území PR.

Péče o PR Bartošovický luh je celkově hodnocena jako dobrá. Úroveň péče odpovídá současnému stavu. Je patrná aktivní snaha správce území o udržení a zlepšení stavu rezervace, je ale potřeba koordinace zásahů a termínů provádění těchto zásahů především se zemědělským podnikem. V lesní části dochází k obměně porostů nepůvodního smrku a topolu, snaha je o snížení škod zvěří na obnově a v lučních společenstvech. Dochází k jednáním a dohodám s podniky obdělávajícími zemědělsky využitě plochy PR a okolí PR. Udržování cest a stezek vede k udržení turistů na značených trasách.

Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Bartošovický luh:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

6.10.5 Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Bartošovický luh

- Doplnit a provést pruhové značení hranic PR za pomoci instalace hraničních sloupků
- Stanovit přesné termíny kosení porostů luk v závislosti na fenotypu významných rostlinných druhů a hnízdění chráněných druhů ptáků

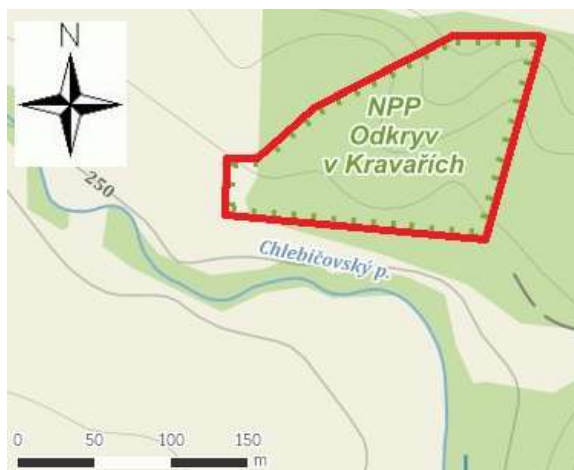
6.11 NPP ODKRYV V KRAVAŘÍCH

6.11.3 Poloha a přírodní charakteristika území

Jde o opuštěnou pískovnu 1 km severozápadně od města Kravaře v nadmořské výšce 254 – 275 m.

(Škrášek 2006)

Obr.66: mapa území NPP Odkryv v Kravařích

Geomorfologické poměry

Souvrství čtvrtohorních sedimentů dosahující v okolí Odkryvu až 60 m mocnosti spočívající na neogenních jílech v podloží. západní a střední části stěny tilly ostře nasedají na šedavě hnědožluté jemnozrné fluvialní písčité štěrky s eratickými bloky a tenkými jílovými čočkami. Ve východní části odkryvu byla zjištěna menší kralovcových hnědožlutých štěrkopísků s horizontálním zvrstvením.

(Škrášek 2006)

Geologické a pedologické poměry

V souvrství uloženin kvartérního stáří jsou zastoupeny jednak sedimenty halštrovského (elsterského) kontinentálního ledovce (glacifluviální štěrkopisky a till basální morény), fluvialní písčité štěrky spodní akumulace hlavní terasy z chladného úseku holsteinského interglaciálu a jednak sedimenty sálského zalednění. Nejmladším členem čtvrtohorního souvrství je sprašový komplex viselského stáří. Charakteristická je přítomnost tzv. „souvků“, štěrkových valounů, které dosahují řádově centimetrových

velikostí. V této formě byly na území České republiky transportovány úlomky hornin, které ledovec při svém pohybu směrem na jih erodoval. Z konkrétních hornin tak nalezneme červenou žulu a další granitoidy, dále porfyry a různé metamorfity. Nechybějí ani křídlové pískovce a miocénní lignity. Značný podíl tvoří valouny křemene a místních hornin. Povrch terénu v nadloží tillů je pokryt sprašovými závějemi z nejmladšího stadiálního období viselského glaciálu (würm).

(Škrášek 2006)

Hydrologické a klimatické poměry

Celé území náleží do mírně teplé oblasti MT10 s počtem dnů s průměrnou teplotou nad 10°C 140 až 160 dní a s celkovým úhrnem srážek ve vegetačním období v rozmezí 400 až 450 mm. Žádný vodní tok ani vodní objekt (rybník) v blízkosti PP neleží.

(Škrášek 2006)

Botanické poměry

Z hlediska mapy potenciální přirozené vegetace se území nachází v oblasti acidofilních bezkolencových doubrav. Z botanického hlediska patří k nejcennějším a k druhově nejbohatším částem území prostor stěn a vrcholu malé pískovny. Na „nezapojeném podkladu“ tak mohou prosperovat druhy jako lipnice smáčknutá (*Poa compressa*), mrvka myší ocásek (*Vulpia myuros*), mateřídouška (*Thymus sp.*), třezalka tečkovaná (*Hypericum perforatum*), hvozdík kartouzek (*Dianthus carthusianorum*), hadinec obecný (*Echium vulgare*) a jetel rolní (*Trifolium arvense*). Z dřevinných druhů jsou zde náletové dřeviny: jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), javor mléč (*Acer platanoides*), habr obecný (*Carpinus betulus*) a borovice lesní (*Pinus sylvestris*). Z nepůvodních druhů rostlin se zde vyskytují vlčí bob (*Lupinus polyphyllus*), křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*) a trnovník akát (*Robinia pseudacacia*).

(Škrášek 2006)

Zoologické poměry

V území nebyl doposud prováděn komplexní zoologický průzkum. Jednorázově zde byl proveden inventarizační průzkum bezobratlých se zaměřením na skupinu Coleoptera. Hojně vyskytující se na území PP je zástupce plazů ještěrka obecná (*Lacerta agilis*).

(Škrášek 2006)

6.11.4 Základní údaje o území NPP Odkryv v Kravařích

Název ZCHÚ:	Odkryv v Kravařích
Kód ZCHÚ:	287
Kategorie ZCHÚ:	Národní přírodní památka
Zřizovací předpis:	Severomoravský KNV, předpis č. 754/41, 24.4.1979

Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Kravaře
Katastrální území:	Kravaře ve Slezku
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří

Výměra ZCHÚ:	1,6571 ha
Výměra ochranného pásma:	3,5549 ha
(je-li vyhlášeno)	

Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2007 - 2015 (Škrášek 2006)
Jiná dokumentace:	IP botanický (Cimalová 2000), IP entomologický (Stanovský 2001), IP denní motýli (Beneš 2005)

Předmět ochrany:	Těžbou štěrkopísku obnažené žlutohnědé souvkové hlíny s typickou příměsí severských hornin (skandinávských žul, baltských pazourků apod.) které sem byly nasunuty ledovcovou činností. Území tvoří součást tzv. hlučinské náporové morény. Útvary neživé přírody: Souvrství čtvrtohorních sedimentů dosahující v okolí Odkryvu až 60m mocnosti.
-------------------------	---

(Škrášek 2006)

Cíl ochrany:

MZCHÚ poskytuje možnost studia čelní náporové morény na jihozápadním okraji Hlučínské pahorkatiny. Lokalita má význam pro stratigrafii střeoevropského kvartéru a v minulosti byla navržena jako parastratotyp kontinentálního zalednění sálského stáří. Zachování tohoto geologického útvaru ve stavu umožňujícím jeho studium je základním dlouhodobým cílem ochrany.

(Škrášek 2006)

6.11.5 Hodnocení současného stavu a péče

Tab 45: Hodnocení stavu v NPP Odkryv v Kravařích

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní památka
		Název území: Odkryv v Kravařích
		Datum hodnocení: 6.11.2014
zachovalost	2	Na území NPP je hlavním předmětem ochrany pískovcový odkryv (Škrášek 2006). Zachovalost pískovcové stěny je částečně nevyhovující. Pískovcová stěna (S část území NPP) vykazuje erozní nestabilitu vlivem klimatických podmínek, zvětráváním dochází k postupným sesuvům pískovce. Vliv na zachovalost má i okolní zemědělská činnost. Vrcholová hrana odkryvu je nestabilní, hrana je přeorávána a dochází rovněž k sesuvům svrchní části odkryvu. Na podkladu pískovce s úrodnou půdou ve spodní části odkryvu vyrůstá náletový porost, který tvoří náletové dřeviny: jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), keře růže šípkové (<i>Rosa canina</i>) a trnka obecná (<i>Prunus spinosa</i>). Plocha zarůstá travním porostem, který sahá do 2/3 pískovcového odkryvu. Výskyt dřevin a zarůstání odkryvu je zde nežádoucí. Vyjímkou je růže keltská (<i>Rosa gallica</i>), která se zde také vyskytuje a NPP Odkryv v Kravařích je jedinou známou lokalitou na Hlučínsku (Škrášek 2006).
struktura	n	Kritérium nehodnoceno, vzhledem k tomu, že předmětem ochrany je abiotický útvar.
významné druhy	n	Dle plánu péče (Škrášek 2006) se na území NPP vyskytuje ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>) jako významný živočišný druh. V době terénního průzkumu nebyl pozorován, a proto je toto

		kritérium nehodnoceno.
reprodukce	n	Kritérium nehodnoceno, vzhledem k tomu, že předmětem ochrany je abiotický útvar.
narušení obnovy	n	Kritérium nehodnoceno, vzhledem k tomu, že předmětem ochrany je abiotický útvar.
invazní a expanzivní druhy	2	Na území NPP je vysoký výskyt invazních a expanzivních druhů. Ve střední a V části území NPP je to jednotlivý výskyt trnovníku akátu (<i>Robinia pseudacacia</i>), v západní laguně je neprostupný porost bezu černého (<i>Sambucus nigra</i>) a ve východní části OP území je plocha křídlatky japonské (<i>Reynoutria japonica</i>) a vlčího bobu (<i>Lupinus polyphyllus</i>). Expanzivní je také růst růže šípkové (<i>Rosa canina</i>) a trnky obecná (<i>Prunus spinosa</i>) na patě odkryvu a výskyt kopřivy dvoudomé (<i>Urtica dioica</i>) ve V části území NPP.
skládky a odpad	3	V území NPP byly při terénním průzkumu lokalizované jednotlivé malé skládky převážně komunálního odpadu z pobytových tábornických akcí obyvatel nedaleké zástavby.
jiné negativní vlivy	3	Negativní vlivy ovlivňující území PP jsou dva. Prvním je zemědělská výroba, která ovlivňuje hlavní předmět ochrany dle plánu péče (Škrášek 2006). Dalším vlivem je turistika a pobyt obyvatel blízké zástavby v NPP. Na území NPP zanechávají ohniště, odpady a degradují odkryv.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr. 67: Ohniště v centrální části NPP Odkryv v Kravařích.

Obr.68: V laguně ve V části území NPP Odkryv v Kravařích se "daří" expanzivnímu bezu černému (*Sambucus nigra*).

Tab 46: Hodnocení péče v NPP Odkryv v Kravařích

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní památka
		Název území: Odkryv v Kravařích
		Datum hodnocení: 6.11.2014
dokumentace	5	Dokumentace je kompletní, se všemi náležitostmi. Plán péče (Škrášek 2006) je platný do roku 2015. Obsahuje mapové přílohy i plánované zásahy s finanční rozvahou. IP jsou zpracované a aktuální.
značení hranic	1	Pruhové značení hranic NPP je nedostatečné. V S a V části chybí úplně, v Z části byly nalezeny pouze tři pomocné označnický (ocelové sloupky s pruhovým značením). Tabulka s velkým státním znakem je instalována na přístupové cestě (1x). U paty odkryvu je instalována informační tabule k této NPP. Byla by potřebná instalace sloupků s pruhovým značením hranice NPP, hlavně k orientaci při orbě a zemědělské činnosti v okolí NPP, a instalace informačních tabulí na V a Z okraji NPP u přístupových cest.
cesty	4	Cesta vedoucí do centrální části území PP je dnes využívána pouze turisty, cesta v J části vede v OP a je využívána k dopravě zemědělských strojů. Tato cesta je v době nepříznivých klimatických podmínek viditelně povrchově hutněna průjezdem těžké zemědělské techniky.
ochranné pásmo	3	Ochranné pásmo neúplně splňuje svoji funkci v S části území, kde prakticky koresponduje s hranicí NPP, je zde negativní vliv zemědělského hospodaření stejně jako v Z a J části území OP. Ve V části OP je vysoký výskyt invazních druhů - vlčí bob (<i>Lupinus polyphyllus</i>) a křídlatka japonská (<i>Reynoutria japonica</i>). Ve V části OP a podél přístupové cesty (J část území OP) byly nalezeny tři malé skládky komunálních odpadků.
omezování vnějších negativních vlivů	2	Omezování negativních vlivů je nedostatečné. Není viditelné vyznačení hranic NPP, dochází k priorování území NPP v S části území. Turistika není rovněž omezována (chybí zákazové či informační tabule) se svým negativním vlivem na území NPP (ohnišť, odpadky a mechanická degradace odkryvu).
péče o obnovu	n	Kritérium nehodnoceno, vzhledem k tomu, že předmětem ochrany je abiotický útvar.
zásahy	2	Navrhované zásahy dle plánu péče (Škrášek 2006) byly realizovány jen částečně. Kosení hrany odkryvu v severní části realizováno v minulosti (fotodokumentace z plánu péče), dnes je na místě zatravnění obdělávané pole, odstraňování buřeně z paty odkryvu 2– 3 roky neprováděno (absence zásahu zjištěna při terénním průzkumu pro účely

		tohoto hodnocení NPP), likvidace invazních druhů (řezem ani chemicky) ve V části území a OP neprováděna (terénní průzkum), odstranění smrkového kůrovcového dříví z V části NPP bylo prováděno (terénní průzkum). Potřebným opatřením je instalace ocelových označnicků s pruhovým značením hranice NPP, které by v S části území NPP byly orientačním bodem pro zemědělské obhospodařování horní hranice odkryvu.
dosahování cílů ochrany	2	V dosahování cílu ochrany NPP Odkryv v Kravařích jsou zásadní nedostatky. V době končící platnosti stávajícího plánu péče (Škrášek 2006) nejsou prováděny téměř žádná doporučená opatření a tím je dosažení cíle ochrany zásadně ohroženo, stejně jako existence předmětu ochrany.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.67: Horní zlomová hrana pískovcového odkryvu prioritována zemědělským podnikem. V popředí torzo mysliveckého posedu.

Obr.68 : Východní část ochranného pásma „ovlád“ porost invazní křídlatky japonské (Reynoutria japonica).

6.11.6 Výsledné hodnocení

tab. 47: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu NPP Odkryv v Kravařích	stupeň	masový koeficient	počet bodů
zachovalost	2	3	6
struktura	n	2,5	
významné druhy	n	2	

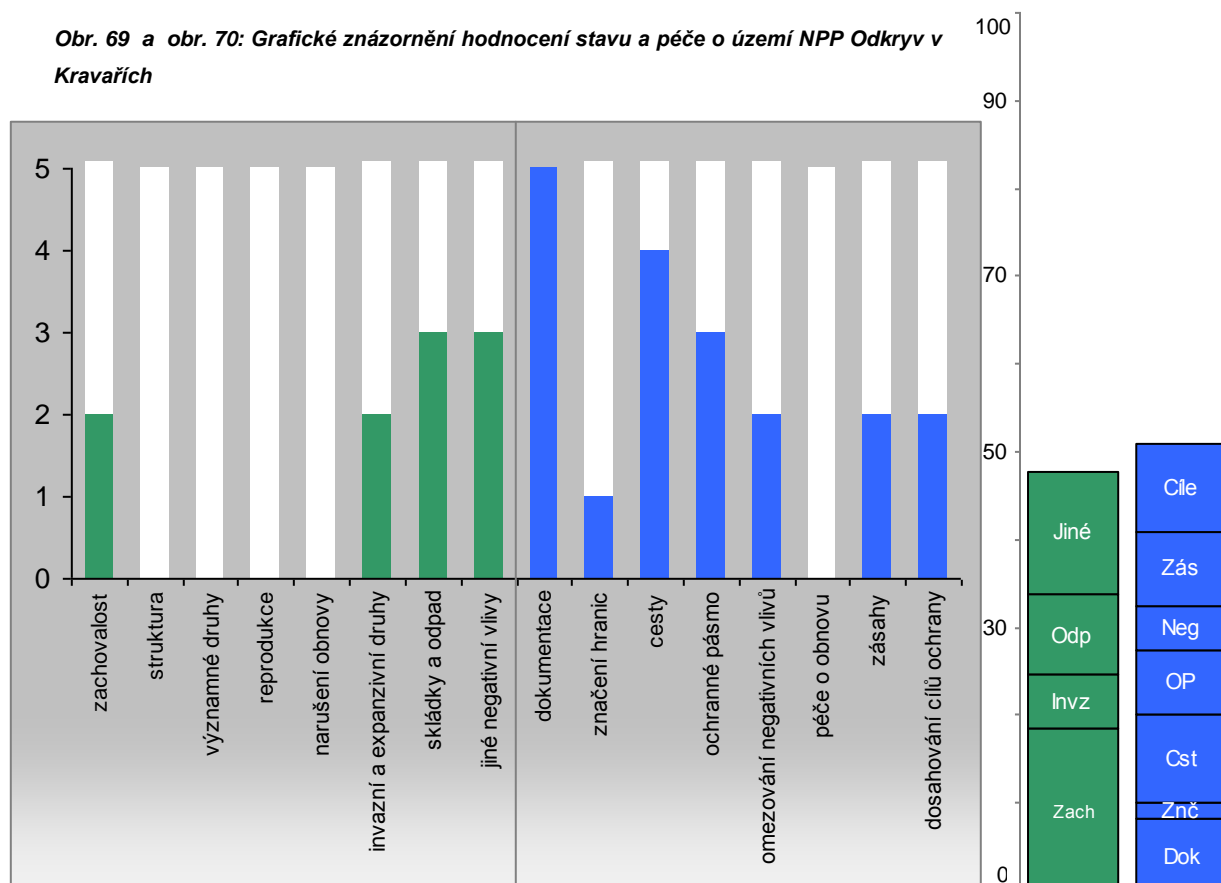
tab.48: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o NPP Odkryv v Kravařích	stupeň	masový koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	1	1	1
cesty	4	1,5	6

reprodukce	n	1,5	
narušení obnovy	n	1,5	
invazní a expanzivní druhy	2	1	2
sklárky a odpad	3	1	3
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 48 špatný		

ochranné pásmo	3	1,5	4,5
omezování vnějších neg. vlivů	2	1,5	3
péče o obnovu	n	2	
zásahy	2	2,5	5
dosahování cílů ochrany	2	3	6
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 51 průměrná		

Obr. 69 a obr. 70: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o území NPP Odkryv v Kravařích

Stav NPP Odkryv v Kravařích je špatný. Celkový stav území NPP je ovlivňován negativními vlivy na území NPP včetně hojného výskytu invazních a expanzivních rostlin. Prostředí NPP (bývalá pískovna) umožňuje svou polohou nerušený tábornický pobyt. Přítomnost osob a jejich dlouhá pobytová doba negativně působí na celé území

NPP Odkryv v Kravařích a spolu s okolní intenzivní zemědělskou výrobou mohou vést k postupné degradaci chráněného území.

Péče o území NPP Odkryv v Kravařích je hodnocena jako průměrná. Je zde patrná absence zásahů a navržených opatření bez jakékoliv eliminace negativních vlivů působících na území NPP (zemědělství, turistika, invazní a expanzivní druhy).

Podrobné hodnocení stavu dokumentace NPP Odkryv v Kravařích:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

6.11.7 Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v NPP Odkryv v Kravařích

- Provedení pruhového značení hranice NPP za pomoci označnicků.
- Úprava hranice ochranného pásma v S části území nad hranou odkryvu zatravněním 50 m pásu pole od hranice NPP.
- Instalace informativních (zákazových) tabulek k chování na území NPP.
- Likvidace náletových, invazní a expanzivních dřevin v NPP.

6.12PP LANDEK

6.12.3 Poloha a přírodní charakteristika území

Území NPP Landek leží mezi obcemi Koblov a Petřkovice. Centrem území je vrch Landek, který je tvořen uhelnými slojemi s dokladovaným dobýváním uhlí od mladšího paleolitu. Celé území je zalesněno.

(Kněblová a kol. 2006)

Obr. 71: mapa území PP Landek

Geomorfologické poměry

Zájmové území patří do soustavy Vněkarpatské sníženiny, podsestavy Severní Vněkarpatské sníženiny, celku Ostravská pánev, okrsku Ostravská niva. Leží na vyvýšeném ostrohu nad soutokem Odry a Ostravice v nadmořské výšce 208-280 m. Jde o stupňovitý hřbet vystupující mezi Petřkovicemi a Koblovem. Na jižním a jihovýchodním okraji ZCHÚ v příkrém, místy skalnatém svahu, vystupují výchozy strmě uložených vrstev karbonského ostravského souvrství se slojemi černého uhlí.

(Kněblová a kol. 2006)

Geologické a pedologické poměry

Hřbet vrchu Landek je tvořen tektonicky vysunutou krou svrchnokarbonských hornin. Jeho povrch je pokryt sprašovými hlínami, glaci-fluviálními sedimenty sálského zalednění a místy miocénními jíly a písky. Na svazích leží deluviální hlíny.

Převažujícím půdním typem jsou kambizemě, následují pseudogleje a luvizemě. Převážná část povrchu půd obsahuje vrstvu popílku, který má velký obsah základních živin.

(Knéblová a kol. 2006)

Hydrologické a klimatické poměry

Landek leží na území povodí Odry nad soutokem řeky Odry a Ostravice. Ze západní strany je ohraničen nivou Ludgeřovického potoka. Lokalita leží v mírně teplé klimatické oblasti M10. Podnebí je mírně teplé až teplé, bohaté na srážky. Roční úhrny srážek se pohybují kolem 770 mm, roční průměrné teploty kolem 8,5 °C. Převládá zde západní proudění vzduchu.

(Knéblová a kol. 2006)

Botanické poměry

Na území NPP jako přirozené společenstvo převládá mozaika ostřicové dubohabřiny (*Carici pilosae-Carpinetum*) plynule přecházející do ostřicové bučiny (*Carici pilosae-Fagetum*). V bylinném porostu se vyskytují zejména rostlinné druhy charakteristické pro ostřicové dubohabřiny. Z dřevinných druhů jsou zastoupeny na území NPP tyto druhy: dub letní (*Quercus robur*), dub zimní (*Quercus petraea*), buk lesní (*Fagus sylvatica*), bříza bělokorá (*Betula pendula*), javor mléč (*Acer platanoides*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*). Z nepůvodních druhů, dnes invazních, to jsou dub červený (*Quercus rubra*) a trnovník akát (*Robinia pseudacacia*).

(Knéblová a kol. 2006)

Zoologické poměry

Na území NPP je zajímavý výskyt brouků vázaných na tyto podmínky (xylofágní a mykofágní druhy). Na Landeku byli nalezeni vzácní drabčící *Staphylinus compressus* a *Siagonium quadricorne*. Zachovalý lesní porost je rovněž cenný pro hnízdění rozličných druhů ptáků se zástupci lejskem šedým (*Muscicapa striata*) a žludou hajní (*Oriolus oriolus*).

(Knéblová a kol. 2006)

6.12.4 Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Landek
Kód ZCHÚ:	207
Kategorie ZCHÚ:	Národní přírodní památka
Zřizovací předpis:	ONV Opava, předpis č. I-škol. 456/66/Sr, 12.8.1966
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Ostrava
Katastrální území:	Koblov, Petřkovice u Ostravy
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	85,7025 ha
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	50 m od hranice chráněného území
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2008-2016 (Knéblová a kol. 2006)
Jiná dokumentace:	IP ornitologický (Czernik Kočvara 2002), IP Houby (Balner a kol. 2003), IP botanický (Dočkalová 2004), IP rostlinných společenstev (Dočkalová 2005)
Předmět ochrany:	Ochrana celého souboru lesních porostů vrchu Landek v rámci komplexního kulturního a osvětového využití tohoto krajinného celku. Společenstva: Ostřicová dubohabřina (<i>Carici pilote–Carpinetum</i>), ostřicová bučina (<i>Carici pilosae–Fagetum</i>), Lipová dubohabřina (<i>Tilio–Carpinetum</i>). Útvary neživé přírody: výchozy se slojemi uhlí o mocnosti až 80 cm. (Knéblová a kol. 2006)

Cíl ochrany:

Jedinečné ukázky výchozů slojí kamenného uhlí ostravského souvrství a soubor zachovalých antropogenních tvarů jako cenných dokladů historie těžby uhlí na Ostravsku. Ponechání přírodě blízkých porostů samovolnému vývoji jako ukázkou dynamicky se vyvíjejícího lesního ekosystému uprostřed průmyslové aglomerace Ostravska, který je cenným biotopem typických i vzácných společenstev rostlin a živočichů. Postupná, nenásilná přeměna porostů na porosty s přirozenou a přírodě blízkou skladbou dřevin. Zachování všech předmětů ochrany pro vědecké, vzdělávací a výchovně-osvětové účely. Vytvořit modelové území spojující ochranu přírody s využitím ke krátkodobé rekreaci.

(Knéblová a kol. 2006)

6.12.5 Hodnocení současného stavu a péče

Tab 49: Hodnocení stavu v NPP Landek

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní památka
		Název území: Landek
		Datum hodnocení: 8.11.2014
zachovalost	3	Zachovalost tohoto území je průměrná. Lesnatou část tvoří převážně náletové dřeviny původních porostů dubu letního (<i>Quercus robur</i>), dubu zimního (<i>Quercus petraea</i>), habru obecného (<i>Carpinus betulus</i>), javoru mléče (<i>Acer platanoides</i>), javoru klenu (<i>Acer pseudoplatanus</i>), jasanu ztepilého (<i>Fraxinus excelsior</i>) a jilmu vazu (<i>Ulmus laevis</i>), ale také dříve cíleně pěstované stanovištně a geograficky nepůvodní dřeviny - dub červený (<i>Quercus rubra</i>), smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>) a borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>), které zaujímají v porostu 6% zastoupení. V odlesněných částech S a SV části území se vyskytuje invazní trnovník akát (<i>Robinia pseudacacia</i>), který zde vytváří souvislé plochy a pionýrská bříza bělokora (<i>Betula pendula</i>). Ve střední části území NPP se na malých plochách udržely vzorové zbytky přirozeného lesa 3. vegetačního stupně,

		a to jak z hlediska dřevinné skladby, tak i z hlediska prostorového uspořádání. Zachovalost výchozů slojí (stěny uhelných bloků) je stabilní, ovlivňována je ale náletovými dřevinami, které mírně rozrušují povrch stěny. Snížené hodnocení kritéria zachovalosti ovlivňují i objekty na území NPP z doby, kdy toto plnilo rekreační funkci. Je zde objekt vily s navyžitou zahradou a tenisové kurty, postaveny bez náležitého stavebního povolení (Kněblová a kol. 2006), vše v Z části NPP.
struktura	3	Lesní porost je převážně dvouetážový. Dřevinná skladba je ovlivněna hospodařením v těchto územích uhelných slojí. Porosty smrku, borovice (stanovištně nepůvodní) a dubu červeného (geograficky nepůvodní) jsou nevhodné pro daný 3. LVS v Z a V části území NPP. Věková struktura lesního porostu je rozmanitá, převážně ve střední části území, od mlazín po vyspělou kmenovinu dubu. V těchto porostech je zastoupeno také tlející ležící dřevo. Struktura uhelných výchozů je narušována zarůstáním náletovými dřevinami (bříza, jasan).
významné druhy	n	K významným druhům na území NPP patří lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>), otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>), batolec duhový (<i>Apatura iris</i>), ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>), slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>), lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>) a žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>), (Kněblová a kol. 2006). Tyto druhy nebyly pozorovány při terénním průzkumu, nebudou tedy hodnoceny.
reprodukce	4	Reprodukce všech dřevinných druhů je dostatečná, probíhá na celé ploše území v dostatečné míře. Nepůvodní druhy (smrk, dub červený a borovice) se také přirozeně zmlazují. Také je v S části NPP patrné zmlazování invazního trnovníku akátu (<i>Robinia pseudacacia</i>).
narušení obnovy	4	Při terénním průzkumu bylo pozorováno znatelné narušení přirozené obnovy dřevin na plochách v S a centrální části území NPP, na kterém se podílí spárkatá zvěř okusem. Jde především o selektivní okus zmlazení dubu.
invazní a expanzivní druhy	3	K expanzivním druhům lze v NPP Landek uvést dub červený (<i>Quercus rubra</i>), který se včlenil do většiny porostů střední a Z části území jako druh geograficky nepůvodní. V S a SV části území se zmlazuje trnovník akát (<i>Robinia pseudacacia</i>) a v okrajových částech cest v území PP i na SV a J hranici PP můžeme pozorovat porosty křídlatky japonské (<i>Reynoutria japonica</i>).
skládky a odpad	3	Vlivem blízké zástavby (SZ, S a SV okraje NPP Landek) bylo při terénním průzkumu lokalizováno několik malých skládek odpadu, včetně odpadu obsahující nebezpečné prvky (rozbité zářivkové trubice v SV části území) a v blízkosti chodníkových tras a cest byly nacházeny jednotlivé odpadky. To lze přičíst na

		vrub vysoké turistické návštěvnosti PP Landek.
jiné negativní vlivy	3	K dalším negativním vlivům můžeme připočítat znečištěné prostředí a ovzduší. Území NPP Landek patřilo k centru hornického průmyslu na Ostravsku, a tudíž zde můžeme nalézt zbytky kabelového vedení, litinové trubky, plastové průduchy a další pozůstatky zabezpečení těžby uhlí. A ještě jeden negativní vliv polohy NPP Landek - a to je stálý hluk z okolní průmyslové oblasti a cest v Z okraji NPP. Vliv turismu je také znatelný na území NPP v podobě zanechaných odpadků, sešlapu vegetace a občasným projevům vandalizmu.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.72: V NPP Landek lze nalézt i tento průmyslový odpad, rozbité zářivkové trubice (SV část území).

Obr.73: Kolem cest v NPP Landek se vyskytují porosty invazní křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*).

Tab 50: Hodnocení péče v NPP Landek

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní památka
		Název území: Landek
		Datum hodnocení: 8.11.2014
dokumentace	5	Dokumentace je úplná, plán péče (Knéblová a kol. 2006) je platný, obsahuje i názorné a přehledné mapové přílohy. IP jsou zpracovány, ale nejsou aktuální (IP starší 5 let). Je doporučeno provést aktuální IP.
značení hranic	4	Pruhové značení hranic je viditelné, místy nesouvislé v SZ a JV části území NPP, proto udělen stupeň 4. Tabulky se státním znakem jsou instalovány na přístupech do NPP, J část 2x, SZ 1x. Značení území je doplněno dodatkovými tabulemi k historickým nálezům (JZ část území u vstupu od hornického muzea) a tabulemi naučné stezky, která vede

		středem území NPP Landek od JZ k SV.
cesty	3	Vliv sítě cest na území NPP Landek je znatelný. Široká cesta rozděluje území NPP na S a J část (vede po ní naučná stezka). Další přístupové cesty jsou využívány k příjezdu vozidel do NPP (v Z části území objekt vily, zahrada a kurt, jejichž majitelem je soukromá osoba), nebo jako turistické, respektive cykloturistické stezky (J a S část území). Opět zde hraje roli neukázněnost turistů, kteří vytváří nové chodníky s následkem působení eroze cest a sešlap okolní vegetace.
ochranné pásmo	2	OP plní svou funkci velmi omezeně. Od J části přes Z k S části je v OP hustá zástavba. Zde negativně působí stálý hluk a znečišťování území odpady. V J části OP je hornické muzeum (negativní vliv turistů na území) a JV část OP tvoří řeka Odra, která při zvýšené hladině zanáší OP území semeny invazní křídlatky, a ta se zde plošně zmlazuje. V SV části území OP, kterou tvoří pole a zahrady je také patrný negativní vliv zemědělského hospodaření (hluk strojů, používání hnojiv) a zahrádkářů (hluk–strojů, nářadí, zahradní slavnosti a skládkování biologických a komunálních odpadů na území OP).
omezování vnějších negativních vlivů	3	Omezování vnějších negativních vlivů (hluk a znečištěné ovzduší) působící na území NPP není dost dobře možné omezit či ovlivnit, a je to dáno polohou NPP Landek v centru průmyslové části Ostravy. Jiná situace je u omezování negativního vlivu turistiky. Umístění zákazových (informačních) tabulí se zákazem vstupu a vjezdu, popřípadě se zákazem skládkování jakéhokoliv materiálu v okrajových částech NPP by bylo základním opatřením omezování těchto negativních vlivů.
péče o obnovu	3	Vzhledem k celkové příznivé reprodukci dřevinných druhů, není péče o obnovu momentálně nijak realizována. Dle plánu péče (Kněblová a kol. 2006) je však plánována přeměna porostů nepůvodního lesa na les s přirozenou dřevinnou skladbou (v Z a SZ části NPP Landek) vnášením dubu letního, dubu zimního a buku umělou obnovou k čemuž zatím nedošlo.
zásahy	3	Na území NPP Landek nedochází k zásadním plánovaným zásahům dle plánu péče (Kněblová a kol. 2006). Vnášení dřevin a změna struktury porostu ve prospěch přirozených porostů dubu a buku hospodářskými způsoby zatím realizována nebyla. Likvidace invazních druhů křídlatky v J části území a kosení luk v SV již prováděno bylo (Kněblová a kol. 2006), nicméně křídlatka se stále vyskytuje na území NPP v podobě hustých porostů převážně ve V části území. Zásahy k udržení stability výchozů slojí, která je ovlivňována rozrušováním povrchu stěny kořeny náletových dřevin, dle plánu péče (Kněblová a kol. 2006) jsou

		realizovány.
dosahování cílů ochrany	3	Dosahování cílů ochrany je hodnoceno průměrně. Zachování výchozů uhelných slojí je zabezpečeno, v zachování přirozeného vývoje lesa a jeho postupné přeměně v les přirozený s přírodě blízkou dřevinou skladbou je zatím péče nedostatečná a proto se dosahování tohoto cíle ochrany nedaří.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.74: Uhelné bloky na povrchu jsou na území NPP Landek dobře viditelné. V popředí značení NPP tabulkou se státním znakem.

Obr.75: Informační tabule v NPP Landek „vyladěná“ sprejem podle představ vandala.

6.12.6 Výsledné hodnocení

tab.51: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PP Landek	stupeň	trasovny koeficient	počet bodů
zachovalost	3	3	9
struktura	3	2,5	7,5
významné druhy	n	2	
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	4	1,5	6

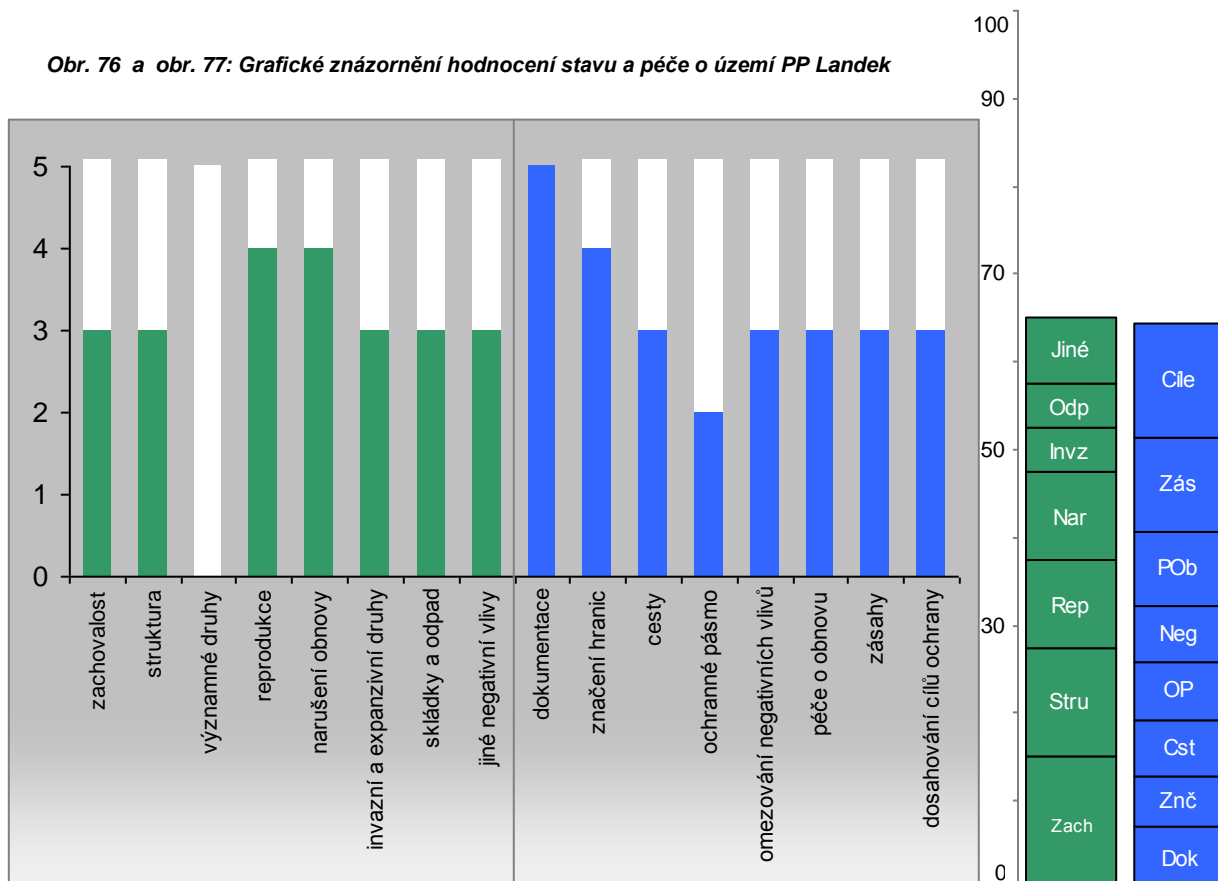
tab.52: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PP Landek	stupeň	trasovny koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	4	1	4
cesty	3	1,5	4,5
ochranné pásmo	2	1,5	3
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5

invazní a expanzivní druhy	3	1	3
skládky a odpad	3	1	3
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 65 průměrný		

péče o obnovu	3	2	6
zásahy	3	2,5	7,5
dosahování cílů ochrany	3	3	9
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 62 průměrná		

Obr. 76 a obr. 77: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o území PP Landek

Hodnocení stavu NPP Landek je klasifikováno jako průměrné. Stav území je ovlivněn především polohou této lokality v centru průmyslové výroby a zástavby města Ostrava a také svou hornickou minulostí. Určitou úlohu zde sehrálo i nevhodné lesnické hospodaření v minulosti (zavádění smrkových porostů v minulých letech) se zanedbáním tlumení porostů akátu.

Hodnocení péče PP Landek je průměrné. Většina kritérií hodnocení jsou hodnocena stupněm 3, hůře hodnoceno je pouze kritérium ochranné pásmo, které je hodnoceno o stupeň níže. Ochranné pásmo tady neplní svoji ochrannou funkci a působí zde negativní vlivy (hluk, skládkování odpadů, šíření invazních druhů rostlin) na území.

Podrobné hodnocení stavu dokumentace PP Landek:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

6.12.7 Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PP Landek

- Provedení aktuálních IP bezobratlí, IP ornitologický, IP botanický
- Bezodkladná likvidace křídlatky na území NPP
- Posunutí hranice NPP do středu území o 50 m, tím se vytvoří OP území s ochranným vlivem.
- Důsledně doplnit a zvýraznit pruhové značení území NPP Landek.
- Instalovat informační, zákazové a doplňkové informační tabulky v NPP Landek

6.13 PR KORYTA

6.13.1 Poloha a přírodní charakteristika území

Jedná se o lesní porost v říční terase Odry jihozápadně od obce Nová Horka, v blízkosti železniční tratě Příbor–Studénka. Celé území PR je lesnaté.

(Kristianová a Veska 2013)

Obr.78: mapa území PR Koryta

Geomorfologické poměry

Přírodní rezervace Koryta leží v provincii Západní Karpaty, subprovincii Vněkarpatské sníženiny, oblasti Západní Vněkarpatské sníženiny, celku Moravská brána, podcelku Oderská brána, okrscích Oderská niva a Bartošovická pahorkatina. Území je tvořeno pravobřežní terasou řeky Odry se severozápadním sklonem v nadmořské výšce 234–251 m n.m. a údolní nivou řeky Odry.

(Kristianová a Veska 2013)

Geologické a pedologické poměry

Z hlediska geologické stavby se území člení na hlavní terasu (jižní a jihovýchodní část rezervace) a údolní nivou. Nejspodnější patro je v nivě i v terase tvořeno metamorfovanými horninami proterozoického stáří a devonskými a karbonskými horninami paleozoika. Tyto horniny byly překryty terciárními sedimenty (jílovce podslezské jednotky, vápnité jíly spodního bádenu). Spodní část je tvořena fluviálními

pískošťěrky o mocnosti kolem 3,5 m. Svrchní část profilu tvoří téměř 4 m mocná poloha mladoholocenních povodňových hlín. Tyto sedimenty jsou překryty wűrmskými sprašovými hlínami. V nivě jsou vyvinuty nivní půdy glejové, na sprašových hlínách terasy leží luvizemě.

(Kristianová a Veska 2013)

Hydrologické a klimatické poměry

Rezervace se nachází 500 m od řeky Odry jihovýchodním směrem. Celá rezervace a ochranné pásmo má významný vodní režim. Přímo v rezervaci vyvěrá minimálně pět pramenišť na výchozech šťěrkové terasy, některé částečně zahloubené ve stržích. Voda z pramenišť se dále rozlévá do okolí, vytváří mokřady a postupně se vstřebává do půdy v rezervaci. Rezervace leží v klimatické mírně teplé oblasti MT10. V území se průměrné roční srážky pohybují v rozmezí 700–800 mm. Průměrná roční teplota vzduchu se zde pohybuje mezi 7–8 °C.

(Kristianová a Veska 2013)

Botanické poměry

Až na menší plochy je celá rezervace porostlá listnatým lužním lesem. V sušší části rezervace převažují polonské dubohabřiny, v zamokřených částech pak mokřadní olšiny. V porostu je hojně zastoupen, nepůvodní topol kanadský (*Populus x canadensis*), silně porostlý jmelím bílým pravým (*Viscum album subsp. album*). V rezervaci je vytvořeno bohaté keřové patro zastoupené především střemchou obecnou (*Prunus padus*), lískou obecnou (*Corylus avellana*) a bezem černým (*Sambucus nigra*). V mokřadní části rezervace se nachází prosperující populace sněženky podsněžníku (*Galanthus nivalis*) a kozlíku celolistého (*Valeriana simplicifolia*).

(Kristianová a Veska 2013)

Zoologické poměry

Rezervace je zajímavá z hlediska bohaté coleopterofauny se zastoupením lesáka rumělkového (*Cucujus cinnaberinus*) a dalších významných saproxylofágních druhů, dále střevlíka Scheidlerova (*Carabus scheidleri helleri*) a střevlíka Ullrichova (*Carabus*

ullrichii). Z ornitologického hlediska je rezervace významná pro dutinové hnízdiče s potvrzeným výskytem datla černého (*Dryocopus martius*), žluny zelené (*Picus viridis*), strakapouda malého (*Dendrocopos minor*), lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis*). Dále zde hnízdí žluva hajní (*Oriolus oriolus*).

(Kristianová a Veska 2013)

6.13.2 Základní údaje o území PR Koryta

Název ZCHÚ:	Koryta
Kód ZCHÚ:	1963
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Správa CHKO Poodří, vyhláška č.1, 1.9.1998
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Nový Jičín
Katastrální území:	Bartošovice
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	12,7442 ha
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	2014 – 2022 (Kristianová a Veska 2013)
Jiná dokumentace:	IP obojživelníků (<i>Ambhibia</i>) a plazů (<i>Reptilia</i>), (Jeziorski 2011), IP Ornitologický (Mandák 2011), IP Coleoptera (Czernik a Kašák 2011), IP botanický zaměřený na cévnaté rostliny (Czernik a Dočkalová 2012)

Předmět ochrany:

Ochrana vzácných a chráněných druhů rostlin a živočichů: hadilka obecná (*Ophioglossum vulgatum*), kozlík celolistý (*Valeriana simplicifolia*), sněženka předjarní (*Galanthus nivalis*), střevlík Scheidlerův (*Carabus scheidleri helleri*). Ekosystémy: L1 Mokřadní olšina, L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy, L3.2 Polonská dubohabřina.

(Kristianová a Veska 2013)

Cíl ochrany:

Zachování lesního porostu na hraně, svahu a patě terasy Odry a přilehlého luhu pramenišť a mokřadů na výchozech štěrkových vrstev jako biotopu chráněných a vzácných druhů rostlin a živočichů.

(Kristianová a Veska 2013)

6.13.3 Hodnocení současného stavu a péče PR Koryta

Tab.53: Hodnocení stavu v PR Koryta

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Koryta
		Datum hodnocení: 4.10.2014
zachovalost	3	Stav druhového složení lesních porostů území PR není optimální. Dle plánu péče (Kristianová a Veska 2013) zachovalost území narušuje podíl dřeviny křížence topolu kanadského (<i>Populus × canadensis</i>) - 33% , který se zde vyskytuje a zmlazuje na více jak třetině celého území PR. Podíl dalších druhů dřevin zde zaujímají: jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>) – 22%, lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>) a lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>) – 18%, olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>) - 11% a javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>) – 6% z celkového zastoupení dřevin na území PR. V JV části území PR se nachází malá část lesního porostu, která je zachovalostí a strukturou podobná lesu přírodě blízkému. Ve střední a J části území jsou lokalizovány vyvěrající prameny spodní vody a celé toto podmáčené území je bohaté na husté keřové patro s dominantní střemchou obecnou (<i>Prunus padus</i>). Stanovištní podmínky pro rostlinné druhy uvedené v plánu péče (Kristianová a Veska 2013) jako předmět ochrany - hadilka obecná (<i>Ophioglossum vulgatum</i>), kozlík celolistý (<i>Valeriana simplicifolia</i>) a sněženka předjarní (<i>Galanthus nivalis</i>) jsou

		zhoršené, vlivem růstu bujné bylinné vegetace v Z a JZ území PR, kde jsou tyto druhy lokalizovány (Kristianová a Veska 2013).
struktura	3	Struktura území je hodnocena jako průměrná, vzhledem k druhové struktuře dřevin a převládajícímu druhu topolu kanadského (<i>Populus × canadensis</i>). Porosty dřevin jsou v PR převážně tloušťkově i výškově diferencované. V místech výskytu topolu (SZ část území PR) nejsou vyhovující podmínky pro chráněné druhy rostlin jako je hadilka obecná (<i>Ophioglossum vulgatum</i>), kozlík celolistý (<i>Valeriana simplicifolia</i>) a sněženka předjarní (<i>Galanthus nivalis</i>). Po celé ploše PR je bohaté keřové patro s hustým bylinným pokryvem (Kristianová a Veska 2013). V centrální části a JV části PR je v porostu ponecháváno mrtvé dřevo slabších i silnějších dimenzí.
významné druhy	4	Stav populací zvláště chráněných a ohrožených druhů je příznivý (Kristianová a Veska 2013). Pravidelně se na území PR vyskytuje většina zvláště chráněných druhů uvedené v plánu péče (Kristianová a Veska 2013) a z Červeného seznamu ohrožených druhů (Plesník 2003). Na území byl lokalizován výskyt kriticky ohroženého skokan skřehotavý (<i>Rana Ridibunda</i>), dalších 6 silně ohrožených rostlinných a živočišných druhů a 7 druhů zařazených jako ohrožený (Kristianová a Veska 2013). Výskyt dalších významných druhů jako sněženka podsněžník (<i>Galanthus nivalis</i>), oman vrboolistý (<i>Inula salicina</i>), kozlík celolistý (<i>Valeriana simplicifolia</i>), hadilka obecná (<i>Ophioglossum vulgatum</i>), střevlík Scheidlerův (<i>Carabus scheidleri</i>) uvádí plán péče (Kristianová a Veska 2013) na základě aktuálních IP a jelikož to metodika hodnocení umožňuje, bude kritérium významné druhy hodnoceno.
reprodukce	4	Na celém území dochází k reprodukci druhů dřevin i bylinného patra. Je zde patrná přirozená obnova lípy, olše, jasanu (JZ část území), nejvíce je však patrná reprodukce sněženky předjarní (<i>Galanthus nivalis</i>) ve střední a jižní části PR (Kristianová a Veska 2013). Pozitivně je hodnocena také uměle zalesněná paseka V Z části PR po holoseči porostu kanadských topolů dubem letním (<i>Quercus robur</i>) a lípou (<i>Tillia sp.</i>). K reprodukci dalších významných druhů, jako je kozlík celolistý (<i>Valeriana simplicifolia</i>), hadilka obecná (<i>Ophioglossum vulgatum</i>) a střevlík Scheidlerův (<i>Carabus scheidleri</i>), jsou na většině území PR Koryta příznivé podmínky. Vyjimku tvoří porosty topolů (SZ část území), kde podmínky reprodukce výše uvedených druhů nejsou optimální.
narušení obnovy	3	Narušení obnovy dřevin je zde patrné. Přirozená obnova těchto dřevin je zde narušována zvěří smčí, především okusem. Zvěř je na území PR přikrmována, což dokazuje přítomnost mysliveckých zařízení v zervaci (Z část). Dalším narušením obnovy je tzv.“ sněženková turistika“ v jarním období, kdy sběrači sněženek ničí sběrem a sešlapem nejen obnovu

		sněženek, ale i dalších významných druhů (Kristianová a Veska 2013).
invazní a expanzivní druhy	3	Na území je lokalizován výskyt jmelí bílého pravého (<i>Viscum album subsp. album</i>), které se vyskytuje na topolech a je uváděno jako expanzivní druh rostlin (Kristianová a Veska 2013), dále je to zlatobýl kanadský (<i>Solidago canadensis</i>) vyskytující se jednotlivě na prosluněných plochách po celé PR a také bez černý (<i>Sambucus nigra</i>), který se vyskytuje v Z části území PR a vytváří zde husté keřové porosty.
skládky a odpad	4	Na území se nevyskytují žádné skládky. Občasně se objeví v porostu jednotlivé odpadky jako sklenice, polyetylenové sáčky a jiné (lokalizovány při terénním průzkumu).
jiné negativní vlivy	3	Vzhledem k předmětu ochrany (ekosystémy: mokřadní olšina, údolní jasanovo-olšové luhy, polonská dubohabřina a ochrana vzácných a chráněných druhů rostlin a živočichů) je působení negativních vlivů středně velké. Ve východní části PR dochází k erozi lesní cesty, poškození půdního krytu vlivem kácení (přibližování dřeva), v menší míře působí hluk z provozu železniční trati na S hranici území PR. Trať také působí jako migrační překážka pro živočišné druhy. Sešlap bylinného krytu a sběr vegetace (sněženková turistika) případnými návštěvníky patří také k negativním vlivům působící na území PR. Prakticky v celém okolí PR Koryta (vyjma hraniční železniční trati v SV části území) a jejím OP je patrná intenzivní zemědělská výroba, což má za následek zasažení okrajů PR splachovanými hnojivy (výskyt nitrofilní vegetace). V neposlední řadě je v PR patrný negativní vliv spárkaté zvěře, která okusem ovlivňuje přirozenou obnovu druhů dřevin.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.79: Negativní vliv hlučné železniční trati vedoucí na S hranici území PR Koryta. Ovlivňuje ptáky, zvěř i migrující obojživelníky.

Obr.80: Odpadky na území PR Koryta postupně ukřívá husté bylinné patro.

Tab 54: Hodnocení péče v PR Koryta

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Koryta
		Datum hodnocení: 4.10.2014
dokumentace	5	Plán péče (Kristianová a Veska 2013) bsahuje všechny náležitosti, je kompletní včetně mapových příloh, plánu zásahů a předpokládaných nákladů. V plánu péče jsou využity i informace z inventarizačních průzkumů pro PR Koryta, které jsou aktuálně zpracované.
značení hranic	4	Pruhové značení umístěné na stromech popř. drážních sloupech (SV území) je po celé hranici území viditelné, místy není značení umístěno na vzájemný dohled (snížený stupeň hodnocení). Tabulky se státním znakem jsou umístěny (3 ks) na vstupu do území PR (zjištěno terénním průzkumem). Tabulky s informacemi k území PR a dalšími doplňkovými informacemi zde nejsou instalovány.
cesty	4	Cesta, jediná příjezdová do PR Koryta, vedoucí blízko východní hranice území, je využívána k přibližování dříví z likvidovaných porostů topolu. Její využívání v době nevhodných klimatických podmínek (déšť) má za následek poškozování půdního povrchu cesty a její erozi. Má však jen malý negativní vliv na území PR s přihlédnutím na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů.
ochranné pásmo	3	Na hranici ochranného pásma v SV části území vede železniční trať, která je překážkou v migraci živých organismů a rovněž zdroj hluku. V blízkosti PR z jihovýchodní strany (50 m) leží frekventovaná silnice (rovněž zdroj hluku a exhalací). V celé zóně ochranného pásma je intenzivní zemědělská výroba, která ovlivňuje území PR hlukem zemědělských strojů a působením dusičnanů (výskyt nitrofilní vegetace) z hnojiv v okrajových částech PR. V zóně OP jsou umístěna myslivecká příkrmovací zařízení (v JZ okraji území), která vedou k nežádoucí koncentraci zvěře na území PR.
omezování vnějších negativních vlivů	3	Lze ovlivnit zemědělskou výrobu v OP dohodou s uživatelem pozemků o nepoužívání hnojiv, popř. s majitelem pozemků o odkupu a zřízení funkčního OP území. Myslivecký spolek může řešit redukci stavů spárkaté zvěře a vyloučit krmné dávky pro zvěř v období nouze z OP po dohodě s SCHKO Poodří (Kristianová a Veska 2013).
péče o obnovu	3	Péče o přirozenou obnovu dřevin prakticky nerealizována a v daných podmínkách PR by bylo vhodné chemické ošetření náletů repelenty proti okusu zvěří. Vzhledem k výskytu topolu kanadského na území PR je vhodná obnova umělá, a také byla realizována skupinovitě po těžbě

		kanadského topolu v SZ části území PR. Tato výsadba je oplocena a tím chráněna proti okusu zvěří. Dle plánu péče (Kristianová Veska 2013) je plánována likvidace expanzivních a invazních druhů rostlin (bez, zlatobýl), které takto uvolní prostor bylinným (sněženka) a dřevinným druhům k přirozené obnově. Tyto zásahy však zatím prováděny nebyly.
zásahy	3	Při terénní pochůzce byla zaznamenána postupná těžba topolu kanadského v SZ části území. Dle plánu péče (Kristianová a Veska 2013) má být provedena postupná přeměna porostů topolu na porosty s přirozenou druhovou skladbou umělou výsadbou v oplocenkách (SZ část území). S likvidací topolů jsou také prováděny zásahy likvidace expanzivního jmelí na těchto topolech, ohrožující další listnaté původní dřeviny v SZ části území PR. Likvidace expanzivních a invazních druhů rostlin v době terénního průzkumu nebyla zjištěna.
dosahování cílů ochrany	4	Hodnocení dosahování cílů ochrany je vzhledem ke krátké platnosti aktuálního plánu péče (Kristianová a Veska 2013) dobré. Existují sice nedostatky v dosahování cílů ochrany (likvidace expanzivních a invazních druhů rostlin, chemické ošetření přirozené obnovy), ale prováděná je především přeměna topolových porostů na porosty s přirozenou skladbou, která je prováděna se snahou zachovat prostředí vhodné pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů na území PR Koryta.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.81: Pružové značení hranice PR Koryta s tabulkou a malým státním znakem ve V části území.

6.13.4 Výsledné hodnocení

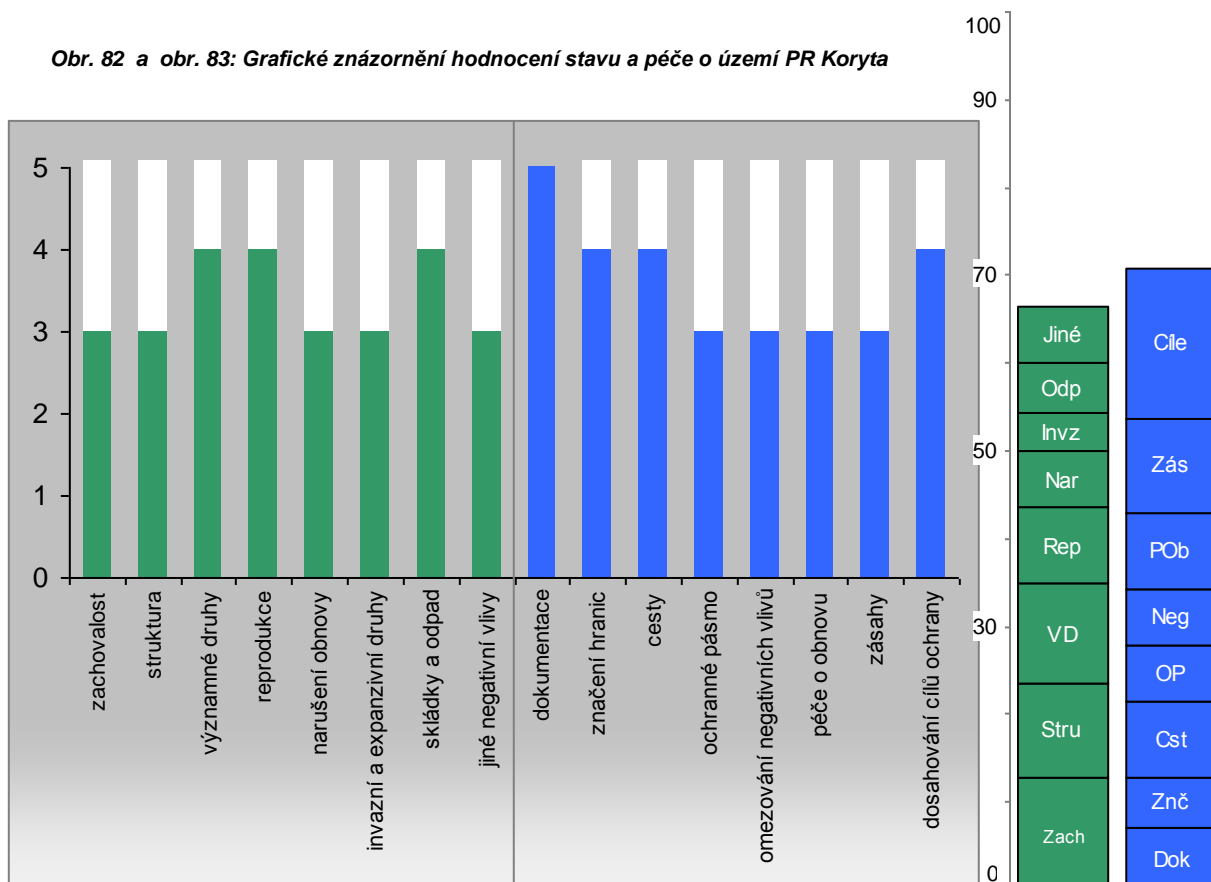
tab.55: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PR Koryta	stupeň	průměrný koeficient	počet bodů
zachovalost	3	3	9
struktura	3	2,5	7,5
významné druhy	4	2	8
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
sklárky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{stav} = 66$ průměrný		

tab.56: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PR Koryta	stupeň	průměrný koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	4	1	4
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	3	1,5	4,5
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	3	2	6
zásahy	3	2,5	7,5
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	$H_{péče} = 71$ dobrá		

Obr. 82 a obr. 83: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o území PR Koryta

Současný stav PR Koryta je hodnocen jako průměrný. V rezervaci převládají nepůvodní porosty topolu kanadského se snahou o jejich postupnou přestavbu a proto má PR průměrné hodnocení kritéria zachovalosti a struktury. Předmět ochrany PR (ochrana vzácných a chráněných druhů rostlin a živočichů: hadilka obecná (*Ophioglossum vulgatum*), kozlík celolistý (*Valeriana simplicifolia*), sněženka předjarní (*Galanthus nivalis*), stěvlík Scheidlerův (*Carabus scheidleri helleri*) a ekosystémy: mokřadní olšina, údolní jasanovo-olšové luhy, Polonská dubohabřina) ovlivňují invazní druhy rostlin, stejně jako jiné negativní vlivy (železniční trať, turistika, zemědělská výroba, zvěř) působící na území PR Koryta (hodnoceny stupněm 3).

Péče v PR Koryta je hodnocena jako dobrá. Její úroveň odpovídá snaze o přeměnu porostu nepůvodního topolu kanadského na porosty s přirozenou skladbou pro typ lužního lesa. Monitorovány by měly být škody zvěří na přirozené obnově a následně by se měly provádět příslušná opatření (použití repelentů na ochranu obnovy, redukce stavu zvěře na území PR), a negativní vlivy zemědělské výroby v blízkosti území PR. V souvislosti s problémem vlivu zemědělské výroby na území PR Koryta by měla být řešena otázka funkčního ochranného pásma.

Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Koryta:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostatečným způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

6.13.5 Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PR Koryta

- Monitorování a následná likvidace invazních a expanzivních rostlin
- Obnova funkčnosti ochranného pásma (dohodou se zemědělským podnikem o nepoužívání hnojiv v blízkosti PR)
- Doplnění informačních tabulí o lokalitě PR a zvláště chráněných druzích žijících v PR Koryta

6.14 PP MEANDRY STARÉ ODRY

6.14.1 Poloha a přírodní charakteristika území

ZCHÚ se nachází v katastrálním území Jeseník nad Odrou a Mankovice v levobřežní části údolní nivy Odry podél starého toku Odry. Území je tvořeno periodicky zaplavovanými loukami.

(Kvita 2007)

Obr.84: mapa území PP Meandry Staré Odry

Geomorfologické poměry

Území PP patří do provincie Západních Karpat, podsoustavy Západních Vněkarpatských sníženin, celku Moravské brány, podcelku Oderské brány a okrsku Oderské nivy. Střední výška terénu se pohybuje v rozmezí 256 až 259 m n.m.. Terén území je rovinou s korytem Staré Odry.

(Kvita 2007)

Geologické a pedologické poměry

Na nepropustné neogenní podloží nasedají zvodnělé pleistocénní štěrkopísky kryté holocenními povodňovými hlínami o mocnosti 1–1,5 m. Zcela dominantními půdami v ZCHÚ jsou fluvizemě oglejené (FLg) s přechody k fluvizemím oglejené kambické (FLgk). Řídce se vyskytují ještě fluvizemě glejové (FLq) a gleje fluvické (GLf).

(Kvita 2007)

Hydrologické a klimatické poměry

Podélnou osu území PP tvoří meandrující odstavené koryto Staré Odry. Koryto je silně zazemnělé a uvnitř se vyskytují periodicky zvodnělé tůně závislé na povodňové aktivitě koryta Odry.

Území PP leží v klimatické mírně teplé oblasti MT10. V území se průměrné roční srážky pohybují v rozmezí 700–800 mm. Průměrná roční teplota vzduchu se zde pohybuje mezi 7-8 °C.

(Kvita 2007)

Botanické poměry

V lesnicko - typologickém klasifikačním systému geobiocenóz patří ZCHÚ do souboru lesních typů *Ulmi-Quercetum alluviale* (Jilmový luh). Vyskytují se zde bylinné druhy aluviálních psárkových luk, chráněná sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*), dřevinné druhy zastupují olše šedá (*Alnus incana*) a olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) a vrby (*Salix spp.*). Nepůvodní a invazní je zde výskyt křídlatky (*Reynoutria sp.*).

(Kvita 2007)

Zoologické poměry

Z fauny se na území PP vyskytují obojživelníci se zástupci rosničkou zelenou (*Hyla arborea*) a skokanem štíhlým (*Rana dalmatina*). Ze zástupců aviafauny zde hnízdí moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*) a žluva hajní (*Oriolus obolus*).

(Kvita 2007)

6.14.2 Základní údaje o území PP Meandry Staré Odry

Název ZCHÚ:	Meandry Staré Odry
Kód ZCHÚ:	2083
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní památka
Zřizovací předpis:	Správa CHKO Poodří, předpis č.3, 1.10.1999
Kraj:	Moravskoslezský kraj

Obec s rozš. působností 3. stupně: Nový Jičín, Odry

Katastrální území: Jeseník n. O., Mankovice

Vojenský újezd:

Velkoplošné ZCHÚ: CHKO Poodří

Výměra ZCHÚ: 27,6247 ha

Výměra ochranného pásma: pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ

(je-li vyhlášeno)

Správce ZCHÚ: Správa CHKO Poodří

Plán péče: 2008 – 2017 (Kvita 2007)

Jiná dokumentace: IP Lesnický (Košňovský 1999), studie Rozšíření piskoře pruhovaného a návrh opatření v rámci plánu péče (Lojkásek 2007)

Předmět ochrany: Zbytek původního, silně meandrujícího koryta Odry s množstvím periodických tůní a břehovými porosty s pestrou dřevinnou skladbou odpovídající místním podmínkám. Společenstva: M7–Bylinné lemy nížinných řek, K2.1–Vrbové křoviny hlinitých a písčitých náplavů, L2.2–Údolní jasanovo–olšové luhy, T1.4–Aluviální psárkové louky místy s přechody do ovsíkových luk. Druhy: sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*), kýchavice bílá Lobelova (*Veratrum album ssp. Lobelianum*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan štíhlý (*Rana dalmatina*), moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*), strakapoud malý (*Dendrocopos minor*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*). Útvary neživé přírody: odstavené koryto řeky Odry.

(Kvita 2007)

Cíl ochrany:

Zachování zbytku starého, silně meandrujícího koryta Odry s množstvím periodických tůní, břehovými porosty s pestrá dřevinnou skladbou a navazujícími periodicky zaplavovanými aluviálními loukami.

(Kvita 2007)

6.14.3 Hodnocení současného stavu a péče

Tab. 57: Hodnocení stavu v PP Meandry Staré Odry

Hodnocení současného stavu území	stupěň	Kategorie území: Přírodní památka
		Název území: Meandry Staré Odry
		Datum hodnocení: 7.10.2014
zachovalost	3	Zachovalost území je vyhovující z větší části. Území PP tvoří meandrující koryto Odry s přibřežním porostem vrbovin táhnoucí se západovýchodním směrem, a přilehlé aluviální psárkové louky, se zaplavovanými tůněmi. Luční rostlinstvo je přizpůsobené povodňové dynamice a jeho zachovalost je příznivá. Diverzita těchto společenstev však byla ovlivněna hnojením statkovými hnojivy, kdy posledním doloženým případem byla aplikace hnojení na loukách v roce 2011 (Kvita 2007). Dřevinný porost břehů Odry je ponecháván samovolnému vývoji s nízkou diverzitou druhů dřevin. Koryto Odry procházející územím PP je silně zazemněné s tůněmi, pravidelně zaplavovanými, které jsou ideálním místem pro reprodukci obojživelníků.
struktura	3	Struktura lučních společenstev je narušena na travnatých plochách vlivem hnojení statkovými hnojivy v minulých letech a také regulací toku Odry (Kvita 2007), která znemožnila periodické zaplavování území přírodní památky. Podle plánu péče pro toto území (Kvita 2007), je v břehových porostech toku staré Odry nízká diverzita dřevinných druhů, především u vrbovin (pouze dva druhy vrb).
významné druhy	n	Dle plánu péče (Kvita 2007) je výčet významných druhů vyskytujících se na území PP převzat z dokumentací a IP starších 10 let a tudíž neaktuálních. Pro přehlednost jsou zde uvedeny tyto druhy, kritérium však hodnoceno nebude i z důvodu toho, že při terénním průzkumu pro účely této diplomové práce níže uvedené významné druhy nebyly na území PP pozorovány. Mezi tyto druhy je zařazena sněžěnka

		<p>podsněžník (<i>Galanthus nivalis</i>), kýchavice bílá Lobelova (<i>Veratrum album ssp. Lobelianum</i>), rosnička zelená (<i>Hyla arborea</i>), skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>), moudivláček lužní (<i>Remiz pendulinus</i>), strakapoud malý (<i>Dendrocopos minor</i>) a žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>).</p>
reprodukce	2	<p>Na území PP je reprodukce všech významných druhů rostlin a živočichů omezená (Kvita 2007). Sněženka podsněžník se téměř nevyskytuje (Kvita 2007), pro obojživelníky (rosnička zelená a skokan štíhlý) jsou podmínky vlivem kolísajících stavů hladiny Odry málo příznivé, dřevinný porost břehů staré Odry se vlivem výskytu křídlatky místy také špatně reprodukuje.</p>
narušení obnovy	3	<p>Dle plánu péče (Kvita 2007) dochází k narušení obnovy na území PP v těchto případech. První je způsobený nestabilní vodní bilancí a narušení tradiční dynamiky v toku staré Odry při zaplavování tůní a psárkových luk (ohrožuje především obojživelníky, kteří nemají dostatek vody v době rozmnožování). Další případ je hlučné a termínově nevhodné strojní kosení luk zemědělským podnikem, kdy je pokosena i obnova lučních druhů rostlin, žádoucích k zvýšení biodiverzity lučního společenství a také ničení hnízdišť lučních druhů ptáků. Tento případ lze zmírnit dohodou Správy CHKO Poodří s příslušným zemědělským podnikem o termínech kosení luk v závislosti na fenotypu lučního rostlinstva a hnízdění ptáků.</p>
invazní a expanzivní druhy	3	<p>V břehových porostech se vyskytuje křídlatka sachalinská (<i>Reynoutria sachalinensis</i>) zavlečena na území zemědělským hospodařením (Kvita 2007) a také při terénním průzkumu zjištěný ostružiník maliník (<i>Rubus idaeus</i>). Na části luk se vyskytují nitrofilní bilinná společenstva (převážně v J části území). Podle plánu péče (Kvita 2007) byla plánována chemická likvidace těchto druhů invazních rostlin se zvláštním povolením, nebyla však provedena.</p>
skládky a odpad	4	<p>Odpad se na území PP dostává především zaplavováním tohoto území. V době terénní průzkumu byl pozorován jediný případ pohozeného obalu a malá skládka biologického odpadu v SZ části území.</p>
jiné negativní vlivy	3	<p>Na současný stav území PP má negativní dopad především okolní zemědělská výroba (hnojení sousedících ploch v OP území) a kosení luk na území PP v nevhodné době hnízdění ptáků (Kvita 2007). Rovněž silnice u západního okraje PP působí na území hlukem a exhaláty. Turistika v této oblasti je nízká a tedy bez vlivu na stav území.</p>

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.85: Široký pás invazních bylinných druhů po celé délce břehů meandrů staré Odry na území PP.

Obr.86: Malá skládka biologického odpadu v SZ části PP Meandry staré Odry.

Tab. 58: Hodnocení péče v PP Meandry Staré Odry

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Přírodní památka
		Název území: Meandry Staré Odry
		Datum hodnocení: 7.10.2014
dokumentace	5	Plán péče (Kvita 2007) je kompletní, obsahuje mapové přílohy i finanční rozbor plánovaných zásahů. Inventarizační průzkumy území existují, nejsou ale aktuální (starší 5 let).
značení hranic	1	Značení hranic celého území je ve velmi špatném stavu, bylo zaznamenáno pouze jedno pruhové značení hranice území PP, tabulky s označením PP a státním znakem chybí, označnický s pruhovým značením území v S a J části území rovněž nezaznamenány.
cesty	4	Cesty mají mírný negativní vliv na území PP. Jediná polní příjezdová cesta slouží pro příjezd zemědělské techniky na území PP a je využívána cykloturisty, směřuje od Z hranice území k V hranici.
ochranné pásmo	3	Vliv zemědělské činnosti v ochranném pásmu území PP je významný. V ochranném pásmu je prováděna intenzivní zemědělská činnost jako kosení lučních porostů s přihnojováním (Kvita 2007)–(hluk s vlivem na hnízdící ptáky, hnojení s výskytem nitrofilních druhů rostlin a také zavlečení invazních a expanzivních rostlin). Mírný negativní vliv má i komunikace na západní hranici území PP ležící v OP (hluk a překážka pro migraci živočichů).
omezování vnějších negativních vlivů	3	Omezování vnějších negativních vlivů je hodnoceno jako průměrné. Je zde patrný vliv rušení živočišných druhů hlukem při zemědělské činnosti, provozem strojů a

		motorových vozidel, vliv na rostlinná společenstva aplikací hnojiv a pesticidů ze zemědělské výroby a také vliv na druhy živočišné, kdy zde působí splachy chemických látek do řeky Odry (Kvita 2007). Tento stav lze ovlivnit dohodami mezi Správou CHKO Poodří a zemědělským podnikem využívajícím plochy PP a okolní plochy.
péče o obnovu	3	Péče o diverzitu lučních porostů je prováděna kosením luk s následnou likvidací biomasy (zjištěno při terénním průzkumu). Strojní kosení ale negativně působí svým hlukem na hnízdicí ptáky. Likvidace křídlatky souvisí s péčí o obnovu břehových porostů (vrb). Toto opatření zatím ovšem také nebylo provedeno (Kvita 2007).
zásahy	3	Zásahy, které jsou prováděny: travnaté plochy–louky jsou pravidelně koseny, bylo vyloučeno hnojení luk na území PP po dohodě se zemědělskými podniky (Kvita 2007). Další zásahy dle plánu péče (Kvita 2007) jako výsadby soliterních původních dřevinných druhů, obnova kompletního značení hranic PP a chemická likvidace křídlatky zatím realizovány nebyly.
dosahování cílů ochrany	3	Snaha o dosažení cílů ochrany zde je. Plánovaná opatření jsou prováděna dle plánu péče (Kvita 2007) v rámci možností a spolupráce se zemědělským podnikem. Existují zde ale i nedostatky, které je nutné do konce plánu péče (Kvita 2007) odstranit. Jde především o provedení a doplnění značení hranic PP a zahájení likvidace křídlatky.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.87: Meandry staré Odry s břehovými porosty a hustým bylinným pokryvem ve střední části území PP Meandry staré Odry.

Obr.88: Jediná polní cesta procházející územím PP Meandry staré Odry, v západní části území.

6.14.4 Výsledné hodnocení

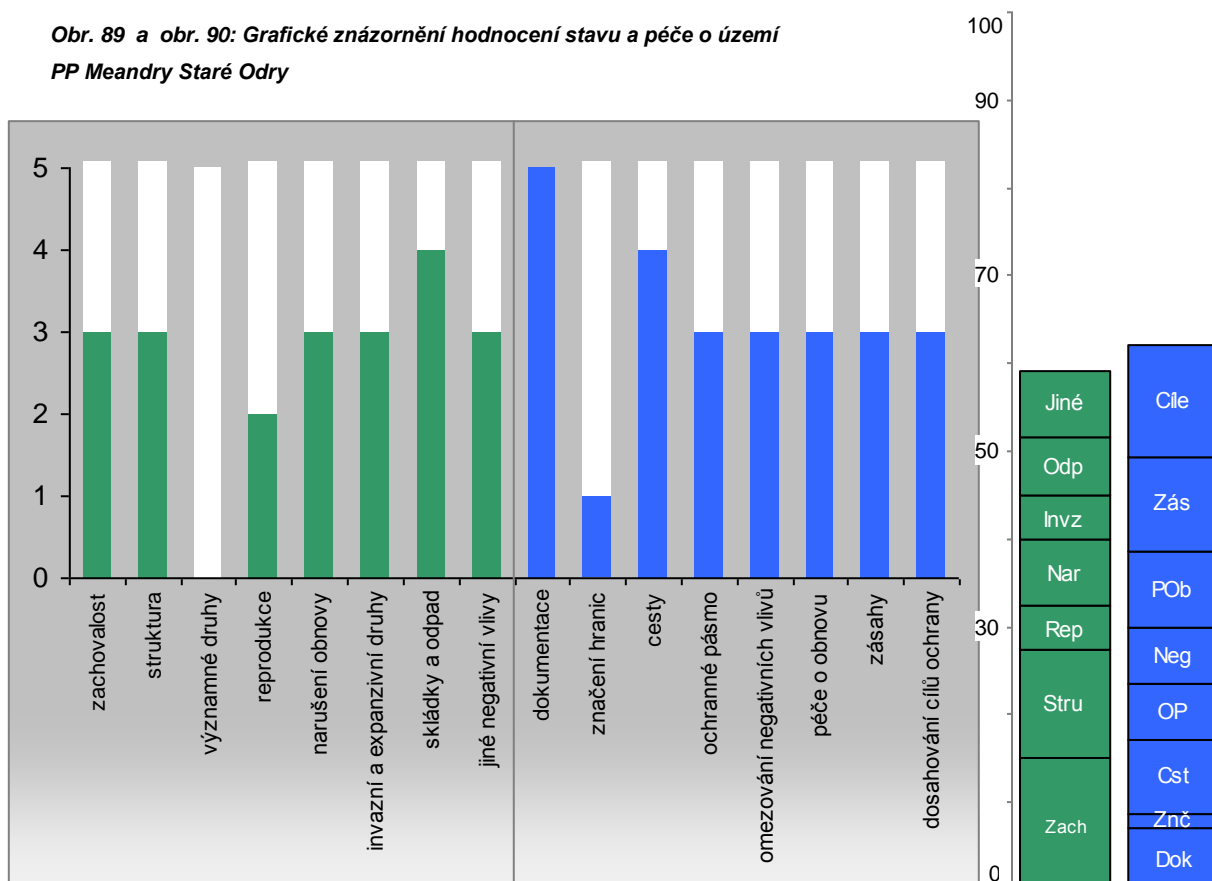
tab.59: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PP Meandry Staré Odry	stupeň	tržobný koeficient	pocet bodů
zachovalost	3	3	9
struktura	3	2,5	7,5
významné druhy	n	2	
reprodukce	2	1,5	3
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
skládky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{stav} = 59$ průměrný		

tab.60: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PP Meandry Staré Odry	stupeň	tržobný koeficient	pocet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	1	1	1
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	3	1,5	4,5
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	3	2	6
zásahy	3	2,5	7,5
dosahování cílů ochrany	3	3	9
výsledné hodnocení péče:	$H_{péče} = 62$ průměrná		

Obr. 89 a obr. 90: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o území PP Meandry Staré Odry

Současný stav PP Meandry Staré Odry je hodnocen jako průměrný. Kritéria hodnocení reprodukce druhů a narušení obnovy jsou hodnocena nízkým stupněm. Stav PP je ovlivněn intenzivní zemědělskou činností na okolních plochách PP.

Péče o přírodní památku Meandry Staré Odry je hodnocena jako průměrná. Nejnižší je hodnocení kritéria značení hranic, kde jsou velké nedostatky. Rezervy v péči jsou i v kritériích omezování negativních vlivů (hodnoceno 3), ochranné pásmo, péče o obnovu, zásahy a dosahování cílů ochrany (hodnoceno 3).

Podrobné hodnocení stavu dokumentace PP Meandry Staré Odry:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

6.14.5 Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PP Meandry Staré Odry

- Provedení aktuálních IP území, hlavně IP botanický, IP obojživelníků a IP ptáků
- Doplnit a provést pruhové značení hranice PP
- Stanovit přesné termíny kosení plochy luk PP v závislosti na fenotypu rostlin a hnízdění ptáků a zajistit dohodu se zemědělským podnikem o provádění kosení

6.15 PUSTÉ NIVY

6.15.1 Poloha a přírodní charakteristika území

Plocha území Pusté nivy leží severně od obce Kunín a jihozápadně od toku Odry. Území pokrývá souvislý porost lípy srdčité (*Tilia cordata*) a dalších druhů náletových dřevin (olše, jasan).

Obr. 91: mapa území Pusté nivy

Geomorfologické poměry

Území leží v nivě řeky Odry, která spadá do geomorfologického celku Moravské brány, podcelku Oderské brány a okrsku Oderské nivy.

(Košnovský 1998)

Geologické a pedologické poměry

Z hlediska geologické stavby jde o údolní nivu. Nejspodnější patro je v nivě tvořeno metamorfovanými horninami proterozoického stáří a devonskými a karbonskými horninami paleozoika. Tyto horniny byly překryty neogenními sedimenty vněkarpatské předhlubně (mořské jíly, písčité slíny a jemnozrné písky). Na aluviálních a nivních sedimentech se v souvislosti se zvýšenou hladinou podzemní vody vyskytují nivní půdy glejové, v terénních depresích glejové půdy. Na dočasně zamokřených sprašových hlínách vznikly kvalitní hnědozemě.

(Košnovský 1998)

Hydrologické a klimatické poměry

Zájmové území se nachází v nivě řeky Odry, asi 300 m od jejího toku. Při vyšších stavech vody v korytě řeky dochází (jen vyjíměčně) k zaplavení území Pusté nivy. Území PR leží v klimatické mírně teplé oblasti MT 10, kde je dlouhé léto, teplé, suché až mírně suché přechodné krátké období s mírným až mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, zima je krátká, suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky (Quitt 1971).

(Košnovský 1998)

Botanické poměry

Dřevinou vegetaci tohoto území tvoří převážně výmladkový porost lípy srdčité (*Tilia cordata*). V porostu se objevují se i náletové dřeviny jako jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a olše lepkavá (*Alnus glutinosa*). V okrajových částech území se růstově daří trnce obecné (*Prunus spinosa*) a bezu černému (*Sambucus nigra*).

(Košnovský 1998)

Zoologické poměry

Na území Pusté nivy se vyskytují druhy hmyzu, vázané na výskyt lípy. Z běžných druhů živočichů zde můžeme potkat zvěř spárkatou.

(Košnovský 1998)

6.15.2 Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Pusté nivy
Kód ZCHÚ:	1962
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní památka
Zřizovací předpis:	Správa CHKO Poodří, vyhláška č.2, 1.9.1998
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Nový Jičín

Katastrální území:	Kunín
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	0,74 ha
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ
Správce ZCHÚ:	Správa CHKO Poodří
Plán péče:	1999-2013 (Košnovský 1998)
Jiná dokumentace:	IP lesnický (Košnovský 1999), IP entomologický (Czernik a Kašák 2011), IP ornitologický (Mandák 2011), IP botanický (Dočkalová a Czernik 2012)
Předmět ochrany:	Unikátní dochovalý zbytek lužního výmladkového lesa. (Košnovský 1998)
Cíl ochrany:	Zachování tohoto fenoménu. (Košnovský 1998)
Poznámka:	Zrušení PP Pusté nivy nařízením č.2/2014, 5.9.2014

6.15.3 Hodnocení současného stavu a péče území Pusté nivy

Tab. 61: Hodnocení stavu PP Pusté nivy

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní památka
		Název území:	Pusté nivy
		Datum hodnocení:	4.10.2014
zachovalost	3	Plocha porostu lužního lesa s dominantní lípou srdčitou (<i>Tilia cordata</i>) z větší části splňuje podmínky zachování nízkého	

		<p>výmladkového lesa. V porostu v S a Z části území se objevují i náletové dřeviny jako jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>) a olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>). V okrajových partiích území se vyskytují husté porosty trnky obecné (<i>Prunus spinosa</i>) a bezu černého (<i>Sambucus nigra</i>), které nejsou tlumeny a expanzivně se rozšiřují z okrajů ke středu zájmového území. V těchto částech území je prakticky znemožněna přirozená obnova lípy. Bylinné patro na území téměř chybí, v okrajových částech je patrný výskyt nitrofilní vegetace (vliv hnojení okolních zemědělských ploch).</p>
struktura	3	<p>Hodnocení porostní struktury je uspokojivé. Porost tvoří lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), předmět ochrany území, který vytváří typické trsy této dřeviny, v příměsi jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>) a olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>). Porosty jsou tloušťkově i výškově diferencované. Na ploše území se objevuje i mrtvé dřevo v podobě vývrátů a zlomů věkově různorodých kmenů lípy (centrální část území). Další, růstově expanzivní částí porostu jsou porosty trnky obecné (<i>Prunus spinosa</i>) a bezu černého (<i>Sambucus nigra</i>), které se od okraje území rozšiřují ke středu území.</p>
významné druhy	n	<p>Vzhledem k absenci aktuálního plánu péče, a také toho, že v době terénního průzkumu nebyly žádné významné druhy na území pozorovány, toto kritérium nebylo hodnoceno.</p>
reprodukce	3	<p>Reprodukce lípy je nedostatečná. Lípa se intenzivně zmlazuje výmladkově, převážně v centrální části území, v okrajových částech její reprodukční schopnost ovlivňují husté porosty trnky a bezu.</p>
narušení obnovy	1	<p>Na zájmovém území dochází k rozsáhlému poškození obnovy lípy vlivem tlaku spárkaté zvěře na více jak 70% obnovy. Tento stav je dán také umístěním území v centru zemědělsky využívané krajiny. Na tomto území není zvěř rušena ve většině roku a tím se prodlužuje její čas pobytu na území. Reprodukce lípy je také v okrajových částech po celém obvodu území ovlivňována expanzivním růstem trnky a bezu, kteří zastíní prostor růstu výmladku.</p>
invazní a expanzivní druhy	3	<p>Na celé ploše území, zvláště na okrajových částech po celém obvodu území je patrný výskyt bezu černého (<i>Sambucus nigra</i>) a také hustý porost trnky obecné (<i>Prunus spinosa</i>), které spolu vytvářejí téměř nepropustnou hranici.</p>
skládky a odpad	3	<p>Znečištění odpady je na zájmovém území patrné. Území je místem likvidace přebytečných zemědělských odpadů (okrajové části SZ, JZ a J území). Při terénním průzkumu zde byly nalezeny obaly od olejových náplní, kanystry, motouzy, igelitové obaly i pet láhve.</p>
jiné negativní vlivy	2	<p>Výrazným negativním vlivem působícím na území Pusté nivy je zemědělská výroba. Ovlivňuje prostor území, je zpracovávána půda k hranici území bez dodržení jakéhokoliv</p>

ochranného pásma. Půda v okolí zájmového území je ovlivňována aplikací hnojiv a chemických postřiků a znečištění prostředí odpadem, to vše s následkem růstu nitrofilní vegetace a invazních a expanzivních dřevin (bez, trnka) v okrajových částech území.

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.92: SV okraj území Pusté nivy s hustou vegetací.

Obr.93: Příklad trsu lípy na území Pusté nivy, původní předmět ochrany tohoto území.

Tab. 62: Hodnocení stavu v PP Pusté nivy

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní památka
		Název území:	Pusté nivy
		Datum hodnocení:	4.10.2014
dokumentace	1	Plán péče s platností do roku 1999-2013 (Košňovský 1998) již není aktuální. Inventarizační průzkumy pro území jsou zpracovány tyto: IP Lesnický (Košňovský 1999), IP Entomologický (Czerník a Kašák 2011), IP Ornitologický (Mandák 2011), IP botanický (Dočkalová a Czerník 2012).	
značení hranic	1	Pruhové značení hranic není již téměř viditelné, poze na některých stromech je možné tušit světlé pruhy barvy, převážně na okraji území v S části. Tabulky se státním znakem jsou stále umístěny (2x), státní symboly ale odstraněny, zřejmě po zrušení území.	
cesty	5	Síť cest nemá negativní vliv na stav území.	
ochranné pásmo	1	Ochranné pásmo prakticky neexistuje. OP sahalo dle zákona do 50 m od hranice území PP a v tomto pásmu je intenzivní zemědělská výroba, která zasahuje k hranicím hodnoceného území a ovlivňuje jeho hodnocení. Zemědělská výroba ovlivňuje především okraje území přihnojováním okolních polností (na okraji území se vyskytuje nitrofilní vegetace) a také jsou na zájmovém	

		území patrné pozůstatky této výroby (sklárky plastových obalů, kanystry, provazy a další materiály zemědělské výroby).
omezování vnějších negativních vlivů	1	Je nedostatečné. Odpadky vnášené zemědělci po přípravě okolních ploch nejsou likvidovány, spárkatá zvěř má negativní vliv na obnovu, okolní zemědělská výroba – přihnojování má negativní vliv spojený s výskytem nitrofilní vegetace na okrajích území. Tyto vlivy působí na většinu plochy hodnoceného území.
péče o obnovu	1	Nejsou realizována žádná opatření k ochraně přirozené obnovy porostu lípy, která je výrazně ničena okusem spárkaté zvěře (terénní průzkum).
zásahy	3	Nejsou prováděny žádné zásahy na zájmovém území. Hlavními potřebnými zásahy by měla být ochrana přirozené obnovy lípy chemickými repelenty nebo individuální ochranou proti okusu zvěří a zamezení (mechanická omezení) působení zemědělství na plochu území.
dosahování cílů ochrany	2	V dosahování cílů ochrany zájmového území existují výrazné nedostatky. Nejsou realizována žádná opatření z hlediska péče o obnovu (okus přirozené obnovy lípy zvěří) a z hlediska působení negativních vlivů na území (zemědělství).

Jméno hodnotitele: Kolář Daniel

Obr.94: Pozůstatky tabule bez státních symbolů na území Pusté nívy.

6.15.4 Výsledné hodnocení

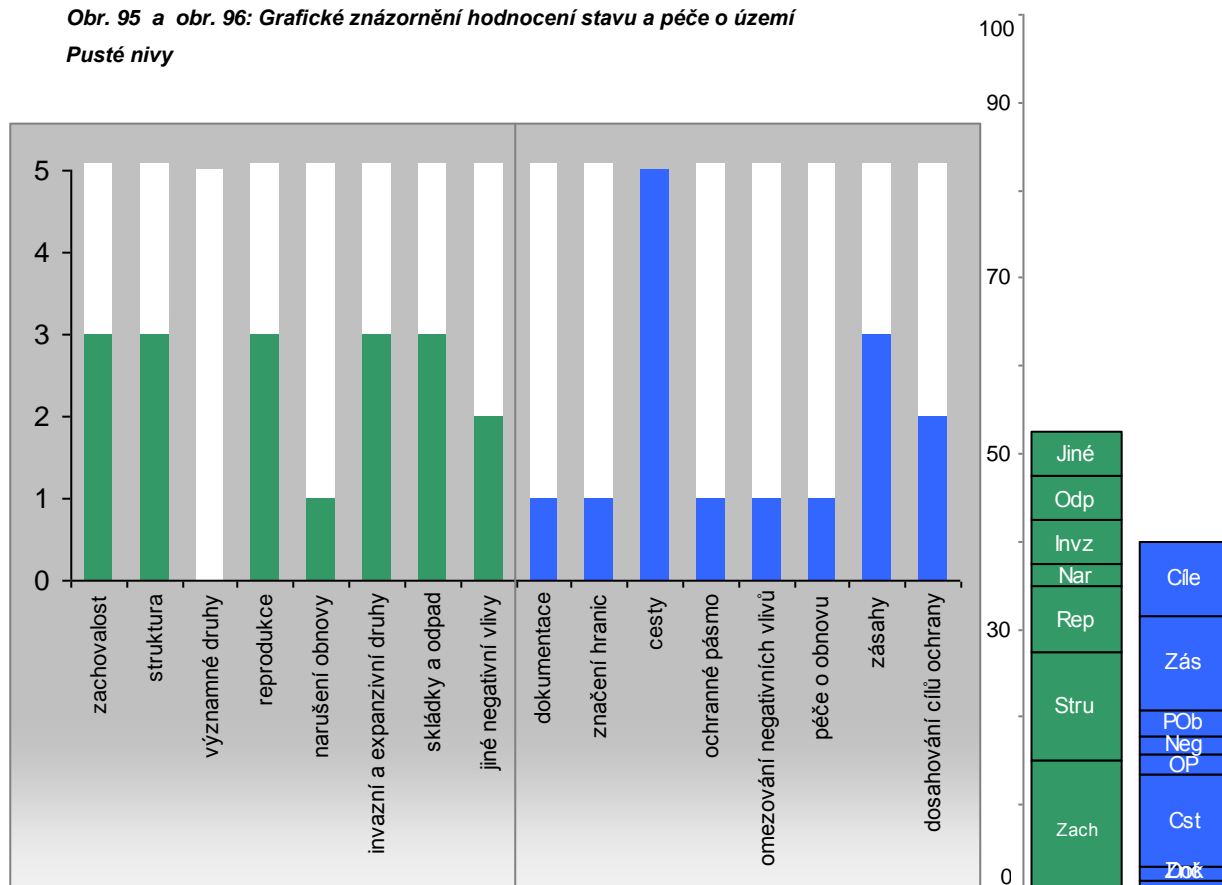
tab.63: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PP Pusté nivy	stupeň	masový koeficient	počet bodů
zachovalost	3	3	9
struktura	3	2,5	7,5
významné druhy	n	2	
reprodukce	3	1,5	4,5
narušení obnovy	1	1,5	1,5
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
sklárky a odpad	3	1	3
jiné negativní vlivy	2	1,5	3
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 52 průměrný		

tab.65: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PP Pusté nivy	stupeň	masový koeficient	počet bodů
dokumentace	1	1	1
značení hranic	1	1	1
cesty	5	1,5	7,5
ochranné pásmo	1	1,5	1,5
omezování vnějších neg. vlivů	1	1,5	1,5
péče o obnovu	1	2	2
zásahy	3	2,5	7,5
dosahování cílů ochrany	2	3	6
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 40 nedostatečná		

Obr. 95 a obr. 96: Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o území Pusté nivy

Stav území Pusté nivy je celkově hodnocen jako průměrný, blíží se však hodnocení špatnému. Skladba porostu a předmět ochrany je prozatím zachován. Problémem území jsou škody způsobené spárkatou zvěří na přirozené obnově (kritérium narušení obnovy – hodnoceno stupněm 1) a vliv intenzivní zemědělské výroby (kritérium jiné negativní vlivy – hodnoceno stupněm 2) v hodnocené oblasti. Ostatní kritéria hodnocena stupněm 3, kritérium významné druhy není hodnoceno.

Celkové hodnocení péče o území Pusté nivy je nedostatečná. Většině hodnocených kritérií (dokumentace, značení hranic, ochranné pásmo, omezování vnějších negativních vlivů a péče o obnovu) bylo uděleno hodnocení stupněm 1. Vzhledem k tomu, že toto území bylo v roce 2014 vyjmuta ze seznamu mZCHÚ CHKO Poodří, je výsledné hodnocení péče pochopitelné.

Podrobné hodnocení stavu dokumentace PP Pusté nivy:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☐	☒
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☐	☒
Platný plán péče obsahuje dostatečným způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☐	☒
- předmět ochrany a cíl péče	☐	☒
- rozbor stavu ZCHÚ	☐	☒
- plán zásahů a opatření	☐	☒
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☐	☒
- mapové a jiné přílohy	☐	☒
Součet:		1

6.15.5 Návrh optimalizačních opatření doporučených pro zlepšení stavu a péče v PP Pusté nivy

- Zpracování plánu péče a znovuzařazení území do mZCHÚ
- Zatrávnění ochranného pásma dle platné legislativy (50m pás od hranice území).
- Výřez a mechanická likvidace expanzivních druhů dřevin (trnka, bez černý).
- Chemická ochrana výmladků lípy repelentem proti okusu

6.16 SOUHRNNÉ POROVNÁNÍ HODNOCENÝCH mZCHÚ

V této kapitole je posuzována úroveň hodnocení jednotlivých kritérií hodnocených 15 ZCHÚ podle třech kategorií:

1. Stupeň 0–2.....kategorie: stav špatný/ péče špatná
2. Stupeň 3.....kategorie: stav průměrný/ péče průměrná
3. Stupeň 4 a 5.....kategorie : stav dobrý/ péče dobrá

6.16.1 Hodnocení současného stavu

Rozbor hodnocení kritérií

Nejlepší výsledky v hodnocení stavu území vykazuje kritérium významné druhy (hodnoceno ve 100% stupněm dobrý), které ale nebylo ve většině případů hodnocení území hodnoceno (v 11 případech). Dalším kritériem s vysokým hodnocením je kritérium reprodukce (11x hodnoceno stupněm dobrý, 1x stupněm průměrný a 1x stupněm špatný, 2x nehodnoceno) a kritérium skládky a odpad (11 krát hodnoceno stupněm dobrý, 4x stupněm průměrný). Stejně vysoké hodnocení má kritérium zachovalost (hodnoceno stupněm dobrý v 10 případech, 4 krát hodnoceno stupněm průměrný a jednou hodnoceno stupněm špatný). Protikladem hodnocení těchto kritérií jsou uvedena nejhůř hodnocená kritéria jiné negativní vlivy (2x hodnoceno stupněm dobrý, 10x stupněm průměrný a 1x stupněm špatný) a invazní a expanzivní druhy (2 krát hodnoceno stupněm dobrý, 11x stupněm průměrný a 2x stupněm špatný). Kritérium jiné negativní vlivy je ovlivněno dvěma zásadními aspekty. Atraktivitou lokalit a tudíž zvýšenou turistikou (např. NPP Šipka, NPR Hůrka, PP Lanek) a druhým aspektem je zemědělské hospodaření na okolních úrodných plochách (např. PR Rákosina, NPR Polanská niva, PR Koryta). K tomuto hospodaření se přiřazuje i kritérium narušení obnovy, které je také ovlivněno intenzivním zemědělstvím spolu s působením spárkaté zvěře.

Výsledné hodnocení

Stav většiny území je hodnocen jako dobrý (10 ZCHÚ), 4 území mají stav hodnocený jako průměrný a jediné území obdrželo hodnocení stavu stupněm špatný. Souhrnná tabulka hodnocení stavu území mZCHÚ a grafické znázornění výsledného hodnocení stavu vybraných území je uvedeno níže.

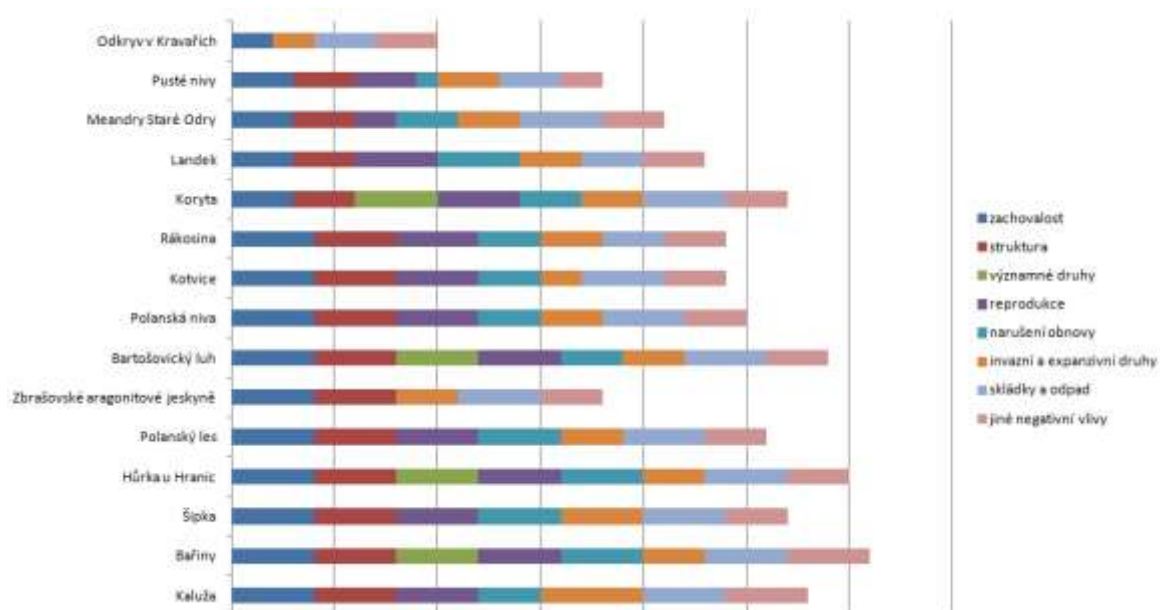
Tab. 66: Souhrná tabulka hodnocení stavu vybraných území

Hodnocení současného stavu			zachovalost	struktura	významné druhy	reprodukce	narušení obnovy	invazní a expanzivní druhy	sklady a odpad	jiné negativní vlivy	výsledné hodnocení stavu	
kód	kat.	název území										
153	NPR	Kaluža	4	4	n	4	3	5	4	4	79	D
2243	PR	Bařiny	4	4	4	4	4	3	4	4	79	D
435	NPP	Šipka	4	4	n	4	4	4	4	3	78	D
125	NPR	Hůrka u Hranic	4	4	4	4	4	3	4	3	76	D
330	PR	Polanský les	4	4	n	4	4	3	4	3	76	D
2231	NPP	Zbrašovské arago	4	4	n	n	n	3	4	3	74	D
2237	PR	Bartošovický luh	4	4	4	4	3	3	4	3	74	D
925	NPR	Polanská niva	4	4	n	4	3	3	4	3	73	D
190	PR	Kotvice	4	4	n	4	3	2	4	3	72	D
2198	PR	Rákosina	4	4	n	4	3	3	3	3	72	D
1963	PR	Koryta	3	3	4	4	3	3	4	3	66	P
207	PP	Landek	3	3	n	4	4	3	3	3	65	P
2083	PP	Meandry Staré Od	3	3	n	2	3	3	4	3	59	P
1962	PP	Pusté nivy	3	3	n	3	1	3	3	2	53	P
287	NPP	Odkryv v Kravařích	2	n	n	n	n	2	3	3	48	S

Obr. 97: Grafické znázornění hodnocení stavu vybraných území

Obr. 98: Grafické znázornění hodnocení stavu vybraných území podle jednotlivých kritérií

6.16.2 Hodnocení péče

Rozbor hodnocení kritérií

Nejlepší výsledky v hodnocení péče o území vykazuje kritérium dokumentace. Téměř bezchybné hodnocení tohoto kritéria snižují dvě území. PR Rákosina, ke které nebyl vytvořen platný plán péče na aktuální období (hodnoceno stupněm 2) a území Pusté nivy (hodnoceno stupněm 1), které bylo vyřazeno ze seznamu mZCHÚ CHKO Poodří a plán péče nebyl rovněž zpracován. Další vysoké hodnocení má kritérium cesty. Kritérium cesty jsou hodnoceny takto: 11x hodnoceno stupněm dobrý, 4x stupněm průměrný. Následují tři kritéria s vyšším hodnocením, a to kritéria péče o obnovu, zásahy a dosahování cílů ochrany mají téměř shodné výsledné hodnocení kritérií. Kritérium péče o obnovu (hodnoceno 8x stupněm dobrý, 4x stupněm průměrný, 1x stupněm špatný a 2x toto kritérium nebylo hodnoceno), kritérium zásahy (hodnoceno 9x stupněm dobrý, 5x stupněm průměrný a 1x stupněm špatný), kritérium dosahování cílů ochrany (hodnoceno 9x stupněm dobrý, 4x stupněm průměrný, 2x stupněm špatný).

Nejnižší hodnocení má v hodnocení péče kritérium omezování vnějších negativních vlivů (4x hodnoceno stupněm dobrý, 9x stupněm průměrný a 2x stupněm špatný).

Druhé nejnižší hodnocení má kritérium ochranné pásmo (6x hodnoceno stupněm dobrý, 7x stupněm průměrný a 2x stupněm špatný). Obě tato kritéria jsou ovlivněna polohou většiny hodnocených území, kde v okolí těchto mZCHÚ dochází k zemědělské výrobě a z tohoto důvodu ani ochranná pásma území neplní svoji ochrannou úlohu.

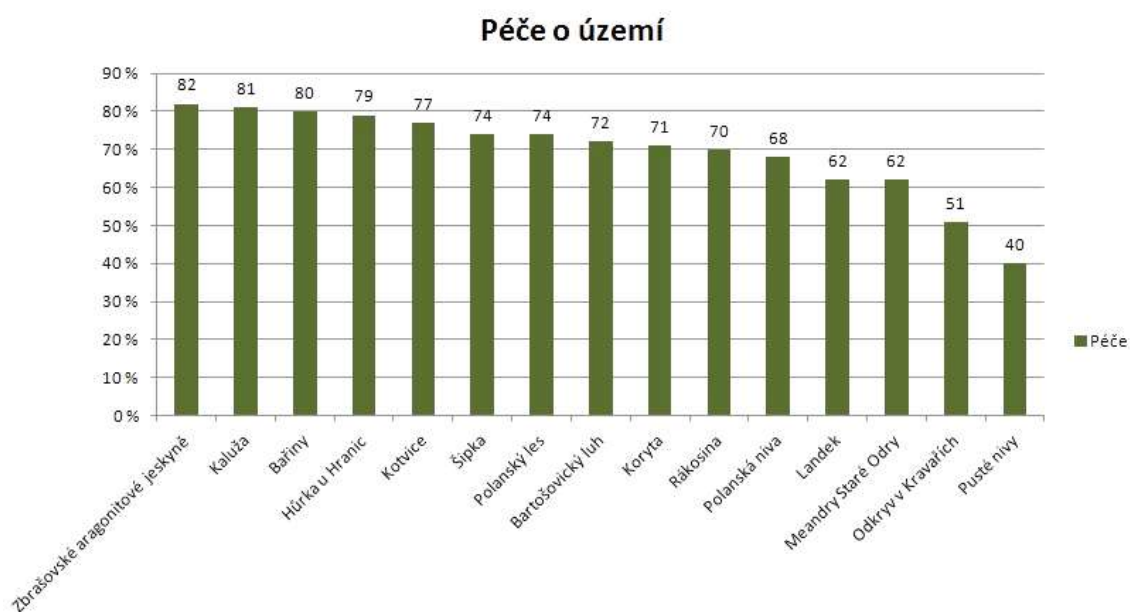
Výsledné hodnocení

Nejlepší péči má území NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně, která je hodnocena ve všech kritériích stupněm dobrý, následuje péče v NPR Kaluža (také všechna kritéria hodnocena stupněm dobrý) a třetí nejlepší hodnocení péče má PR Bařiny. Nejhorší hodnocení péče je na území Pusté nivy (7x hodnocena stupněm špatná, 1x hodnoceno stupněm dobrá). Tato péče je výsledkem již zmiňovaného vyřazení území Pusté nivy ze seznamu mZCHÚ v CHKO Poodří.

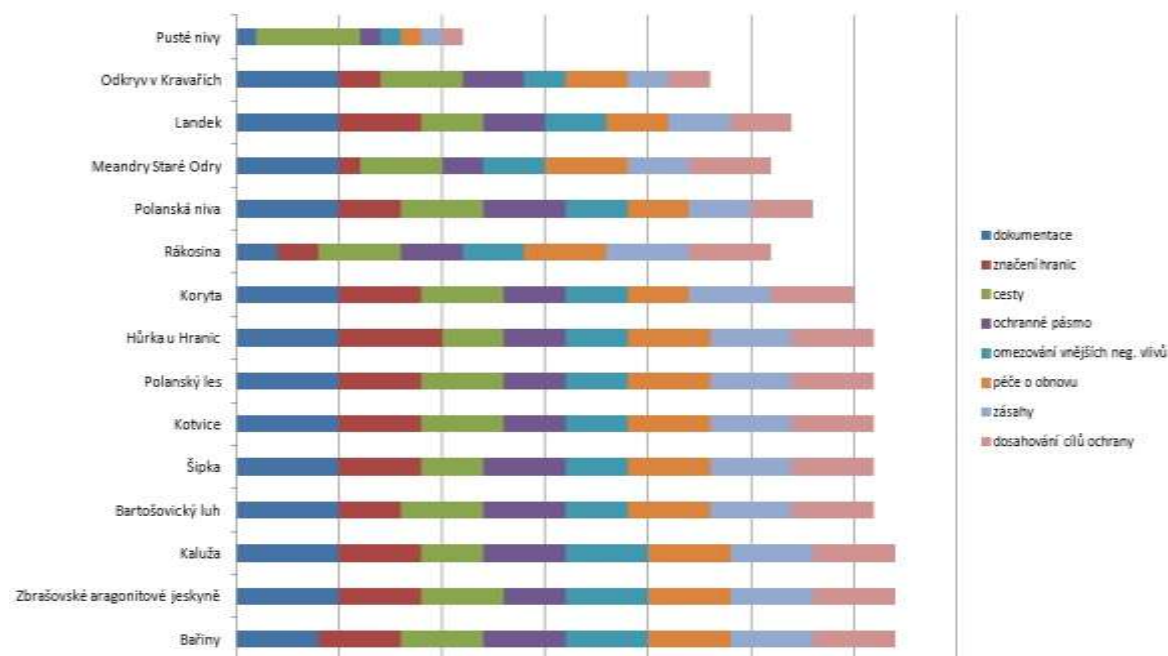
Tab. 67: Souhrnná tabulka hodnocení péče o vybraná území

Hodnocení péče			dokumentace	značení hranic	cesty	ochranné pásmo	omezování vnějších neg. vlivů	péče o obnovu	zásahy	dosahování cílů ochrany	výsledné hodnocení péče	
kód	kat.	název území										
2231	NPP	Zbrašovské aragc	5	4	4	4	4	n	4	4	82	D
153	NPR	Kaluža	5	4	4	4	4	4	4	4	81	D
2243	PR	Bařiny	4	4	4	4	4	4	4	4	80	D
125	NPR	Hůrka u Hranic	5	5	3	3	4	4	4	4	79	D
190	PR	Kotvice	5	4	4	3	3	4	4	4	77	D
435	NPP	Šipka	5	2	3	4	3	4	4	4	74	D
330	PR	Polanský les	5	4	4	3	3	3	4	4	74	D
2237	PR	Bartošovický luh	5	2	4	4	3	4	4	3	72	D
1963	PR	Koryta	5	4	4	3	3	3	3	4	71	D
2198	PR	Rákosina	2	2	4	3	3	4	4	4	70	P
925	NPR	Polanská niva	5	3	3	4	3	4	3	3	68	P
207	PP	Landek	5	4	3	2	3	3	3	3	62	P
2083	PP	Meandry Staré Od	5	1	4	3	3	3	3	3	62	P
287	NPP	Odkryv v Kravařích	5	1	4	3	2	n	2	2	51	P
1962	PP	Pusté nivy	1	1	5	1	1	1	3	2	40	N

Obr. 99: Grafické znázornění hodnocení péče o vybraná území

Obr. 100: Grafické znázornění hodnocení péče o vybraná území podle jednotlivých kritérií

7 DISKUSE

7.13 HODNOCENÍ STAVU A PÉČE ÚZEMÍ PUSTÉ NIVY

V této kapitole budou srovnána hodnocení stavu a péče o území Pusté nivy dle Metodiky hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček 2005). K tomuto srovnání budou využita data z dřívějšího hodnocení publikovaná v Bakalářské práci s názvem „Zhodnocení současného stavu a péče o vybraná mZCHÚ ve správě CHKO Poodří“ (Kolář 2012), druhé hodnocení je z roku 2014 od téhož autora a je předmětem této diplomové práce.

Přírodní památka Pusté nivy byla vyhlášena jako mZCHÚ v roce 1999 správou CHKO Poodří, s předmětem ochrany unikátního dochovaného zbytku lužního výmladkového lesa (Košňovský 1998). Dne 5. 9. 2014 byla tato PP vyřazena ze seznamu mZCHÚ ve správě CHKO Poodří nařízením č.2/2014 (SCHKO Poodří) a s využitím dostupných hodnocení je možné provést srovnání jejího vývoje stavu a péče s odstupem tří let.

7.14 SROVNÁNÍ HODNOCENÍ STAVU A PÉČE O ÚZEMÍ PUSTÉ NIVY

Hodnocení probíhalo již známým způsobem popsaným v kapitole 3. této práce, dle metodiky autorů Svátek a Buček (2005).

7.14.1 Hodnocení stavu území

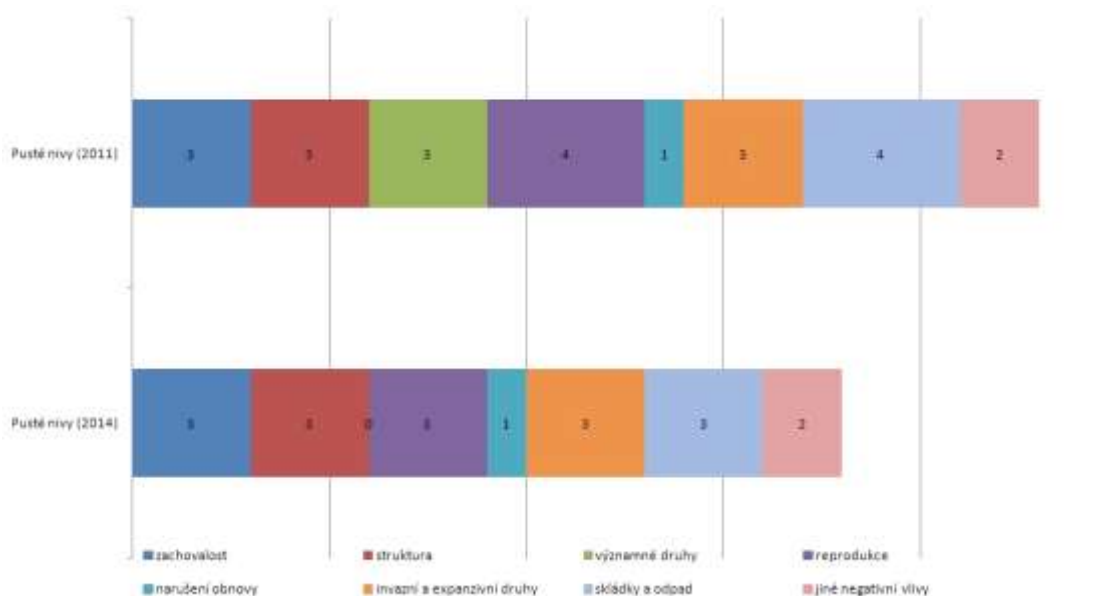
V níže uvedené tabulce je uvedeno hodnocení jednotlivých kritérií stavu území PP Pusté nivy.

Tab. 68: Porovnání hodnocení kritérií stavu území Pusté nivy

Hodnocení současného stavu			zachovalost	struktura	významné druhy	reprodukce	narušení obnovy	invazní a expanzivní druhy	skládky a odpad	jiné negativní vlivy	výsledné hodnocení stavu
kód	kat.	název území									
1962		Pusté nivy (2014)	3	3	n	3	1	3	3	2	53 P
1962	PP	Pusté nivy (2011)	3	3	3	4	1	3	4	2	57 P

Hodnocení kritérií zachovalost, struktura a invazní a expanzivní druhy je stejné, v obou případech hodnocení (hodnocení v roce 2011 a 2014) byl udělen stupeň 3 a jsou uváděna obdobná fakta snížení hodnocení. Stejně je i hodnocení kritéria jiné negativní vlivy (udělen stupeň 2) a narušení obnovy (udělen stupeň 1) s uvedením důvodů snížení hodnocení. Hodnocení kritéria reprodukce a skládky a odpad je sníženo o jeden stupeň s lepším hodnocením v roce 2011. V obou případech došlo ke zhoršení stavu u těchto kritérií. Kritérium významné druhy nebylo v roce 2014 hodnoceno, vzhledem k nedostatečným informacím o těchto významných druzích na území. V roce 2011 je toto kritérium hodnoceno stupněm 3. Pro názornost srovnání ještě vše uvedeno graficky.

Obr.101: Grafické znázornění hodnocení kritérií stavu území Pusté nivy

7.14.2 Hodnocení péče o území

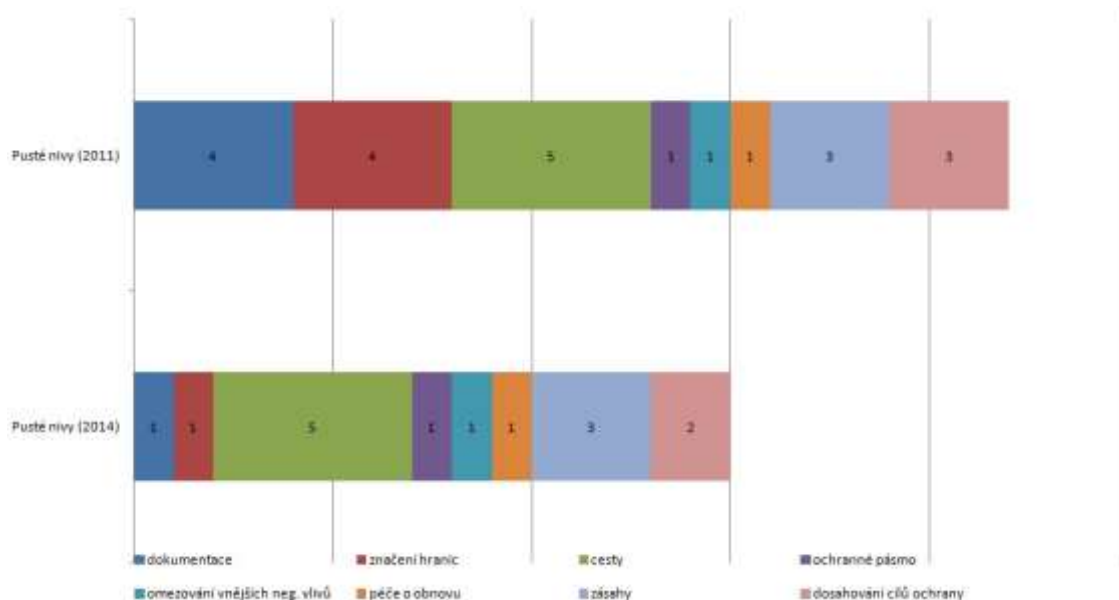
Tabulka tab. 69 uvádí hodnocení jednotlivých kritérií péče o území Pusté nivy.

Tab.69: Porovnání hodnocení kritérií péče o území Pusté nivy

Hodnocení péče			dokumentace	značení hranic	cesty	ochranné pásmo	omezování vnějších neg. vlivů	péče o obnovu	zásahy	dosahování cílů ochrany	výsledné hodnocení péče	
kód	kat.	název území										
1962		Pusté nivy (2014)	1	1	5	1	1	1	3	2	40	N
1962	PP	Pusté nivy (2011)	4	4	5	1	1	1	3	3	53	P

Ze srovnání je zřejmé, že došlo k celkovému zhoršení péče o území. Hodnocení kritérií cesty, ochranné pásmo, zásahy, omezování vnějších negativních vlivů a péče o obnovu v obou zůstávají na stejných stupních hodnocení. Kritérium cesty je hodnoceno stupněm 5, protože na území cesty nejsou a ani k území nevedou. Další uvedená kritéria jsou hodnocena nízkým stupněm 1. Ke zhoršení hodnocení kritérií došlo u kritérií dokumentace, značení hranic, a dosahování cílů ochrany. Zde došlo k poklesu hodnocení u prvních dvou kritérií o tři stupně (aktuálně hodnocena stupněm 1), ve zbylém kritériu o jeden stupeň (hodnocena stupněm 2). Grafické znázornění péče o území Pusté nivy dle jednotlivých kritérií je uvedeno níže.

Obr.102: Grafické znázornění hodnocení kritérií péče o území Pusté nivy

7.14.3 Celkové hodnocení

Ze srovnání hodnocení je patrné, že stav i péče o území Pusté nivy se během tří let zhoršila. Stav území je stabilní s mírným poklesem a s klesající prognózou (hodnocení stavu 57 % jako průměrné, respektive 53 %), prakticky se stav udržuje na určité hranici, dokud zůstanou porosty lípy vitální a schopné přirozené obnovy. Poté zřejmě dojde k zániku hlavní složky území.

Zato péče o toto území je aktuálně na velmi nízké úrovni (v roce 2011 hodnocena 53 % jako průměrná, dnes hodnocena 40 % jako nevyhovující). Péče o území zde není

prakticky žádná, a pokud dojde k hromadění odpadů a další vlně růstu expanzivních druhů (bez černý a trnka), dojde k neúnosnému tlaku těchto vlivů na porosty lípy a následnému zániku tohoto porostu.

Ke konečnému závěru tohoto hodnocení stačí několik málo dat. Vyhlášení území PP Pusté nivy bylo v roce 1998 (AOPK ČR 2015). Zrušeno bylo v roce 2014 (AOPK ČR 2015). To je tedy 16 let, kdy byla tato PP vedena jako mZCHÚ.

Dovolím si uvést diskusní otázku. Není tato doba příliš krátká na posouzení, zda je či není důležité zachování jedinečné části lužního lesa (Košnovský 1998). Není v silách SCHKO Poodří „dát šanci“ tomuto území ještě alespoň jedno desetiletí s novým plánem péče a patřičnými zásahy?

V tomto případě se vnucuje myšlenka, že to byl ústupek zemědělskému hospodaření. Podle informací z plánu péče (v době hodnocení této práce ještě nebyl tento plán péče schválen) na období 2015–2024 (SCHKO 2015), se snaží Správa CHKO Poodří rozšířit území vzácnějších lokalit mZCHÚ o pozemky zemědělsky využívané. Není toto malý ústupek těmto zemědělským organizací? To ukáže čas....

7.3 KOMPLEXNÍ ZHODNOCENÍ MZCHÚ VE SPRÁVĚ CHKO POODŘÍ

Na základě provedení hodnocení mZCHÚ ve správě CHKO Poodří je možno provést komplexní zhodnocení stavu a péče o tato území ve správě CHKO Poodří. V této práci bylo hodnoceno 15 území ve správě CHKO Poodří. Přímou na území CHKO leží 10 z těchto území, v blízkém okolí (do 20 km od hranice CHKO Poodří) dalších pět. Tabulka s mZCHÚ je uvedena níže, území náležící k ploše CHKO Poodří označeny zeleně.

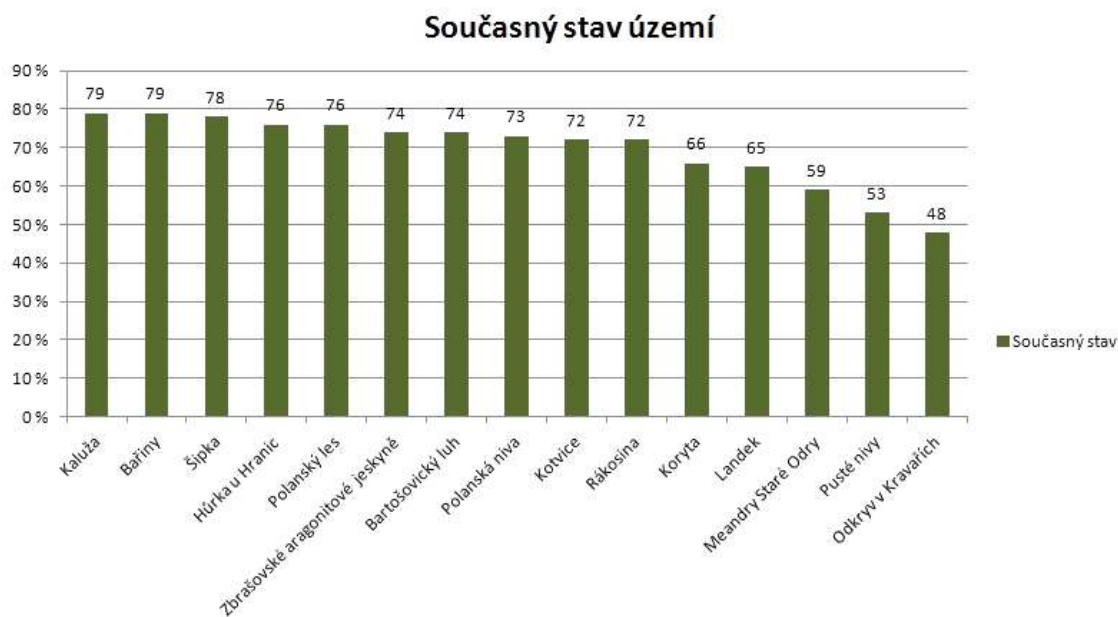
Tab.69: Zájmová mZCHÚ

Název	Kat.	Popis území	Správa
Bařiny	PR	Říční terasa s prameništi	CHKO Poodří
Kaluža	NPR	Ojedinelý smíšený lesní porost	CHKO Poodří
Šipka	NPP	Archeologicky vzácná lokalita s cennou biodiverzitou	CHKO Poodří
Zbrašovské aragonitové jeskyně	NPP	Krasové území	CHKO Poodří
Hůrka u Hranic	NPR	Území s krasovými jevy	CHKO Poodří
Kotvice	PR	Druhově bohaté území s rybníky	CHKO Poodří
Polanský les	PR	Lužní les	CHKO Poodří
Rákosina	PR	Rákosina, krajinný prvek	CHKO Poodří
Polanská niva	NPR	Lužní les v nivě řeky Odry	CHKO Poodří
Bartošovický luh	PR	Přírodní luh	CHKO Poodří
Odkryv v Kravařích	NPP	Geologický odkryv písků	CHKO Poodří
Landek	PP	Lesní společenstva a útvary neživé přírody	CHKO Poodří
Koryta	PR	Lesní porost se vzácnými druhy	CHKO Poodří
Meandry Staré Odry	PP	Meandrující tok Odry s tůněmi	CHKO Poodří
Pusté nivy	PP	Zbytek výmladkového lesa	CHKO Poodří

Z popisu hodnocených území je zřejmé, že rozsah předmětů ochrany je široký a tudíž péče a dosahování cílu ochrany u jednotlivých území specifická. U mZCHÚ ležících v území CHKO je předmětem ochrany většinou prvek živé přírody (lužní les, luh, lesní porost, rákosina, území s rybníky atd.), ale u dalších pěti území je k předmětu ochrany ještě přiřazen prvek neživé přírody nebo jde pouze o tento objekt neživé přírody (odkryv písků, jeskyně, území s krasovými jevy).

Na základě grafického znázornění hodnocení stavu a péče o vybraná mZCHÚ (obr. 103–graf stavu území a obr. 104–graf péče o území) dle metodiky (Svátek a Buček 2005) je po vyhodnocení možno říci toto.

Obr.103: Aktuální stav území hodnocený dle metodiky (Svátek a Buček 2005)

Obr.104: Aktuální péče o území hodnocená dle metodiky (Svátek a Buček 2005)

Komplexní hodnocení stavu a péče o mZCHÚ ve správě CHKO Poodří je hodnoceno velmi dobře. V hodnocení stavu je 10 území hodnoceno minimálně 70 % z 15 hodnocených území, 2 území jsou hodnocena minimálně 60 %, 2 území jsou hodnocena minimálně 50 % a pouze jedno území je hodnoceno těsně pod hranici 50% (48 %). V této části vedou výsledky k jisté spokojenosti.

Celkové hodnocení péče vychází takto: 10 území je hodnoceno minimálně 70 %, 3 území hodnocena minimálně 60 %, jedno území hodnoceno 51 % a jedno 40 %. Zde je hodnocení mírně zkreslující, vlivem hodnocení území Pusté nivy, vyřazeného ze seznamu mZCHÚ CHKO Poodří (AOPK ČR 2015).

Tyto zjištěné výsledky můžeme tedy shrnout do závěru, že Správa CHKO Poodří a všichni členové této organizace odvádí velmi dobrou práci ve snaze o udržení této lokality ve stavu příznivém pro další vývoj celého komplexu maloplošných, zvláště chráněných území ve správě CHKO Poodří. Jediným negativním případem (dle mého laického názoru uspěchaným rozhodnutím) je zrušení ochrany území PP Pusté nivy, které je předmětem hodnocení v předchozí kapitole této práce.

8 ZÁVĚR

V této práci bylo zhodnoceno 15 maloplošných zvláště chráněných území patřící pod správu CHKO Poodří. Využita k těmto účelům byla Metodika hodnocení stavu péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček 2005).

Nejlepší současný stav území (dobrý), hodnoceno procentuálně dle použité metodiky, mají shodně se 79 % v obou případech, PR Bařiny a NPR Kaluža. Pouze o 1 % horší hodnocení stavu má NPP Šipka. Další hodnocení stavu území si na velice slušné úrovni drží na 76 % NPR Hůrka u Hranic a PR Polanský les.

Nejhůře hodnocené území v případě hodnocení stavu území je NPP Odkryv v Kravařích s 48% a stavem špatným. Druhé území s nejhorším stavem z hodnocených území je území Pusté nivy, hodnocený stav je 53 % - průměrný.

Péče je hodnocena jako dobrá s 82 % u NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně, o 1% níže s 81% je hodnocena péče v NPR Kaluža a se 79% je hodnocena péče v NPR Hůrka. Nejnížší hodnocení péče obdrželo území Pusté nivy s 40% - péče nedostatečná. Nutno dodat, že toto území je již vyřazeno z evidence mZCHÚ od roku 2014. Druhé nejhorší hodnocení péče obdrželo území PP Odkryv v Kravařích s 51% - péče průměrná.

Nejlépe hodnocenými kritérii stavu u zhodnocených ZCHÚ jsou kritéria skládky a odpad, reprodukce, struktura a zachovalost; u více než 70 % ZCHÚ jsou tato hodnocena jako dobrá (stupeň 4 a 5). Nejlépe hodnocenými kritérii péče jsou kritéria dokumentace a cesty, u více než 70 % ZCHÚ jsou hodnocena jako dobrá (stupeň 4 a 5).

Nejhůře ohodnocenými kritérii stavu jsou kritéria jiné negativní vlivy, invazní a expanzivní druhy a narušení obnovy; u cca 75 % ZCHÚ jsou hodnocena jako průměrná nebo špatná. Důvodem tohoto hodnocení je intenzivní zemědělské hospodaření v blízkosti ZCHÚ a přítomnost zvěře hledající potravu. Nejhůře hodnoceny v těchto kritériích jsou PR Kotvice, PP Pusté nivy, respektive NPP Odkryv v Kravařích.

Nejhůře hodnocenými kritérii péče jsou ochranné pásmo a omezování vnějších negativních vlivů. U cca 60 % ZCHÚ jsou hodnocena jako průměrná nebo špatná. Dalším průměrně či špatně hodnoceným kritériem je kritérium značení hranic, se 47% takto hodnocených ZCHÚ. Hlavním důvodem tohoto hodnocení je u kritéria ochranné pásmo dodržování tohoto pásma dle zákona subjekty hospodařícími na okolních plochách. Opět jde převážně o zemědělské hospodaření (v případě velmi špatného stavu u PP Meandry staré Odry a Pusté nivy). U kritéria omezování vnějších negativních

vlivů je to prakticky velice těžké zmírnění vlivu například hluku, turistiky, exhalací. Tento problém nastává u NPP Odkryv v Kravařích, PP Landek a Pusté nivy. Nedostatky u kritéria značení hranic jdou na vrub správce vybraných mZCHÚ.

V závěru každé kapitoly hodnocení jednotlivých území bylo navrženo několik optimalizačních řešení, vhodných pro zlepšení stavu a péče jednotlivých území.

Dále bylo v této práci srovnáváno hodnocení stavu a péče území Pusté nivy publikované v roce 2012 v bakalářské práci (Kolář 2012) s jeho aktuálním stavem.

Hodnocení stavu z roku 2011 je s 57 % hodnoceno jako průměrné, hodnocení péče bylo s 53 % také průměrné. Aktuální hodnocení stavu území Pusté nivy je s 53 % hodnocen jako průměrný, aktuální hodnocení péče o toto území s 40 % hodnoceno jako nevyhovující.

Z výsledků tohoto srovnání hodnocení vyplývá, že stav území Pusté nivy a jeho předmět ochrany mohl být zachován i v dalším časovém horizontu minimálně 10 let (platnost plánu péče). Péče je hodnocena jako reálná situace na území po jeho vyřazení z kategorizace mZCHÚ.

Tato práce se také zabývá komplexním zhodnocením stavu a péče o maloplošná zvláště chráněná území v CHKO Poodří. Výsledkem tohoto zhodnocení je závěrečné konstatování, že stav a péče o mZCHÚ v CHKO Poodří je na velmi dobré úrovni. Správa CHKO Poodří se snaží rozdělovat prostředky na péči o území dle potřebných zásahů, plány péče jsou většinou aktualizovány se znalostí problematiky jednotlivých mZCHÚ a asi jediným závažným problémem je nedostatek finančních prostředků na potřebnou péči o mZCHÚ ve správě CHKO Poodří.

Výsledky této práce by měly poskytnout reálný obraz o stavu a péči v maloplošných ZCHÚ zejména Správě CHKO Poodří. Tyto výsledky také nabízejí souhrnný pohled na 15 mZCHÚ, jenž poukazuje na bezproblémové a problémové stránky stavu a péče o tyto území, a s výsledným hodnocením a návrhy optimalizačních opatření mohou dopomoci k nastavení zásad péče o mZCHÚ v CHKO Poodří.

9 SUMMARY

In this work was evaluated 15 small specially protected areas belonging to the administration of Protected Landscape Area. Used for these purposes methodology for assessing the state of care in small specially protected areas (Svátek and Buček 2005). The best current status of the territory (good), assessed as a percentage according to the methodology used are identical with 79% in both cases, PR Bařiny and NPR Kaluža. Only about 1% worse rating has NPP Šipka status. Further evaluation of the situation on the territory of a very decent holding to 76% Hůrka u Hranic and Polanský les.

The worst-rated territories when assessing the state of the territory NPP Odkryv Kravařich in 48% and poor condition. Other areas with the worst state of the assessed area Pusté nivy is desolate plains area, assessed the status of 53% - average.

Care is rated as good with 82% for NPP Zbrašovské caves, about 1% below the 81% is assessed care NPR Kaluža and 79% of care is assessed in Hůrka. Care received the lowest rating desolate plains territory with 40% - inadequate care. I must add that this territory has been removed from the register mZCHÚ since 2014. The second worst rating of care received in the territory PP Odkryv Kravařich 51% - average care.

Top-rated criteria evaluated by the state SPA criteria landfills and waste, reproduction, structure and maintained; more than 70% of these SPAs are evaluated as good (step 4 and 5). Top-rated criteria are care documentation and routes, more than 70% of the SPAs are rated as good (grade 4 and 5).

The worst state evaluated as the criteria are criteria other negative impacts, invasive and expansive species and disruption recovery; at around 75% SPAs are rated as average or poor. The reason for this assessment is the intensive farming near the SPA and the presence of birds searching for food. The worst evaluated in these criteria are PP Meandry Staré Odry, PR Rákosina, PR Bartošovický luh, NPR Polanská niva, or NPP Odkryv v Kravařich.

Care worst ranking criteria are protective zone, marking boundaries and control of external negative influences. For about 60% of SPA are rated as average or poor. The main reason for this assessment is the criteria for protection zone compliance with this band-managed entities pursuant to the Act on surrounding surfaces. Again, it is mostly about farming (in the case of very bad state at PP Meandry Staré Odry a Pusté nivy). For criteria limiting the external negative influences, it is virtually impossible to mitigate such impact. Noise, tourism, air pollution. This problem occurs with the NPP

Odkryv Kravařích and Pusté nivy. Deficiencies in the boundary marking criteria to be borne by the administrator selected mZCHÚ.

At the end of each chapter reviews the various areas has been proposed several optimization solutions, suitable for improving the condition and care of the individual territories.

It was also in this work compared assessments and care areas desolate plains published in 2012 (Kolar 2012) with its current state.

Assessment of the status of the 2011's with 57% rated as average, assessment of care was also a 53% average. Current rating condition of the area is Pusté nivy with 53% rated as average, the current evaluation of care for this area with 40% rated as unsatisfactory.

The results of this comparison evaluation shows that the status of the territories Pusté nivy and its scope of protection could be maintained in the next term of at least 10 years of age (valid management plan). Care is ranked as the real situation on the ground after his removal from the categorization mZCHÚ.

This work also deals with a comprehensive assessment of the status and management of small-scale protected areas in the CHKO Poodří. The result of this evaluation is the final statement, the condition and care of mZCHÚ the CHKO Poodří is very good. Poodří PLA Administration is trying to divide up the territory under the care of the necessary interventions, care plans are usually updated with knowledge of the problems of individual mZCHÚ and probably the only serious problem is the lack of funds needed to care for mZCHÚ in managing CHKO Poodří.

The results of this study should provide a realistic picture of the status and care especially in small-SPA Administration of CHKO Poodří These results also offer a comprehensive view of mZCHÚ 15, which refers to the smooth and problematic aspects of the condition and care of these territories and the resulting optimization and proposed measures can be helped to policy settings care mZCHÚ the CHKO Poodří.

10 PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

10.1 LITERATURA

- AOPK ČR (2012): *Plán péče o Národní přírodní rezervaci Kaluža, platnost 2009–2017*. – ms. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- BERAN, L. *Vodní měkkýši CHKO Poodří (Česká republika)*, Čas. Slez. Muz. Opava (A), 48, 1999. s 65–71.
- BRYJA, J. & ŘEHÁK, Z. *Drobní savci CHKO Poodří a blízkého okolí: I. Insectivora, Rodentia*. Čas. Slez. Muz. Opava (A), 1998. 123–131.
- CZUDEK, T. *Vývoj reliéfu krajiny České republiky v kvartéru*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2005. 238 s. ISBN 80-7028-270-3.
- DECKEROVÁ, H. *Charakteristika CHKO Poodří z hlediska mykologie*. Depon in: Správa CHKO Poodří, Studénka, 2007.
- DUDA, J. *Mechorosty CHKO Poodří*. In Čas. Slez. Muz., Opava, ser. A, 49, 2000. s. 37–57.
- FARKAČ, J., KRÁL, D. & ŠKORPÍK, M. (eds.). *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red list o threatened species in the Czech Republic. Invertebrates*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha 2005. 760 stran.
- GÁBA, Z., PEK, I. *Ledovcové souvky moravskoslezské oblasti*. Šumperk: OVM v Šumperku, 1999. 111 s. ISBN 80-85-083-28-0.
- HOLEC, J. et BERAN, M. [eds.]. *Červený seznam hub (makromycetů) České republiky*. Praha: Příroda, 24, 2006. s. 1–282.
- HOLUŠA J. & KOČÁREK, P. *Rozšíření saranče Stethophyma grossum v České republice*. Vlastivěd. Sborn. Vysočiny, Odd. přírod. Věd, 15, 2001: 327–329.
- HOŠEK, E. *Historický průzkum lesů v chráněné krajinné oblasti Poodří*. Depon in: Správa CHKO Poodří, Studénka, 1994.
- HŮRKA K., VESELÝ, P. & FARKAČ J.: *Využití střevlíkovitých (Coleoptera: Carabidae) k indikaci kvality prostředí*. Klapalekiana, 32, 1996. stran 15–26.
- CHYTRÝ, M., KUČERA, T. et KOČÍ, M. [eds.]. *Katalog biotopů České republiky*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2001. 307 s.
- JAROŠEK R. et Kosňovský M. (2002): *Plán péče o Přírodní rezervaci Rákosina, platnost 2002–2011*. – ms. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- KLOMÍNSKÝ, J. (ed). *Geologický atlas České republiky, Stratigrafie*. Praha: ČGÚ, 1994.
- KNEBLOVÁ I., VESKA J., SLÁMOVÁ S. (2012): *Plán péče o přírodní rezervaci Bartošovický luh, platnost 2013–2022*. – ms. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- KOČÁREK, P., NĚMEČKOVÁ, I. & HOLUŠA, J. *Rovnokřídlý hmyz (Orthoptera) v nivě řeky Odry*, pp. 31–32. In: Řehák Z. & Bryja J. (eds): *Příroda Poodří – 1. Celostátní přírodovědná konference s mezinárodní účastí, Sborník abstraktů*, Masarykova univerzita, Brno, 2000. 57 stran.
- KOLÁŘ, D. *Zhodnocení současného stavu a péče vybraných mZCHÚ ve správě CHKO Poodří*. Bakalářská práce, MZLU Brno, 2012.

- KOLEKTIV SCHKO Poodří: *Plán péče o CHKO Poodří na roky 1999–2008*, (2008) - [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- KOLEKTIV SCHKO Poodří: *Plán péče o CHKO Poodří na roky 2015–2024*, (2015) - [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- KRESTOVÁ, M. & MUSIL, P., *Výskyt a početnost kormorána velkého (Phalacrocorax carbo) v CHKO Poodří v roce 1999*. *Sylvia*, 37, 2001: 79–86.
- KUČERA, J. et VÁŇA, J. *Seznam a červený seznam mechorostů České republiky (2005)*. Praha: Příroda, 23, 2005. s. 1 – 104.
- KURAS, T. *Motýli (Lepidoptera) CHKO Poodří*. p. 82–84. In: NEUSCHLOVÁ Š. (ed.): *Poodří. Současné výsledky výzkumu v Chráněné krajinné oblasti Poodří*. Společnost přátel Poodří, Ostrava. 1999.
- KURAS, T. *Inventarizační faunistický výzkum motýlů (Lepidoptera) v CHKO Poodří. Závěrečná zpráva 2003*. 23 stran (nepubl.)
- KRISTIANOVÁ J., VESKA J. (2013): *Plán péče o přírodní rezervaci Koryta, platnost 2014–2023*. – ms. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- LOJKÁSEK L. *Rozšíření piskoře pruhovaného v chráněné krajinné oblasti Poodří – EVL CZ 081409*. Ms.[Studie, Depon in: Správa CHKO Poodří], 2007.
- MANDÁK, M. & STOLARCZYK, J. *Význam mokřadní louky u Studénky pro vodní ptáky v letech 2002 a 2003*. *Acrocephalus, Ostrava*, 20, 2004: 83–85.
- MLÍKOVSKÝ J., STÝBLO P. *Nepůvodní druhy fauny a flóry České republiky*, ČSOP Praha 2006.
- NĚMEČKOVÁ, I., HUDEČEK, J. J. & JAKUBEC, M. *Ptáci Chráněné krajinné oblasti Poodří, historie výzkumů a checklist*. Sborník Přír. klubu v Uh. Hradišti 7, 2002: 342–352
- NEUSCHLOVÁ, Š. *Poodří střed. Kód díla T0072PO*. Depon in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha (nepubl.), 2002.
- OBČANSKÉ SDRUŽENÍ HÁJENKA (2006): *Plán péče o PR Polanský les, platnost 2008–2016*. – ms. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- OBČANSKÉ SDRUŽENÍ HÁJENKA (2007): *Plán péče o PP Meandry Staré Odry, platnost 2008–2017*. – ms. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- PAVELKA, K., LITERÁK, I. & HONZA, M. *Pohnízdní migrace ptáků v rákosinách na dvou lokalitách Poodří v letech 1979–90*. Příroda Poodří, sbor. abstr. z I. celost. přír. konf. s mez. účastí, MU Brno: 38–40. 2000.
- PLESNÍK J., HANZAL V. & BREJŠKOVÁ L. (eds.). *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci*. Příroda 2003.
- PROCHÁZKA, F. [ed.]. *Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000)*. Praha: Příroda, 18, 2001. s. 1 – 166.
- QUITT, E. *Klimatické oblasti Československa*, Brno: Geografický ústav ČSAV, 1971. 73 s
- ŘEHÁK, Z. & BRYJA, J. *Drobní savci CHKO Poodří a blízkého okolí: II. Chiroptera*. Čas. Slez. Muz. Opava (A), 1998: 133–142.

- SACHEROVÁ V. *Žábronožka sněžní Eubranchipus grubii v povodích velkých řek České republiky. Průběžná zpráva za rok 2007.* Ms. [Depon in: Správa CHKO Poodří, Studénka], 2007.
- SEDLÁČKOVÁ, M. *Louky Národní přírodní rezervace Polanská niva.* Ms. [Depon in: Správa CHKO Poodří, Studénka, MŽP ČR, Praha], 2004.
- SKALICKÝ V. *Regionálně fytogeografické členění.* In HEJNÝ, S. et SLAVÍK B. [eds.]. *Květena České socialistické republiky 1*, Praha: Academia, 1988. s. 103 – 121.
- SOVÍK, Z. *Měkký luh a rybníky v NPR Polanská niva.* Ms. [inventarizační průzkum., Depon in: Správa CHKO Poodří, Studénka, MŽP ČR, Praha], 2004.
- SOVÍK, Z. *Vegetace říčních náplavů v NPR Polanská niva.* Ms. [inventarizační průzkum., Depon in: Správa CHKO Poodří, Studénka, MŽP ČR, Praha], 2005.
- SOVÍKOVÁ L. (2008): *Plán péče o přírodní rezervaci Bažantula, platnost 2008–2017.* – ms. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- SOVÍKOVÁ L. (2013): *Plán péče o přírodní rezervaci Kotvice, platnost 2014–2022.* – ms. [Depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- SOVÍKOVÁ, L. *Výskyt žábronožky sněžní v NPR Polanská niva.* Ms. [Depon in: Správa CHKO Poodří, Studénka, MŽP ČR, Praha], 2005.
- SOVÍKOVÁ L. a kol: *Plán péče o NPR Polanská niva, platnost 2008–2018* – ms. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- SOVÍKOVÁ, L., JAROŠEK, R. *Chráněná krajinná oblast Poodří, Přirozené záplavy v mokřadech mezinárodního významu.* Ms [Depon in: Správa CHKO Poodří, Studénka] 1997
- SOVÍKOVÁ, L., NEUSCHLOVÁ, Š. *Botanicky významná území ČR Poodří. In: Botanicky významná území ČR.* Praha: AOPK ČR, 2007: 245–251.
- SPRÁVA CHKO POODŘÍ: *Plán péče o Národní přírodní rezervaci Hůrka u Hranic, platnost 2014–2022, (2013)– ms.* [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- STANOVSKÝ, J. *Národní přírodní rezervace Polanská Niva. Inventarizační průzkum entomologický. Brouci – Coleoptera.* 2005. 11stran (nepubl.)
- ŠIMEČKOVÁ a kol. (2013): *Plán péče o Národní přírodní památku Zbrašovské aragonitové jeskyně, platnost 2014–2022.* – ms. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka]
- TOMÁŠEK, M. *Půdy České republiky,* Praha: Česká geologická služba, 2007, 68 s. ISBN 978-80-7075-688-1
- TRAČÍK Š., VESKA J., SLÁMOVÁ S.: *Plán péče o přírodní rezervaci Bařiny, platnost 2014–2023.* – ms. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka] (2013)
- ÚHÚL Brandýs nad Labem *Data OPRL pro PLO č. 39 – Podbeskydská pahorkatina, Datový sklad – úprava dat* 2007
- VAŠÍČKOVÁ, J. *Hydrogeologie území CHKO Poodří.* 1990. 18 s.
- ZWACH, I. *Výsledky mapování výskytu obojživelníků a plazů v CHKO Poodří.* Ms. [Inventarizační průzkum. Depon in: Správa CHKO Poodří, Studénka], 1997. 128 s.
- ZWACH, I. *Obojživelníci a plazi v Bartošovickém luhu.* Ms. [Inventarizační průzkum. Depon in: Správa CHKO Poodří, Studénka], 1998. 25 s.

10.2 WEBOVÉ STRÁNKY

AOPK ČR, [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu: <http://drusop.nature.cz/ost/archiv/plany_pece/index.php>.

CHKO Poodří, web server AOPK ČR [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu: <<http://www.webserver.cz/cewis/chko/poodri.html>>.

Wikipedia, online encyklopedie [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Chr%C3%A1n%C4%9Bn%C3%A1_krajinn%C3%A1_oblast_Pood%C5%99%C3%AD>.

CHKO Poodří, web server správy CHKO [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu: <<http://www.ochranaprirody.cz/wps/portal/cs/poodri/o-sprave-chko>>.

Květena ČR [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu: <http://www.kvetenacr.cz/chransenauz/poodri/poodri_ZCH.asp>.

Klasifikace půd [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu:

<<http://klasifikace.pedologie.czu.cz/index.php?action=showHomePage>>.

Česká společnost ornitologická [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu: <<http://www.birdlife.cz>>.

Biomonitoring ptačích oblastí [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu: <<http://www.biomonitoring.cz/ptaci-oblasti.php?ptaciOblastID=1000064214>>.

Územní soustavy Natura 2000 [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu: <<http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>>.

Geologická služba [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu: <<http://www.geology.cz/extranet>>.

Národní památkový ústav [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu: <<http://www.npu.cz>>.

UHUL, Ústav pro hospodářskou úpravu lesů [online] citováno 7. dubna 2015.

Dostupné na webu: <<http://www.uhul.cz>> .